

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Л.Ф.Присяжнюк

Л.В.Бачуріна

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ПЕРЕКЛАД:

Теорія і практика

УДК 811.111'25:327(075.8)

Л.Ф.Присяжнюк, Л.В.Бачуріна

Соціально-політичний переклад: теорія і практика
(Практичний посібник з перекладу у сфері міжнародних відносин). – К.: 2026
250 с.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол
№5 від 23 грудня 2025 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Намонюк В.Є.

Завідувач кафедри міжнародних фінансів,
кандидат економічних наук, доцент
Навчально-наукового інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса
Шевченка

Ситенька О.В.

кандидат філологічних наук, доцент кафедри
англійської філології і філософії мови
Київського національного лінгвістичного університету

Посібник спрямований на формування перекладацької, комунікативної та аналітичної компетентності студентів у сфері міжнародних відносин. Посібник спрямований на розвиток навичок перекладу публіцистичних та аналітичних текстів, умінь працювати з термінологією міжнародних відносин. Матеріалом для перекладу слугують статті з періодичних міжнародних видань, а також українських ЗМІ, присвячених міжнародним відносинам. Посібник призначений для аудиторної роботи студентів у рамках навчального курсу “Теорія і практика перекладу”, а також може бути застосований для самостійного опрацювання.

Посібник підготовлено кафедрою іноземних мов Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Колектив авторів: к.ф.н., доцент Присяжнюк Л.Ф., викладач Бачуріна Л.В.

Всі права захищені. Будь-яке відтворення тексту цього видання цілком або частково без письмового дозволу видавництва забороняється і переслідується у відповідності до законодавства України.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Unit 1	5-17
Unit 2	18-36
Unit 3	37-51
Unit 4	52-67
Unit 5	68-88
Unit 6	89-105
Unit 7	106-126
Unit 8	127-141
Appendix 1	142-192
Appendix 2	193-248
Список використаних джерел	249
REFERENCES	250

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Посібник призначений для студентів III курсу галузі знань 0302 “Міжнародні відносини”, напрямів підготовки “Міжнародні відносини” та “Міжнародні комунікації”, які здобувають кваліфікацію перекладача. Метою видання є формування професійної перекладацької, комунікативної та аналітичної компетентності студентів у сфері міжнародних відносин.

Практичний посібник має комплексну інтегровану структуру і поділений на 8 розділів актуальної тематики. Кожен розділ складається із 4 частин. Частина 1: змістовно-комунікативний блок, що включає завдання на актуалізацію знань студентів, формування критичного мислення та розвитку навичок усного мовлення. Частина 2 орієнтована на роботу з автентичними текстами і спрямована на розвиток навичок перекладу публіцистичних на аналітичних текстів, уміння працювати з термінологією міжнародних відносин. Частина 3 орієнтована на опрацювання граматичних труднощів перекладу та формування навичок перекладацьких трансформацій. Частина 4 – термінологічний блок (Political Glossary) спрямована на засвоєння професійної політичної термінології, розвиток точності перекладу та формування мовної норми офіційно-ділового стилю, а також містить автентичні тексти для перекладу та перекладацькі завдання до них.

Матеріалом для перекладу слугують статті з періодичних міжнародних видань, а також українських ЗМІ, присвячених міжнародним відносинам.

Видання призначене для аудиторної роботи студентів в рамках навчального курсу “Теорія і практика перекладу”, а також може бути застосовано для самостійного опрацювання.

Unit 1

LANGUAGE AS A MEANS OF COMMUNICATION

Part 1

English as a Lingua Franca

1. Express your opinion on the quotations below:

“Language is not only a vehicle for the expression of thoughts, perceptions, sentiments, and values characteristic of a community; it also represents a fundamental expression of social identity.”

(Edward Sapir, an American anthropologist-linguist)

“Language is the light of the mind”.

(Stuart Mill, a British philosopher)

“Language is the dress of thought”.

(Samuel Johnson, English linguist and journalist)

“Language shapes thoughts and emotions, determining one’s perception of reality”

(Benjamin Whorf, an American linguist)

“But if thought corrupts language, language can also corrupt thought”.

(George Orwell, English novelist, essayist, and critic)

2. Answer the following questions.

1. What is the main function of language in human communication?
2. Why is language considered a unique human tool?
3. In what way does digital communication change the way we use language?
4. How does language help us express emotions and ideas?
5. Can people think without language? Why or why not?

3. What is lingua franca? Find its definition. What language is the most widespread lingua franca in the world? Give examples of other lingua francas in the world history. Prepare a short report (up to 3 minutes) on other lingua francas in the world.

4. Watch the video on English as a lingua franca paying attention to words and word combinations given below.

<https://www.youtube.com/watch?v=BgAHauFHSwg>

5. Match the words and word combinations with their meanings. Then watch the video again and write down the sentences in which they were used. Suggest their Ukrainian equivalents.

1. Intercultural	a) based on how something is used, not how it's supposed to look
2. outweigh	b) relating to people from different cultures interacting
3. stray	c) the quality of being smooth, adaptable, or flexible; not fixed or rigid.
4. hybrid	d) being able to be understood clearly
5. function over form	e) a large or impressive number or variety of things.
6. fluidity	f) something made by combining different elements or styles
7. array	g) to move away from the correct path, direction, or standard.
8. intelligibility	h) to be more important or greater in value or number.

6. Translate the sentences below using the words and expressions from the box. Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. У багатьох країнах кількість людей, що розмовляють англійською, яке не є для них рідною переважає кількість носіїв англійської. 2. Головна мета англійської як мови міжнародного спілкування — це зрозумілість, а не досконалість. 3. Існує безліч варіантів англійської мови, що використовуються по всьому світу. 4. Гнучкість мови дозволяє застосовувати нові слова і вирази в повсякденному мовленні. 5. У глобальній комунікації функція важливіша за форму означає, що розуміння важливіше за граматику. 6. Гібридна форма навчання – це поєднання традиційних методів і дистанційного навчання. 7. Не носії англійської мови можуть відхилятися від традиційних граматичних правил. 8. Міжкультурна комунікація допомагає людям зрозуміти різні цінності та традиції.

7. Translate the first part of the video into Ukrainian paying special attention to the underlined words and word combinations and the stylistic specificity of the source text.

Native speakers of diverse languages who use English to communicate to across and within borders can be deemed as communicating in English as a lingua franca. It's a form of intercultural communication and doesn't aim to meet native speaker norms. Lingua francas have been used for centuries but never to the extent that English as a lingua franca is now being used. With globalization time and space have been compressed meaning a form of shared communication across borders is needed like no time before. And English has taken on the role due to its prominence as a global language politically and culturally. Non-native speakers of English by far outweigh native speakers and in their communities they have adapted the language to suit their needs which strays from traditional native norms.

8. Read the text and suggest English equivalents of the words and word combinations in bold. Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

У сучасних умовах глобалізації спостерігається явна тенденція використання англійської мови у якості **універсальної мови-посередника**. Прогнозується подальше домінування англійської мови серед інших мов міжнародного спілкування. При цьому, норми носіїв англійської мови поступово втрачають свою роль **стандарту мови** для тих, хто вивчає і використовує англійську за межами англосовітських країн. Всі ці тенденції призводять до виникнення та функціонування різних "англійських": world English, global English, English as a Lingua Franca. Необхідно чітко розрізняти **різновиди англійської та області їх функціонування**....

Світова англійська має на меті вивчення географічних та національних особливостей вживання англійської. Тоді, як ELF не вивчає різноманітності англійської мови, а розглядає її як **контактну мову, яка використовується у міжкультурній комунікації**. По-друге, тісно пов'язаним терміном з ELF є англійська мова як міжнародна мова EIL (English as an International Language)... ELF та англійська мова як міжнародна мова, або EIL, іноді використовувалися взаємозамінно. Однак між ними існує важлива відмінність. Раніше, англійська мова як міжнародна мова характеризувалася як форма міжнародної англійської

та різноманітність англійської мови. Зараз існує чимало суперечок щодо того, чи існує **міжнародний різновид англійської** мови взагалі...

Також, близьким є акроніми ELF та EFL (English as a Foreign Language (англійська як іноземна)). Англійська мова як іноземна мова розглядає комунікацію між **не носіями** англійської мови та носіями, де очікується використання мови відповідно до норм носіїв мови. Протилежною є ELF, де не передбачається адаптування англійської до норм носіїв (вони не є більшістю). **Більш того**, носії мови будуть змінювати свою англійську мову так само, як і всі інші учасники спілкування. У використанні ELF комунікативна ефективність важливіша, ніж правильність...

9. Translate the text into English

Part 2

The Language of Heroes

1. The Russian military invasion has intensified crucial functions of the Ukrainian language, which were less significant in peacetime, namely the ethnic, identification and cultural functions. What do these functions refer to?

2. Read the following neologisms that emerge to name novel concepts of Ukrainians' reality as a result of the war. Suggest their English equivalents.

a) путінізм;	g) заукраїнити;
b) рашизм;	h) могилізація;
c) ждуни;	i) «сталася бавовна»;
d) бавовна;	j) демілітаризувати;
e) тривожка;	k) «пішов за руським кораблем»;
f) привід Києва;	

3. Read the article and identify its main message.

<https://www.theguardian.com/education/2025/may/22/uk-government-urged-to-introduce-gcse-in-ukrainian-for-child-refugees#>:

Children's commissioner joins Kyiv in asking DfE to create new qualification to cope with 'immense upheaval' of fleeing war

Matthew Weaver

The children's commissioner has joined Kyiv in lobbying the UK government to introduce a new GCSE in Ukrainian to help child refugees cope with the "immense upheaval" of fleeing war in their country.

In December, the Guardian revealed that Ukraine was "deeply concerned" to discover many Ukrainian teenagers are being pressed into learning Russian in British schools because no GSCE in Ukrainian is available.

Since then Ukraine's education minister, Oksen Lisovyi, has met the UK education secretary, Bridget Phillipson, to underline his government's fear that being taught Russian is retraumatising Ukrainian teenagers who have fled Vladimir Putin's invasion.

Vitalii, now 18, who fled to London from Ukraine in April 2022, said: “Why should I study Russian – I’m Ukrainian and I want to show it. The language is paramount for all us.”

Since the meeting with Lisovyi, Phillipson confirmed on Instagram this week that she has written to exam boards urging them to reintroduce an exam that was scrapped in 1995 owing to a lack of demand. The Department for Education (DfE) has also set up a working group to help implement the move. One of the exam boards, AQA, said it was carefully considering reintroducing the qualification. But education sector insiders are sceptical about the practicalities of the move.

It has also emerged the children’s commissioner, Rachel de Souza, has been urging the government to reintroduce a GCSE in Ukrainian.

She intervened after visiting St Mary’s, a network of 13 Ukrainian language schools in the UK, founded at the trust’s headquarters in west London.

De Souza said: “I’ve seen for myself the great work St Mary’s Ukrainian School is doing with the children who attend. It has become a sanctuary for families, helping displaced children reach their goals and aspirations in spite of the immense upheaval they’ve experienced.”

De Souza said she was encouraged by the DfE’s decision to take up the issue with exam boards. She said: “I have long called for the DfE to consider making qualifications available in Ukrainian for these children, who rightly want an opportunity to feel proud of their culture and their language, so I am really pleased to see this.

“Ukrainian children living here in the UK are the future of their country and will play a vital role in its recovery, so we must match their level of ambition and make sure they receive all the support possible to thrive in their education.”

An AQA spokesperson said: “We’ve every sympathy with Ukrainian students who, through no fault of their own, find themselves many miles from home and want to gain formal accreditation of their language.

“As an education charity, we stand ready to do what we can to support Ukrainian students. We have received a letter from the education secretary about developing a GCSE in the Ukrainian language and are considering it carefully.”

But an education industry source said: “Realistically it takes two years to develop a qualification, it takes another two years to teach it. So a GCSE is not going to help students who are currently here who have fled Ukraine.”

St Mary’s has proposed becoming a hub for both GCSE and A-level qualifications in Ukrainian.

In a letter to Phillipson, Ukraine’s ministry of education backed this suggestion. It said: “Establishing a Ukrainian GCSE centre will provide these children with opportunities to take Ukrainian GCSE and A-level exams, supporting their educational and professional goals.”

It also pointed out that demand for the qualification has soared owing to the number of children that have fled to the UK under the Homes for Ukraine scheme.

It said: “As of now, the number of potential students of Ukrainian descent interested in pursuing Ukrainian GCSE is at an all-time high: about 27,000 displaced Ukrainian children and around 7,000 diaspora children.”

It added: “Maintaining proficiency in Ukrainian is crucial for displaced children’s transition back to Ukraine, especially as many families may decide to reunite when it is safe.”

A DfE spokesperson said: “This government has set out our decisive support for our Ukrainian friends. That’s why we have, last week, asked exam boards to consider introducing a Ukrainian GCSE – giving these young people the chance to celebrate their heritage and their native language.”

4. What is the full form of the following abbreviations? Provide their Ukrainian equivalents.

a) GCSE; b) AQA

5. Translate the following proper names into Ukrainian using the relevant information sources.

The Department of Education, the Children’s Commissioner, St Mary’s, A-level exam/qualification.

6. Find the synonyms of the following words and word combinations in the article. Find them in the article and translate them into Ukrainian.

Immense upheaval, paramount, sector insiders, a sanctuary, to soar owing to, through no fault, to flee, to stand ready to, heritage.

7. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents.

To cope with, to scrap, to press into, to thrive in, to experience, to call for, to match, to set up, to pursue.

8. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Газета повідомила; через відсутність іспиту з української мови; надіслати повідомлення екзаменаційним комісіям; скептично ставитися до практичної реалізації цього кроку, як стало відомо; надавати допомогу переміщеним особам; як благодійна організація в сфері освіти; стати центром для проведення іспитів; в межах програми; кількість учнів українського походження; підтримання рівня володіння українською мовою.

9. Translate the article into Ukrainian.

10. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

<https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/%e2%81%a0kremin-ukrayinska-stane-movoju-spilkuvannia-v-es/>

Кремінь: українська стане мовою спілкування в ЄС

Українська буде визнана мовою міжнародного спілкування, стане офіційною мовою ЄС та **отримає нові можливості** для вивчення і популяризації за кордоном, заявив Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь.

Національна комісія зі стандартів державної мови схвалила текст Стандарту державної мови “Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння A1 – C2”. Документ має стати **надійним підґрунтям** для тих, хто викладає українську мову в усьому світі, видає підручники та посібники, створює тести з української мови як іноземної, розробляє навчальні програми, організовує школи та курси для всіх охочих вивчити українську мову.

“Це рішення – **вагомий крок** для утвердження та популяризації української за кордоном. Переконаний, це суттєво збільшить кількість охочих вивчити мову Героїв у світі, а також гарантуватиме українській статус офіційної мови

Європейського Союзу. Тепер слово за Міністерством юстиції України, яке забезпечить державну реєстрацію стандарту державної мови як **нормативного документа**”, – сказав Кремень.

Світовий Конгрес Українців **щиро вітає зусилля** щодо утвердження та популяризації української мови й підтримує необхідні ініціативи.

Нагадаємо, у березні 2022 року Уповноважений із захисту державної мови став асоційованим членом Європейської федерації національних мовних інституцій.

11. Write down proper names that could be difficult to translate and suggest your translation variants.

12. Translate the article into English. Consider differences in the use of tenses in Ukrainian and English.

Part 3

LEXICOLOGICAL ASPECTS OF TRANSLATION

Ways of Translating Various Proper Names

Conveying the Names of Companies, Corporations, Firms

1. Study the information on Ways of Translating Various Proper Names/Conveying the Names of Companies, Corporations, Firms provided in Appendix 1.

2. Translate the following proper names and surnames into Ukrainian.

a) Angela, Andy, Beulah, Burt, Callahan, Candice, Ulrica, Ulster, Dolly, Oscar, Isabel, Isolda, Eckersly, Ellis, Ede, Eden, Bart, Clerke, Allcorn, Austin, Cooper, Queenie, Harry.

b) David, Matthew, Pope John Paul II.

McDonald, McEnroe, Dina, Longfellow, Williamson.

c) King Charles the Great, King Richard the Lionheart, King Edward the Confessor, Prince William of Orange, Guido the Gimlet, Carlo the Corkscrew, Beowulf the Bradawl, King Charles the Great,

3. Translate the following proper names and surnames into English.

a) Гафійка, Горовий, Гринь, Сірий, Мусіяка, Григораши.

b) Князь Ярослав Мудрий; Цар Іван Грозний.

4. Translate the following geographical names into Ukrainian.

Salt Lake City; Buckinghamshire; Birmingham; Brighton; Houston, Х'юстон; Maine; Ulster; the Arctic Ocean; the Atlantic/Pacific/Indian Ocean; the Gulf of Mexico/Salonica ; Cape of Good Hope; Great Slave Lake; Idaho Falls; the Azores/the Seychelles; Connecticut.

5. Translate the following geographical names into English.

Закарпаття; Буг/Десна/Рось; Полтавщина/Львівщина; Гаага; Кельн; Неаполь; Ладозьке озеро - Ladoga; Кольський півострів; Мала Азія.

6. Translate the following names of companies, institutions bearing honorary names, hotels, theatres, newspapers, publishing houses, public bodies, streets and squares into Ukrainian.

- a) General Motors; British-American Tobacco Co. ; Coca-Cola Co.Inc.; Forsdyke Group; Rosenau Transport Ltd; American Corporate Services, Inc.; Motorola, JSC; Transport Express; JSC Center of Automobile Projects;
- b) George Washington Library; Massachusetts Institute of Technology, MIT; Harvard University; Berkeley;
- c) the Dorchester, Hyatt Regency Kyiv;
- d) Financial Times; Forbes; Penguin Books;
- e) Labour Party, ACTW, Amalgamated Clothing and Textile Workers (USA); NUT, National Union of Teachers (Gr.Br.); UAW, United Auto Workers (USA);
- f) Dean Street; Oxford Street; Farringdon Road; First (Third, Ninth) Avenue; the Pall Mall; Trafalgar Square.

7. Translate the following names of companies, institutions bearing honorary names, hotels, theatres, newspapers, publishing houses, public bodies, streets and squares into English.

- a) Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»; Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»; Українська мережа супермаркетів «Сільпо-фуд»;
- b) Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; Харківський національний університет ім.В.Н.Каразіна; Київський державний музичний ліцей імені Миколи Лисенка;
- c) готель «Київ»/«Русь»/«Україна»; театр ім. Івана Франка; Київський державний український драматичний театр ім. Івана Франка;
- d) Науково-видавниче об'єднання «Дух і літера»;
- e) Профспілка працівників освіти і науки України;
- f) Лиса Гора/Ярославів Вал; бульвар Лесі Українки/Шевченка; Берестейський проспект.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 1 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Територіальна автономія — особливий різновид автономії, за якого певному територіальному утворенню у складі держави надаються окремі самоврядні повноваження у політичній та/або адміністративній (управлінській) сфері, що здійснюються в рамках загальнодержавного законодавства, під наглядом центральних органів влади

2. Бюджетний устрій України визначається з урахуванням державного устрою і адміністративно-територіального поділу України.

3. «Апартеїд (на Африк. мові Apartheid – роздільне проживання), крайня форма расової дискримінації та сегрегації.

4. Президент України у п'ятницю прийняв вірчі грамоти від новопризначених послів Казахстану та Австрії.

5. Члени Тимчасової спеціальної комісії з питань контролю за міжнародною матеріально-технічною допомогою зустрілися з військовим аташе країн-партнерів.

6. Таємне голосування проводиться виключно у випадках, прямо передбачених законом, шляхом заповнення бюлетенів та проведення подальшого підрахунку

7. «Кандидатури, відібрані конкурсною комісією, ... подаються на розгляд керівника САП (Спеціалізованої антикорупційної прокуратури), який вносить цю кандидатуру Генеральному прокурору для подальшого призначення на адміністративну посаду.

8. «ООН контактує з РФ щодо заяви про вихід з "зернової угоди"...»

9. «Принцип прямих виборів – обрання виборних органів і посад здійснюють безпосередньо виборці, а не певні органи чи делегати.»

10. Держказначейство щомісячно до 5 числа... письмово інформує Мінфін про відкриті асигнування

11. Включення/виключення організації (групи) до/з Переліку здійснюється Антитерористичним центром при СБУ.

12. Представник преси має бути акредитований при уряді України.

13. Виконання рішень Європейського Суду з прав людини (ЄСПЛ) перебуває під особливим контролем Комітету Міністрів Ради Європи (КМРЕ).

14. Виконавчий комітет ради є підзвітним і підконтрольним раді, що його утворила.

15. Європéйська комісія (або скорочено Єврокомісія) — вищий орган виконавчої влади Європейського Союзу,

16. Комітет з інтеграції України до Європейського Союзу відіграє ключову роль у координації заходів для наближення законодавства України до стандартів ЄС.

Unit 2

TRANSLATION

Part 1

The Art of Translation

1. Express your opinion on the quotations below:

"Translation is not a matter of words only: it is a matter of making intelligible a whole culture."

(Anthony Burgess, an English writer and composer)

"The art of translation lies less in knowing the other language than in knowing your own."

(Ned Rorem, an American composer)

"Translation creates an image of the original, particularly for those who have no access to the reality of that original. This image can undoubtedly be very different from the truth, insofar as the translator can distort and manipulate reality, because he is under the pressure of a series of constraints..."

(Román Álvarez and M. Carmen-África Vidal, teachers at the University of Salamanca)

"Translators have to be more subtle than diplomats, more precise than lawyers, and more sensitive than poets."

(Peter Newmark, an English professor of translation)

"A good translator is an artist, not a technician."

(Gregory Rabassa, an American literary translator)

2. Answer the following questions.

1. Can something ever be truly "untranslatable"? If so, what are some examples?
2. How do different languages influence the translator's choices?
3. Is it ethical for a translator to "improve" the original text?

4. Can translation ever be politically or ideologically biased?
5. Should translators be invisible, or should they be recognized as co-creators?
6. Can machine translation ever replace human translators completely?

3. Read the following six ingredients of a good translation. Explain what they are about

1. Fitness for purpose
2. Linguistic accuracy
3. Excellent writing
4. Cultural awareness
5. Subject expertise
6. Quality assurance

4. Watch the video The Art of Translation where Miho Kinnas (a Japanese poet and translator) and Andrea Jurjevic (a Croatian poet and literary translator) speak on the most rewarding and challenging things about translation work. First watch the part on rewarding things (12 min 30 sec – 13 min 17 sec by Miho and 14 min 20 sec – 15 min 50 sec by Andrea) and then on challenging things (16 min 05 sec – 16 min 50 sec by Miho and 18 min 20 sec – 20 min 02 sec by Andrea). What are their most rewarding and challenging things about translation?

<https://www.youtube.com/watch?v=z-TAyp13XAE&t=1106s>

5. Watch those parts of the video again paying attention to words and word combinations given below.
6. Match the words and word combinations with their meanings. Then watch the video again and write down the sentences in which they were used.
Translate them into Ukrainian

1. worthwhile	a) to find enjoyment or pleasure in something
2. rewarding	b) routine work that is necessary to a job
3. to get a kick out of smth.	c) satisfying or beneficial (with emphasis on emotional or mental satisfaction)
4. aside from	d) a conception or belief about something

5. notion	e) to finally understand something or someone, or find the solution to a problem after a lot of thought
6. tediousness	f) useful, important or good enough to be a suitable reward for the money or time spent or the effort made
7. legwork	g) the quality of being boring, especially because of continuing for a long time
8. gruelling	h) extremely tiring and demanding
9. figure out	i) except for

7. Translate the sentences below using the words and expressions from the box.

Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. Вона робить переклади текстів різних жанрів окрім поезії. 2. Переклад під час перемовин може бути цінним досвідом. 3. Я і гадки (поняття) не мав, як перекладати цю статтю. 4. Незважаючи на монотонність завдання, вона взялася а нього з рішучістю. 5. Я повинна подивитися на текст, щоб визначити скільки часу потрібно буде, щоб його перекласти. 6. Читання цих книг виявилось корисним для розвитку її критичного мислення. 7. Виснажлива співбесіда змусила її засумніватися у своїй кваліфікації та навичках. 8. Проект вимагав значної підготовчої роботи, щоб забезпечити досконалість кожної деталі. 9. Я отримала задоволення від перекладу цієї книги.

8. What do you know about translation in Ukraine? Find information on the main established principles of faithful translation and their realization in the practice of conveying the poetic and prose works by the outstanding Ukrainian translators (M. Zerov, M. Ryl'skyi, V. Pidmohyl'nyi, V. Mysyk, M. Lukash, Borys Ten, Ye. Popovych, Ye. Drobyazko, Yu. Lisnyak, D. Bobyr)? Prepare a short report (up to 3 minutes) on them.

9. Read the text and suggest English equivalents of the words and word combinations in bold. Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

«Найвидатніший світовий перекладач, замовчаний на батьківщині»

Я не перебільшу, якщо скажу, що Микола Лукаш **випередив свій час**. Це був не лише поліглот, який знав близько 20 мов і блискуче перекладав світових класиків. Лукаш – це інтелектуал, це геній, якого не мала жодна нація. І це при тому, що він народився 1919 року – у час війни, розрухи й фактично в переддень найстрашнішого у світі голодомору, який визнано **геноцидом** українського народу. Та навіть такі життєві обставини не завадили йому **самовдосконалюватися** та дуже багато читати.

До Лукаша світову літературу зазвичай перекладали з російських текстів-перекладів. Натомість Микола Олексійович перекладав лише оригінали. Причому найскладніші. І це був не науковий переклад, а колоритний, адаптований, поетичний. У ньому немає нічого зайвого чи випадкового. Мова – багата та мелодійна. Кожен переклад – шедевр. Бо **дослівний переклад** не в змозі передати глибину художнього твору та всю гаму його напівтонів і відтінків!

Фактично до Лукаша як такого перекладу й не було, радше переказ. Перекладачі нерідко змінювали тексти, прилизуючи їх. У такий спосіб із «Фауста» зникла ціла частина поеми, де Гете вживав **нецензурщину**. Микола Лукаш повернув читачам змогу читати справжнього Фауста. А наприклад, циганську мову Федеріко Гарсія Лорки він переклав за допомогою західноукраїнських діалектів. В його розумінні переклад завжди був мистецтвом, а не формою науки. І так має бути. Для перекладу художніх творів одного знання мови мало, треба самому бути поетом чи прозаїком. Окрім того, добре знатися на культурі, традиціях, історії та світосприйнятті, навіть на національній самобутності, а отже, бути інтелектуалом. І Лукаш таким був.

Його живі, яскраві й неповторно українські переклади – це вершина світової поезії. Його тричі висували на здобуття Шевченківської премії, проте щоразу його кандидатура відхилялася. Маючи перекладача такої величини, в Україні навіть немає державної премії на честь Лукаша. В інших країнах пам'ять про таких, як Лукаш, бережуть, бо розуміють, що насправді саме такі люди і є золотим запасом держави.

https://zaxid.net/nayvidatnishiy_svitoviy_perekladach_zamovchaniy_na_batkivshhini_n1494917?utm_source=chatgpt.com

10. Translate the text into English

Part 2

The Evolving Role of Translators in the Digital Age.

1. Translation has moved from traditional, manual methods to cutting-edge AI-powered solutions. In what ways has technology improved or hindered the work of professional translators? What new skills are essential for translators working in today's digital environment?
2. Read the article and identify its main message.

<https://www.theguardian.com/books/2025/jul/08/globescribe-ai-translation-service-fiction-writers-publishers-prompts-dismay-among-translators>

UK-based GlobeScribe is charging \$100 per book, per language for use of its services, but translators say that nuanced work can only be produced by humans
Ella Creamer

An AI fiction translation service aimed at both traditional publishers and self-published authors has been launched in the UK. GlobeScribe.ai is currently charging \$100 per book, per language for use of its translation services.

“There will always be a place for expert human translation, especially for highly literary or complex texts,” said the founders Fred Freeman and Betsy Reavley, who previously founded Bloodhound Books, which specialises in crime and thrillers. “But GlobeScribe.ai opens the door to new opportunities, making translation a viable option for a much broader range of fiction.”

GlobeScribe conducted “extensive blind testing” of its tool. Native speakers reviewed GlobeScribe translations alongside human-translated versions of texts without being told which method had been used. “The feedback consistently showed that readers could not reliably distinguish between them,” according to a company statement. “In some cases, reviewers even felt the AI-assisted versions were closer in tone and fidelity to the original English manuscript.”

However, prominent translators along with a translators’ organisation have expressed concern over the initiative.

GlobeScribe “may claim to unlock global access for fiction, but their approach sidelines the very people who make literature resonate across cultures,” said Ian Giles, chair of the Society of Authors’ Translators Association. “Suggesting that AI can match, or even surpass, the nuanced work of human translators on behalf of authors is flat-out wrong.”

“The best literary translations offer more than simple accuracy, more than literal fidelity to the words making up the sentences,” said Polly Barton, writer and translator of works including the bestselling *Butter* by Asako Yuzuki from Japanese to English. “They are engaging with the context from which the book has come, and reproducing the pacing, atmosphere, emotional timbre, rhythm, and all the other, less superficially obvious factors that ultimately determine how fulfilling and rich the reading experience is.”

Deepa Bhashti, whose translation of Banu Mushtaq’s *Heart Lamp* from Kannada into English won this year’s International Booker prize, said that “there are many words in Kannada that contain whole cultural worlds in them, where there is as much hidden or implied within a cultural context as is conveyed in literal meaning. And that needs a human being, with an understanding of these visible and invisible worlds, to translate such words”.

Asked about GlobeScribe’s testing method, Barton said that being a native speaker of a language “doesn’t necessarily equip one to judge all translations from that language with total authority”. Bhashti added that “we are not told what kind of texts they were given, what kind of readers the test subjects were”.

GlobeScribe’s founders said that while they “recognise that parts of the industry are understandably cautious about what AI might mean for the arts”, they “believe these tools are here to stay and that they should be embraced thoughtfully and responsibly”. They added that AI could enhance creativity and help professional translators “increase their productivity and output”. The founders “are clear that this is not about replacing human translators”.

Julia Sanches – the translator of works including *Boulder* by Eva Baltasar from Catalan into English – said: “Even though I don’t think Globescribe can translate the kinds of literary texts I translate, I am gloomy about the emergence of all these new AI

‘translation’ services. They give the appearance that translation is instant, which devalues my labour, and also that it is mediocre, which could make ‘good enough’ the new standard for the literary arts. And that’s a disservice to both authors and readers.” “This doesn’t just end with translation,” said Barton. “Maybe translators are at the frontline of people being put out of work by AI technologies, but soon there will be more and more jobs threatened to be wiped out in this way. It lies in our hands to decide whether or not we want this to happen.”

3. Explain meanings of the words specifying translation factors. Suggest their Ukrainian equivalents. Find them in the text and translate sentences with them:

Tone, fidelity, accuracy, pacing, atmosphere, emotional timbre, rhythm.

4. Find the synonyms of the following words and word combinations in the article. Find them in the article and translate the sentences with them into Ukrainian.

Prompt, dismay, nuanced work, viable option, reliably, superficially, fulfilling, implied, cautious, embrace, instant, mediocre, disservice.

5. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents.

To unlock; to sideline; to resonate; to surpass; to be engaged with; to equip smb. with; to enhance; to wipe out.

6. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Белетрист; самвидавний автор; проводит сліпе тестування; відгуки свідчили про те що; дати негативну оцінку/висловити невдоволення; бути абсолютно хибним; передавати у буквальному значенні; авторитетно оцінювати когось; збільшити ефективність і результативність; не мати оптимізму щодо; знецінювати чийсь працю.

7. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

https://zn.ua/ukr/international/mizhnarodni-vidnosini-v-epohu-shtuchnogo-intelektu-chi-mayut-maybutnye-diplomatichni-perekladachi-326099_.html

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ЧИ МАЮТЬ МАЙБУТНЄ ДИПЛОМАТИЧНІ ПЕРЕКЛАДАЧІ?

Дипломати, розвідники й перекладачі розповідають про свою роботу неохоче. За іронією долі найуспішніші представники цих професій **залишаються в тіні**, обмежені зобов'язаннями про **нерозголошення інформації** й підвищеними вимогами безпеки з огляду на високий рівень робочих контактів. Ті ж, чиї імена все-таки стають надбанням громадськості (зазвичай у результаті гучних політичних скандалів), були б раді відмовитися від такої **сумнівної "слави"**.

Корифеї професії розповідають, що далекого 1974 р. під час найбільшого в історії страйку конференц-перекладачів у Нью-Йорку хтось із лідерів руху зазначив, що однією з головних проблем професії є нерозуміння суспільством суті їхньої роботи і, як наслідок, поступове знецінення їхньої праці: "Ми стали абсолютно анонімними, **знеособленими істотами**. Нас немає як людей, є тільки наші голоси". Тоді спроба перекладачів змінити ставлення до себе лише як до знеособленого **"голосу за кадром"**, у будь-який момент готового автоматично відтворювати думки й слова мовців будь-якою доступною мовою, **увінчалася успіхом**. Роботодавці погодилися поліпшити умови праці з урахуванням фізичних потреб і об'єктивно обмежених людських можливостей **синхроністів**, які багато годин на день проводять у погано **обладнаних кабінках для перекладу**. Значні ресурси були витрачені на розвиток технологій, здатних полегшити непросте завдання синхронного перекладу - від скорочення робочого часу до поліпшення якості звуку в навушниках. Відтоді технологічний прогрес став невіддільною частиною професії, і, схоже, що тепер уже цілком реальний **"знеособлений голос за кадром"** загрожує остаточно витіснити людський фактор зі сфери перекладацьких послуг.

Використання комп'ютерних програм для роботи зі стандартними текстами великого обсягу, що містять повторювану специфічну термінологію, уже давно стало нормою, а випускники філологічних факультетів серйозно замислюються над перекваліфікацією з повноцінних перекладачів на **пост-редакторів машинного перекладу**. Розвиток лінгвістичного програмного забезпечення й

поява численних онлайн-перекладачів дали змогу значно заощадити не тільки час, але й фінансові ресурси замовника, не готового оплачувати дорогу "ручну роботу" висококваліфікованих фахівців. Навіть якщо, як попереджав Бенджамін Франклін, гіркота низької якості залишиться ще довго після того, як буде забута насолода низьких цін.

Нині ж фахівці серйозно заговорили про можливість **повного заміщення людини штучним інтелектом** й у сфері усного перекладу. Так звані "кишенькові" електронні перекладачі, що дозволяють перекладати прості фрази в режимі реального часу, коштують як година роботи синхроніста й уже давно використовуються в багатьох країнах, там, де **оперативність і функціональність** значно важливіші за точність й вишуканість формулювань - у приймальному відділенні госпіталю, під час пошуково-рятувальних операцій МНС або у сфері послуг, даючи змогу швидко й недорого порозумітися з персоналом чи туристами.

Однак сьогодні йдеться вже про **якісно новий стрибок у розвитку технологій** і значно розширеній сфері їх можливого застосування - аж до перекладів самітів міжнародних організацій і двосторонніх перемовин на найвищому рівні. Не секрет, що синхронний переклад - задоволення не з дешевих. Приміром, тільки з бюджету ЄС для досягнення "взаєморозуміння" між делегатами витрачається більш як чверть мільярда євро на рік, не рахуючи ще 2,5 млрд євро на письмові переклади. Таке мовне різноманіття, за словами британського видання Independent, уже давно перетворило організацію на "недозволено дорогу **Вавилонську вежу**".

У недалекому майбутньому можна чекати зростання цієї кількості в геометричній прогресії не тільки через можливі нові хвилі розширення ЄС, але й з огляду на дедалі більшу "політкоректність" демократичного світу. 2019-й пройшов в ООН під гаслом надання більших прав корінним народам і, відповідно, збільшення уваги до проблеми зникнення рідкісних мов.

У таких умовах використання універсального **"голосу за кадром"** стало б оптимальним розв'язанням цілої низки давно наболілих проблем і тих, що тільки позначилися. Технічно така можливість уже існує. Технології розпізнавання

голосу легко дозволяють транскрибувати (*записувати у вигляді тексту*) слова мовця, алгоритми машинного перекладу - перекладати їх будь-якою, навіть найбільш екзотичною мовою, а синтезатор голосу - відтворювати готовий текст в обраній швидкості й тональності. Незрозуміло, щоправда, хто в такій ситуації буде відповідальним у разі некоректного перекладу, здатного призвести до значних політичних наслідків. Як свідчить практика соціальних мереж, **стандартн професійної етики** й норми міжнародного права не можна застосувати до алгоритмів штучного інтелекту. Однак, схоже, що це вже перестало бути для всіх серйозною проблемою.

З іншого боку, остаточне **знеособлення процесу перекладу** з подальшим поширенням такої практики і на двосторонні зустрічі допомогло б уникнути ще однієї важко вирішуваної юридичної і моральної дилеми - (не)можливості виклику перекладачів до суду для надання свідчень щодо суті переговорів політичних лідерів.

Усунення людського фактора й використання спеціальної техніки для перекладу закритих зустрічей вже озвучувалося деякими фахівцями як можливе розв'язання проблеми.

Однак, як і у випадку з т.зв. дистанційним перекладом, коли переклад забезпечується живою людиною, але без її особистої присутності (і, можливо, навіть без розуміння того, з ким саме він працює), виникає питання про **надійність таких каналів зв'язку** й рівня їх захисту від втручання третіх сторін. Практика дистанційного перекладу вже активно застосовується в багатьох міжнародних організаціях для епізодичних сеансів зв'язку з найвіддаленішими точками планети.

Нарешті, серйозна небезпека криється у самому факті **підміни людського розуму** штучним інтелектом там, де цей розум мав би восторжествувати. Будь-який бодай трохи досвідчений перекладач скаже, що автоматична заміна слів однієї мови відповідними аналогами іншої мови становить лише незначну частину процесу перекладу. Уміння донести зміст, вкладений у слова мовцем, і подати його у формі, доступній для сприйняття слухачами, потребує розуміння контексту й гнучкості розуму, недоступної жодному роботіві. Регіональні

акценти й дефекти дикції, культурні особливості й складні релігійні образи, **"неперекладна" гра слів** і своєрідне почуття гумору - усе це потребує адекватної інтерпретації з урахуванням національної специфіки, а не дослівної передачі тексту оригіналу. Поки саме ці труднощі перекладу роблять будь-які, навіть дуже передові, технології безсилими у порівнянні з їхніми "конкурентами" з плоті й крові.

Оливи до вогню і без того палких дискусій підлив нещодавній скандал навколо використання Службою громадянства і імміграції США технологій Google Translate для перевірки акаунтів у соціальних мережах потенційних кандидатів на в'їзд до країни. За інформацією, отриманою Міжнародним проектом допомоги біженцям через публічний запит і пізніше опублікованою у ЗМІ, внутрішній посібник, випущений для співробітників федерального агентства, радить "як найбільш ефективний метод роботи з контентом іноземною мовою використовувати безкоштовні онлайн-перекладачі, надавані Google, Yahoo, Bing та іншими пошуковими системами". Зокрема, посібник містить покрокові інструкції для роботи з Google Translate.

Ця новина викликала хвилю обурення як серед потенційних "жертв" машинного перекладу, так і всередині американського суспільства. Експерти не тільки у сфері лінгвістики, але й національної безпеки **б'ють тривогу**, зазначаючи залежність рішень уряду США про надання біженцям права на в'їзд до країни від автоматичного перекладу їхніх повідомлень у соціальних мережах. З огляду на те, що онлайн-перекладачі не призначені для аналізу нюансів контексту або розпізнавання сленгу, існує висока ймовірність того, що агентство може неправильно витлумачити невинні коментарі або, навпаки, залишити без уваги справді небезпечні.

Очевидно, що на цей час досвідченого перекладача ще не здатний замінити штучний інтелект, але його вже замінив перекладач, який використовує штучний інтелект у своїй роботі. Нехай зараз кабіна синхронного перекладу без перекладача поки ще здається нам такою ж фантастикою, якою колись здавався **літальний апарат без пілота**. Майбутнє ближче, ніж здається. Воно настане вже завтра. А це означає, що готуватися до нього треба вже сьогодні.

8. Translate the article into English. Consider differences in the use of tenses in Ukrainian and English and Ukrainian translation of idiomatic expressions.

Part 3

LEXICOLOGICAL ASPECTS OF TRANSLATION

Translation of Idiomatic/Phraseological Expressions

- 1. Study the information on Translation of Idiomatic/Phraseological Expressions provided in Appendix 1.**
- 2. Suggest Ukrainian near equivalents for the idiomatic expressions below used in international relations.**

1. To hammer out a deal; 2. To come to the table; 3. To break the deadlock; 4. To reach common ground; 5. To iron out differences; 6. To keep channels open; 7. To walk away from talks; 8. To engage in back-channel diplomacy; 9. To sweeten the deal; 10. To strike a bargain; 11. To hold the upper hand; 12. To shift the balance of power; 13. To flex one's muscles; 14. To play hardball; 15. To call the shots; 16. To punch above one's weight; 17. To toe the line; 18. To draw a line in the sand; 19. To move the goalposts; 20. To escalate tensions; 21. To be on the brink of war; 22. To open a Pandora's box; 23. To add fuel to the fire; 24. To cross a red line; 25. To engage in sabre-rattling; 26. To be caught in the crossfire; 27. To fight a proxy war; 28. To build bridges; 29. To mend fences; 30. To forge alliances; 31. To stand shoulder to shoulder; 32. To close ranks; 33. To be on the same page; 34. To strengthen ties; 35. To tighten the screws; 36. To impose sanctions; 37. To ease restrictions; 38. To weaponize trade (or energy); 39. To be hit hard by sanctions; 40. To open markets; 41. To take a hard line; 42. To soften one's stance; 43. To hedge one's bets; 44. To test the waters; 45. To back down; 46. To double down; 47. To set a precedent; 48. To pay lip service; 49. To save face; 50. To spin a narrative; 51. To send a strong message; 52. To signal readiness; 53. To walk a fine line; 54. To reshape the global order; 55. To redraw the map; 56. To enter a new era; 57. To be a turning point; 58. To set the stage for.

- 3. Suggest Ukrainian single word equivalents for the following English phraseological and set expressions used in international relations:**

1. A dead letter; 2. A hollow victory; 3. A bargaining chip; 4. A sticking point; 5. A flashpoint; 6. A power vacuum; 7. A grey area; 8. A wake-up call; 9. A turning point; 10. A chain reaction; 11. To bear fruit; 12. To fall through; 13. To backfire; 14. To outweigh; 15. To trigger; 16. To undermine; 17. To escalate; 18. To deter; 19. To override; 20. To stall; 21. Under pressure; 22. At stake; 23. At odds; 24. In force; 25. In line (with policy); 26. On the brink; 27. On the agenda; 28. In the spotlight; 29. In the long run; 30. In response (to); 31. A show of force; 32. A war of words; 33. A clash of interests; 34. A peace effort; 35. A policy shift; 36. A diplomatic row; 37. A security threat; 38. A strategic move; 39. A joint statement; 40. A fragile balance.

4. Choose in part B of the exercise below the corresponding Ukrainian equivalents for English idiomatic expressions used in international relations.

A. 1. To hammer out a deal; 2. To break the deadlock; 3. To reach common ground; 4. To walk away from talks; 5. To flex one's muscles; 6. To play hardball; 7. To call the shots; 8. To shift the balance of power; 9. To cross a red line; 10. To escalate tensions; 11. To open a Pandora's box; 12. To add fuel to the fire; 13. To fight a proxy war; 14. To build bridges; 15. To forge alliances; 16. To close ranks; 17. To tighten the screws; 18. To impose sanctions; 19. To ease restrictions; 20. To take a hard line; 21. To soften one's stance; 22. To back down; 23. To double down; 24. To set a precedent; 25. To pay lip service; 26. To save face; 27. To spin a narrative; 28. To send a strong message; 29. To walk a fine line; 30. To reshape the global order.

B. 1. пом'якшувати позицію; 2. демонструвати силу; 3. укласти угоду; 4. згуртуватися; 5. відкрити скриньку Пандори; 6. балансувати; 7. змінювати світовий порядок; 8. підливати масла у вогонь; 9. створювати союзи; 10. вийти з переговорів; 11. займати жорстку позицію; 12. створювати прецедент; 13. діяти жорстко; 14. надсилати сигнал; 15. запроваджувати санкції; 16. налагоджувати відносини; 17. змінити баланс сил; 18. відступати; 19. обмежуватися словами; 20. вести проксі-війну; 21. керувати ситуацією; 22. пом'якшувати обмеження; 23. подвоювати зусилля; 24. досягти компромісу; 25. перейти червону лінію; 26. загострювати напруженість; 27. посилювати тиск; 28. вийти з глухого кута; 29. зберігати обличчя; 30. формувати наратив.

5. Choose in part B the corresponding English equivalents for the following

Ukrainian idiomatic/phraseological expressions used in international relations

A. 1. грати першу скрипку (у міжнародній політиці); 2. тримати руку на пульсі (подій); 3. вставляти палиці в колеса (ініціативам); 4. іти ва-банк (у переговорах); 5. кидати слова на вітер (у заявах); 6. тримати камінь за пазухою (у відносинах); 7. вийти сухим із води (після скандалу); 8. ловити рибу в каламутній воді (у кризі); 9. ходити по тонкому льоду (у дипломатії); 10. нести відповідальність (за рішення); 11. підливати масла у вогонь (конфлікту); 12. сісти в калюжу (на переговорах); 13. не бачити далі свого носа (у політиці); 14. тягнути ковдру на себе (у союзи); 15. бути кісткою в горлі (для партнерів); 16. кувати залізо, поки гаряче (у політиці); 17. тримати дистанцію (у відносинах); 18. виносити сміття з хати (на міжнародному рівні); 19. тримати слово (у дипломатії); 20. закривати очі на щось (у політиці); 21. грати подвійну гру (у дипломатії); 22. тягнути час (у переговорах); 23. заходити в глухий кут (у перемовинах); 24. тримати когось у напрузі (у відносинах); 25. перегнути палицю (у політиці); 26. бути на волосині (від конфлікту); 27. вести свою гру (на міжнародній арені); 28. плисти за течією (у політиці); 29. брати бика за роги (у кризі); 30. тримати в тіні (питання); 31. розставити всі крапки над "і"; 32. піти на поступки; 33. вийти з-під контролю; 34. замітати сліди; 35. тримати козир у рукаві; 36. грати на нервах (опонента); 37. вести жорстку гру; 38. втратити обличчя; 39. переграти (супротивника); 40. поставити крапку (в переговорах).

B. 1. to go with the flow; 2. to call the shots; 3. to take the bull by the horns; 4. to keep something under wraps; 5. to drag one's feet; 6. to play a double game; 7. to go too far; 8. to be on the edge; 9. to clear the air; 10. to make concessions; 11. to spiral out of control; 12. to cover one's tracks; 13. to have an ace up one's sleeve; 14. to get under someone's skin; 15. to play hardball; 16. to lose face; 17. to outmaneuver; 18. to bring to a close; 19. to pursue one's own agenda; 20. to reach a stalemate; 21. to add fuel to the fire; 22. to keep one's word; 23. to go all in; 24. to be short-sighted; 25. to walk on thin ice; 26. to play first fiddle; 27. to make a fool of oneself; 28. to fish in troubled waters; 29. to have a hidden agenda; 30. to turn a blind eye; 31. to get away with something; 32. to strike while the iron is hot; 33. to take responsibility; 34. to keep one's finger on the pulse; 35. to throw a spanner in the works; 36. to pull the blanket

over oneself; 37. to air dirty laundry in public; 38. to talk empty words; 39. to be a thorn in someone's side; 40. to keep one's distance.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 2 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Конституційний суд України визнав незаконним сепаратистський референдум в Криму.

2. Поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю тільки після попередження про необхідність припинення протиправних дій і намір використання заходу примусу, визначеного цією статтею.

3. Компанія планує заснувати торгове представництво в Україні для розширення присутності на східноєвропейському ринку.

4. Поліція завжди повинна пам'ятати, що в разі застосування сили існує ризик ескалації, що призведе до ще гірших наслідків.

5. 2 листопада CNN повідомила, що, згідно з останнім дослідженнями, расова сегрегація завдає великої економічної шкоди США, досягаючи кількох мільярдів доларів щороку.

6. Члени Кабінету Міністрів України, керівники інших центральних органів виконавчої влади діють з метою забезпечення наступності політики державного управління.

7. У Запоріжжі зазнав пошкоджень притулок для тварин.

8. Молодий мільярдер Роберт Пера – засновник бренду Ubiquiti. Вже у 2009 році він отримує свій перший прибуток.

9. Нові інструменти стають високопродуктивними, приносять великий прибуток і перетворюються на вирішальний фактор науково-технічного прогресу.

10. Небажання керівництва йти на поступки призвело до конфліктів під час реалізації проекту.

11. Українській владі потрібно продемонструвати свою відданість євроатлантичному курсу.

12. Незважаючи на рекомендації вони завели переговори у глухий кут.

13. Він є прибічником міжнародного співробітництва та вважає його ключем до сталого розвитку.

14. Прибуток від експорту енергоносіїв значно зріс завдяки новим торговельним угодам.

Unit 3

SPEAKING ABOUT CURRENT WORLD NEWS: ELECTIONS AND POLITICAL TURMOIL

Part 1

Elections as Instruments of Democracy

1. Express your opinion on the quotations below:

"Free and fair elections are the lifeblood of every democracy."

Kofi Annan"

(Kofi Annan, Former Secretary-General of the United Nations)

"The ballot is stronger than the bullet."

(Abraham Lincoln, the 16th president of the United States)

"Voting is the expression of our commitment to ourselves, one another, this country, and this world."

(Sharon Salzberg, an author and teacher of Buddhist meditation practice in the West)

"Bad officials are elected by good citizens who do not vote".

(George Jean Nathan, an American drama critic and magazine editor)

"Politicians and diapers must be changed often, and for the same reason."

(Mark Twain, American writer and humorist)

2. Answer the following questions.

7. What types of electoral systems exist in the world?
8. What is the electoral system in Ukraine?
9. What motivates people to vote or not to vote?
10. How can young voters be encouraged to participate in elections?
11. Can a country still be democratic if voter turnout is very low?

3. Study a list of election-related terms given below in the Word Bank. Group them into the following categories. Some words may fit more than one group, so be ready to explain your choices. Suggest their Ukrainian equivalent.

Categories:

1. Types of Elections
2. Voting Process & Voter Participation
3. Political Parties & Structures
4. Candidates & Their Campaigns
5. Media, Messaging & Publicity
6. Election Outcomes & Reactions
7. Electoral Misconduct & Irregularities

Word Bank

Snap election, ballot stuffing, voter turnout, opposition party, ruling party, fringe party, media coverage, candidate, vote buying, coalition talks, presidential election, electoral commission, smear campaign, polling station, run for office, hung parliament, political platform, absentee voting, running mate, electoral fraud, debate performance, landslide victory, proportional representation, campaign slogan.

4. Watch the video **How To Run a Successful Political Campaign** where Jay Townsend, a famous political consultant and personal development expert, speaks on the most crucial components of a political campaign (starting from 0 min. 35 sec. to 3 min. 44 sec.) What are they?

<https://www.youtube.com/watch?v=CrhazRh8GeM&t=214s>

5. Watch the video again, paying attention to words and word combinations given below.
6. Match the words and word combinations with their meanings. Then watch the video again and write down the sentences in which they were used.

Translate them into Ukrainian

1. a moving gear	a) to be in harmony, agreement, or coordination with
2. to get into the weeds	b) the core idea or slogan promoted during a political or marketing campaign.
3. to do a deep dive into smth.	c) to quickly and easily fix a difficult problem

4. to wave a magic wand	d) principles, beliefs, or moral standards that guide a person's or group's behavior and decisions
5. campaign message	e) to be strongly dedicated or devoted to a person, cause, task, or belief
6. values	f) shockingly bad, outstandingly negative
7. to be in sync with someone or smth.	g) an engaged, essential part in a larger mechanism
8. to be deeply committed	h) to examine or analyze something in great depth
9. egregious	i) being a fundamental part of a larger structure or system
10. to be the flour of the cake	j) to go into too much detail,

7. Translate the sentences below using the words and expressions from the box.

Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. Інновації є основою успіху нашої компанії. 2. Безперечно, це найгірший і найбільш кричущий напад, який ми поки що бачили в цій війні. 3. Кожен член команди відіграє важливу роль (є гвинтиком в механізмі) в реалізації проекту. 4. Під час зустрічі вона почала вдаватися в деталі щодо бюджету. 5. Аналітик глибоко занурився в фінансові звіти компанії, перш ніж надати рекомендації. 6. Я ж не можу просто змахнути чарівною паличкою і за ніч завершити війну. 7. Передвиборче послання кандидата було простим: надія на зміні та краще майбутнє для всіх. 8. Політична партія стверджує, що відстоює демократичні цінності, такі як справедливість, рівність і свобода слова. 9. Керівник проекту завжди, здається на одній хвилі зв своєю командою. 10. Вона глибоко віддана просуванню прав людини та соціальної справедливості.

8. Why is it currently impossible to hold elections in Ukraine? Read the text and suggest English equivalents of the words and word combinations in bold.

Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-stefanchuk-rada-zakonoprojekt-pro-povoienni-vybory/33457896.html>

Стефанчук: Рада працює над законопроектом про повоєнні вибори

Після завершення війни Верховна Рада повинна буде дати відповідь на питання, як провести вибори, які будуть визнані демократичними в Україні і за її межами, заявив спікер парламенту Руслан Стефанчук в ефірі телемарафону 28 червня.

Зокрема, каже він, треба буде вирішити питання активного і пасивного **виборчого права для військових на передовій**, а також виборчих прав громадян за кордоном.

За словами Стефанчука, триває робота з **Центральною виборчою комісією**, її голова Олег Діденко нещодавно був на зустрічі в Раді:

«Ми напрацьовуємо цей законопроект, тому що для проведення наступних виборів потрібен новий спеціальний документ, який буде стосуватися так званих **повоєнних виборів**».

За словами спікера, потрібно вирішити як масштабні питання щодо проведення виборів, так і дрібні: формування **виборчих списків, виборчих дільничих комісій**, електронних систем передачі даних, проводити вибори в один чи декілька днів.

«Уявімо, що настав мир, але в день виборів російська авіація злітає, опускається, злітає, опускається і не дає можливість громадянам України виконати свій **конституційний обов'язок** і право проголосувати на виборах. Тому багато викликів пов'язано із завершенням війни, все залежатиме від того, як і коли завершиться війна», – сказав він.

Стефанчук додав, що народні депутати працюють над різними **базовими сценаріями** для того, щоб громадяни могли **втілити своє конституційне право** на вибір.

«Мені здається, що нам вдасться знайти цей правильний **законодавчий компроміс**», – додав він.

Під час дії **воєнного стану**, який був оголошений в Україні 24 лютого 2022 року, проведення виборів заборонене. У березні 2025 року президент Володимир Зеленський підтвердив, що вибори в Україні відбудуться не раніше, ніж після закінчення війни, і згідно з українським законодавством.

9. Translate the text into English

Part 2

Turmoil and Political Instability

1. Last year saw a growing discontent with traditional systems. Pandemic disruption, high inflation stemming from Russia's invasion of Ukraine and mass displacement from conflicts in the Middle East and Africa contributed to a growing sense of global political instability. What is turmoil? Find the definition. What types of political turmoil do you know? Describe them. Provide their Ukrainian equivalents.
2. Arrange the following main types of political turmoil by scope, from the narrowest (individual or local scale) to the broadest (national or international).
 - a) separatist movements;
 - b) foreign interventions and proxy wars;
 - c) coups d'état;
 - d) revolutions;
 - e) political assassinations;
 - f) election-related violence;
 - g) mass protests and riots;
 - h) government collapse;
 - i) terrorism and insurgency;
 - j) civil wars
3. Prepare a short report on examples of different types of political turmoil (up to 3 minutes).
4. Read the article and identify its main message.

<https://www.theguardian.com/world/2024/nov/15/political-turmoil-rocks-the-netherlands-after-amsterdam-violence>

Ruling coalition in crisis amid claims of racist remarks and speculation government may collapse

Ashifa Kassam, Senay Boztas and Pjotr Sauer in Amsterdam

The violence that erupted on Amsterdam's streets last week has triggered a political crisis in the Netherlands, with the ruling coalition in turmoil over alleged racist remarks made by government officials during a closed-door meeting to discuss the events.

Nora Achahbar, the Moroccan-born secretary for benefits from the centre-right New Social Contract (NSC) party, part of the ruling coalition, is expected to announce her resignation over allegedly inflammatory and racist remarks by colleagues about Dutch

citizens from ethnically diverse backgrounds. Other NSC members are also considering resigning in protest, the Dutch state broadcaster NOS reported.

The heads of the four rightwing ruling parties are now gathering for crisis talks amid speculation that the government may collapse.

Tensions have been high in The Hague days after Amsterdam was gripped by what Femke Halsema, its mayor, described as “a toxic cocktail” of hooliganism, antisemitism and anger over the war in Gaza. The left-leaning opposition has accused the Dutch far-right leader Geert Wilders, whose PVV party holds the largest number of seats in government, of exacerbating tensions by calling for the revocation of Dutch citizenship and deportation for those convicted of involvement in the attacks.

Earlier in the day, Amsterdam city council adopted a motion calling for immediate action to address the “real and imminent” risk of genocide in Gaza, in what was described as an attempt to address last week’s unrest.

“These tensions are not going away,” said Sheher Khan, whose leftwing Denk party was one of the main backers of the motion. “I suspect – and I think we all agree – that if we do not tackle the root causes then we will see those tensions again, conflicts will keep happening.”

The motion, backed by 35 of the council’s 45 members on Thursday, calls for action “as soon as possible” to halt what it describes as “the real and imminent genocide in Gaza”. It cited the January interim decision by the UN’s international court of justice that stated there was “a real and imminent risk that irreparable prejudice” would be caused to the rights of Palestinians in Gaza under the genocide convention.

The PVV leader, Geert Wilders, addresses journalists in The Hague. He wants those involved in the clashes in Amsterdam to be deported.

The motion also calls on the city to support relief organisations offering aid to Gaza as well as put pressure on the Dutch state to comply with international law and prevent Israel from committing possible genocide in Gaza.

The motion was approved exactly a week after the violence that followed the match between Ajax and Maccabi Tel Aviv.

As officials scrambled to piece together what had happened, an emergency ordinance banned protests and demonstrations for a week. Even so, more than 250 pro-Palestinian

protesters were detained on Wednesday after gathering in defiance of the ban. Dutch authorities later said they were investigating reports of police violence after footage appeared to show police in riot gear beating protesters with batons after breaking up the protest.

In an interview on Friday, Khan said the continuing protests had reinforced the need for the motion. “Despite the state of emergency, people continue to demonstrate,” he said. He added that this was “not because people like to demonstrate” but because of the images emerging daily from Gaza.

He pointed to the demonstrations that greeted the Israeli president, Isaac Herzog, when he arrived in March to open the country’s first Holocaust museum, as well as pro-Palestinian student protests that had led to more than 150 arrests in March. “It has been happening all year,” he said. “This is going to happen again.”

Several of the city’s councillors refused to back the motion, some expressing concerns about the use of the word genocide and how it would be received in a city still raw from the events of the past week. “I fear that it will cause polarisation in the city,” Itay Garmy, of Volt Netherlands, told the Dutch newspaper Het Parool.

Last week’s unrest appears to have involved local people and visitors. Maccabi fans were linked to an attack on a taxi driver, the tearing down and burning of a Palestinian flag, and were filmed chanting racist, anti-Arab slogans, while the city’s mayor said there had been violent “hit and run” attacks on Israeli supporters. Witness accounts and screenshots of text messages suggest some specifically targeted Jews, asking people if they were Israeli or to show their passports.

Days later, many people in Amsterdam are still reeling, with Jewish and Muslim people speaking of heightened fears.

5. Find all the words and word combinations referring to different types of political instability and explain their meanings. Translate sentences with them.
6. Find the synonyms of the following words and word combinations in the article. Find them in the article and translate the sentences with them into Ukrainian.

To collapse, alleged, inflammatory, diverse backgrounds, to be gripped, to exacerbate, revocation, a motion, imminent, irreparable, an emergency ordinance, in defiance, raw, to reel, heightened fears.

7. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents.

To rock; to erupt; to call for; to address; to tackle; to halt; to comply with; to break up

8. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Правляча коаліція; на тлі звинувачень; спричинити політичну кризу; закрита нарада; державна секретарка з питань соціальних виплат; правоконсервативні правлячі партії; непоправна шкода; зібрати факти до купи; посилити необхідність прийняття резолюції; депутати міської ради; зумовлювати поляризацію містян.

9. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

<https://hromadske.ua/personaliyi/248999-budanov-vdiachnyy-zelenskomu-za-reaktsiiu-na-protesty-shchodo-nabu-i-sap-suspilstvo-proiavilo-zaklyk-prezydent-yoho-pochuv>

**Буданов вдячний Зеленському за реакцію на протести
щодо НАБУ і САП: Суспільство проявило заклик,
президент його почув**

Керівник Головного управління розвідки Міноборони України Кирило Буданов заявив, що вдячний президенту Володимиру Зеленському за його реакцію на протести проти закону, що обмежує повноваження **антикорупційних органів НАБУ і САП**.

Про це він сказав в інтерв'ю Наталії Мосейчук.

Буданов не захотів особисто оцінювати **протести**, заявивши, що відійде вбік від суб'єктивних оцінок. Водночас він наголосив, що, за Конституцією, єдиним джерелом влади в Україні є народ, який проявив свій заклик у питанні незалежності НАБУ і САП.

Президент Володимир Зеленський, за словами керівника ГУР, цей **запит** почув, за що він йому подякував: *«Я дуже вдячний президенту, як би це дивно не звучало, за те, що він почув народ, і не зробив ті помилки, які робилися в нашій державі [раніше]»*.

Зазначимо, що в перший день протестів Буданов також висловлювався щодо них. Тоді він закликав українців «проявити мудрість», нагадавши, що нині є «одна спільна біда, один ворог».

БІЛЬШЕ ПРО ПРОТЕСТИ

Увечері 22 липня президент Володимир Зеленський підписав закон, що обмежує незалежність НАБУ та САП.

Ухвалення цього документа відбулося надзвичайно швидко: лише вранці того самого дня депутати **внесли відповідні правки в законопроект**, що готувався до другого читання, але напряму не стосувався НАБУ та САП. Рада швидко ухвалила закон у сесійній залі та **передала документ на невідкладне підписання** Зеленському.

За день до цього у працівників НАБУ та САП також відбулися **масові обшуки**, а низці детективів **оголосили підозри**. Працівникам НАБУ **закидали** від пособництва росії до допомоги олігархам. Глава СБУ наполягав, що НАБУ треба «очиститися від російського впливу». У Бюро зазначали: навіть якщо провина окремих працівників буде доведена, ці *«випадки не можуть бути підставою для знищення антикорупційних органів»*.

Через ухвалення скандального закону тисячі людей **вийшли на акцію протесту** в Києві та інших містах України. Учасники акцій скандували: «Вето на закон», «Поверніть Європу», «Ганьба».

Невдовзі Зеленський подав у Раду новий законопроект про НАБУ і САП, який повертає їм незалежність. 31 липня 331 парламентар ухвалив його, а президент у той же день підписав його.

10. Translate the article into English. Consider translation of internationalisms.

Part 3

LEXICOLOGICAL ASPECTS OF TRANSLATION

Translation of Internationalisms. Translator's "False Friends"

1. Study the information on Translation of Internationalisms. Translator's "False Friends" provided in Appendix 1.

2. Translate the following expressions with "false friends" into Ukrainian

1. a comprehensive policy framework; 2. to control the situation in the region; 3. an eventual agreement between the parties; 4. a critical moment in negotiations; 5. to realize a strategic objective; 6. a national security agenda; 7. a diplomatic corps meeting; 8. a confidential report on sanctions; 9. an effective measure against threats; 10. to support a political course; 11. a formal statement by the minister; 12. a global crisis response; 13. to observe international law; 14. an intelligent approach to foreign policy; 15. a solid argument in diplomacy; 16. a dramatic increase in tensions; 17. to pretend neutrality in a conflict; 18. a sympathetic government stance; 19. a massive deployment of forces; 20. a perspective on global security; 21. a complex political issue; 22. a practical solution to the dispute; 23. a historic agreement; 24. to assist an allied country; 25. a consistent policy line; 26. a sensitive diplomatic issue; 27. to fabricate evidence in a report; 28. a regular meeting of the council; 29. to preserve stability in the region; 30. a balanced approach to negotiations; 31. a significant political actor; 32. to conduct talks with partners; 33. an accurate assessment of risks; 34. a moderate political position; 35. a prospective alliance; 36. a transparent decision-making process; 37. to introduce reforms gradually; 38. a reliable source of information; 39. a severe economic impact.

3. Translate the following sentences into Ukrainian (pay special attention to "false friends")

1. The minister stressed that the actual figures presented in the report do not fully reflect the complexity of the regional crisis; 2. The parties expressed confidence that an eventual agreement could be reached, provided that both sides adopt a more flexible approach; 3. The committee is responsible for controlling the implementation of the measures outlined in the comprehensive policy framework; 4. The diplomat's formal remarks were interpreted as a signal of a possible shift in the country's foreign policy

agenda; 5. The government realized too late that its strategy lacked a practical mechanism for enforcement; 6. The report offers a critical assessment of the current security environment in the region; 7. The negotiations reached a dramatic turning point following the unexpected resignation of the chief mediator; 8. The delegation pretended neutrality, although its actions suggested otherwise; 9. The allies adopted a sympathetic stance, while avoiding any concrete commitments; 10. The country faces a complex challenge requiring a balanced and consistent response; 11. The minister presented a solid argument in favor of tightening sanctions against the regime; 12. The situation escalated rapidly, leading to a massive deployment of forces along the disputed border; 13. The report provides a new perspective on the role of international organizations in conflict resolution; 14. The negotiators attempted to introduce a practical solution, but it failed to gain sufficient support; 15. The leaders signed what they described as a historic agreement, despite unresolved disagreements; 16. The organization assisted in coordinating humanitarian aid to the affected areas; 17. The government maintains a consistent policy line, even under increasing international pressure; 18. The issue remains highly sensitive, particularly in the context of regional security; 19. The investigation uncovered evidence that had been deliberately fabricated; 20. The council holds regular consultations to monitor developments in the region; 21. The agreement aims to preserve long-term stability, though its effectiveness remains uncertain; 22. The country has adopted a balanced approach, seeking to avoid further escalation; 23. The state has emerged as a significant actor in shaping the new global order; 24. The leaders conducted talks behind closed doors, avoiding public scrutiny; 25. Experts offered an accurate yet pessimistic assessment of the economic risks involved; 26. The party promotes a moderate stance, positioning itself between competing political forces; 27. The countries are considering the possibility of forming a prospective alliance; 28. The decision-making process must remain transparent to ensure public trust; 29. The government intends to introduce reforms gradually, minimizing social disruption; 30. The conclusions of the report are based on reliable and verifiable sources; 31. The sanctions have had a severe and long-lasting impact on the national economy; 32. The diplomat emphasized that effective measures must be taken to deter further aggression; 33. The president's statement was formal in tone but

ambiguous in content; 34. The proposal was eventually rejected due to its lack of practical applicability; 35. The minister noted that the current situation represents a critical test for international cooperation.

4. Translate the following sentences into English.

1. Актуальна ситуація в регіоні вимагає негайного й виваженого реагування; 2. Фактично держава вже втратила ефективний контроль над частиною своєї території; 3. Міністр наголосив, що остаточне рішення може бути ухвалене лише після додаткових консультацій; 4. Це питання має критичне значення для забезпечення національної безпеки; 5. Уряд послідовно реалізує нову стратегію зовнішньої політики; 6. Дипломат виступив з офіційною заявою щодо нещодавнього інциденту; 7. Ми розглядаємо це як вагому перспективу для подальшого співробітництва; 8. Сторони прагнули зберегти контроль над перебігом переговорного процесу; 9. Організація надала суттєву допомогу постраждалим регіонам; 10. Це складна проблема, яка потребує виваженого й практичного підходу; 11. Відбулося різке й драматичне загострення ситуації; 12. Делегація лише створювала видимість зацікавленості у переговорах; 13. Союзники висловили прихильну, хоча й стриману позицію щодо ініціативи; 14. Було здійснено масштабне розгортання військових сил у прикордонному районі; 15. Звіт пропонує нове бачення шляхів врегулювання конфлікту; 16. Це питання залишається надзвичайно чутливим у дипломатичних колах; 17. Комітет провів чергове засідання з метою оцінки поточної ситуації; 18. Уряд прагне забезпечити довготривалу стабільність у регіоні; 19. Держава відіграє вагому роль на міжнародній арені; 20. Експерти надали точну й обґрунтовану оцінку ризиків; 21. Партія займає помірковану й збалансовану позицію; 22. Країни ведуть обговорення можливості створення потенційного союзу; 23. Процес ухвалення рішень має залишатися прозорим і підзвітним; 24. Уряд поступово впроваджує реформи, уникаючи різких соціальних потрясінь; 25. Інформація ґрунтується на надійних і перевірених джерелах; 26. Запроваджені санкції мали серйозний і відчутний вплив на економіку; 27. Дипломат підкреслив нагальну необхідність ефективних заходів; 28. Заява мала офіційний характер, проте залишалася змістовно неоднозначною.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 3 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Анексія є незаконною згідно з міжнародним правом і не впливає на правовий статус захопленої території...

2. Згідно зі статтею 16 Закону України “Про міжнародний комерційний арбітраж”, питання про компетенцію МКАС при ТПП України у кожній конкретній справі вирішує склад арбітражного суду, який розглядає спір (принцип competence-competence).

3. Уряд вирішив денонсувати багатосторонній договір через зміну політичної ситуації.

4. Цю справу було передано у відання міжнародного суду.

5. Члени Ради Безпеки ООН мають право вето на важливі рішення.

6. Права та обов'язки сторін передбачені законодавством.

7. Уряд подав до парламенту законопроект із метою стримування інфляції та стабілізації цін.

8. Вирішення спорів через міжнародний арбітраж часто є альтернативою зверненню до державних судів у випадках, коли потрібна прозорість, гарантія процедурного правосуддя та ефективність примусу виконання рішення.

9. Рішення щодо прийнятності копії запрошення для отримання візи приймається уповноваженою особою.

10. Законодавчий акт чітко передбачає, що військовослужбовець, який подав письмову скаргу, має право ознайомитися з результатами її розгляду та оскаржити рішення у судовому порядку

11. Контроль за виконанням судового рішення у справах про правопорушення здійснюється судом та Державною виконавчою службою.

12. Комісія зобов'язана перевірити законність процедури оголошення вакансії на державну службу.

13. "Правовий статус воєнізованого поселення потребує чіткого врегулювання в національному законодавстві.

14. Міжнародний військовий трибунал — судовий орган з переслідування та покарання головних військових злочинців Другої світової війни.

15. Військова служба правопорядку (ВСП) це спеціальне правоохоронне формування у складі **Збройних Сил України**, що виконує функції військової поліції

16. Правоздатність та дієздатність фізичної особи виникають одночасно у момент народження та припиняються зі смертю, якщо інше не встановлено законом.

Unit 4

PEACE AND SECURITY: RESOLVING CATASTROPHIC CONFLICT

Part 1

The Role of the United Nations in Conflict Resolution

1. Express your opinion on the quotations below:

"Peace cannot be kept by force; it can only be achieved by understanding."

(Albert Einstein, a German-born theoretical physicist)

"Peace is not just the absence of conflict; peace is the creation of an environment where all can flourish."

(Nelson Mandela, a South African anti-apartheid activist and politician)

"Peace is not just the absence of war. Peace is justice, and equality, and freedom."

(Kofi Annan, former UN Secretary-General)

"It isn't enough to talk about peace. One must believe in it. And it isn't enough to believe in it. One must work at it."

(Eleanor Roosevelt, the longest-serving first lady of the United States)

"The United Nations was not created to take mankind to heaven, but to save humanity from hell."

(Dag Hammarskjöld, UN Secretary-General, 1953-1961)

2. Answer the following questions.

12. What are the world's most persistent (protracted) conflicts?
13. What is the primary responsibility of the United Nations in maintaining international peace and security?
14. Who are "Blue Helmets" and what are their functions?
15. Can the UN remain neutral in all conflicts? Why or why not?
16. Why is there a growing call to reform the UN Security Council?

3. The UN plays a crucial role in resolving catastrophic conflicts and aims to create conditions conducive to sustainable peace and prevent future conflicts.

It uses a spectrum of tools outlined mainly in Chapter VI (Pacific Settlement of Disputes) and Chapter VII (Action with Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace and Acts of Aggression) of the UN Charter. Study a list of terms related to the UN conflict resolution process and place them into the correct category. Suggest their Ukrainian equivalent.

Categories:

1. Chapter VI – Pacific Settlements of Disputes
2. Chapter VII – Action with Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace, and Acts of Aggression
3. Post-Conflict Measured

Terms:

Mediation, Arbitration, Peacekeeping, Sanctions, Good Offices, Judicial Settlement, Fact-Finding, Preventive Diplomacy, Use of Force, Conciliation, Post-Conflict Peacebuilding, Blockade, Negotiation.

4. Provide a short (up to 3 minutes) summary of real UN missions.
5. What are the challenges facing the United Nations?
6. Watch the UN Security Council: Beyond reform? video where the former legal officer Mona Ali Khalil and Security Council expert Alexandra Novosselof address the issue of Security Council reform (starting from 4 min. 34 sec. to 10 min. 29 sec.). How do the permanent members of the Security Council use their veto power?
<https://www.youtube.com/watch?v=M-GMrHkCvhY>
7. Watch the video again, paying attention to words and word combinations given below.
8. Match the words and word combinations with their meanings. Then watch the video again and write down the sentences in which they were used.

Translate them into Ukrainian

1. to break down	a) a way to avoid punishment or negative consequences
2. big powers	b) to maintain, support or defend
3. to get out of jail free card	c) improper or harmful use of something; mistreatment
4. to enjoy	d) to interrupt or cause disorder

5. to uphold	e) to prevail or have dominance over; have final authority or say over; overrule
6. to abide	f) to analyse, to consider smth. in detail for better understanding
7. abuse	g) display (something) ostentatiously, especially in order to provoke envy or admiration or to show defiance
8. to disrupt	h) to have and use with satisfaction; have the benefit of
9. to override	i) in an obvious, open, and often offensive way
10. gridlock	j) also known as the P5, are the five permanent members of the Security Council: China, France, Russia, the United Kingdom, and the United States.
11. to flaunt	k) freedom from punishment or consequences
12. blatantly	l) any situation in which nothing can move or proceed in any direction.
13. impunity	m) to act in accordance with rules or decisions

9. Translate the sentences below using the words and expressions from the box.

Добавлено примечание ([ЛБ1]):

Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. Його дипломатичний імунітет був наче "квиток" для уникнення покарання. 2. Усі члени повинні дотримуватися правил. 3. Завданням зловмисника було зірвати мирні переговори між країнами. 4. Президент скасував рішення парламенту. 5. Внаслідок високих відсоткових ставок стався фінансовий тупик. 6. Обмежений уряд дозволяє громадянам користуватися більшими особистими свободами та правами. 7. Суд підтримав попереднє рішення. 8. Угода укладена у форматі P5+1 (пять постійних членів Ради Безпеки ООН плюс Німеччина). 9. Нам би хотілось, щоб доповідач детальніше зупинився на проблемі відшкодування збитків. 10. Відсутність механізмів контролю суспільством влади породжує тотальну корупцію і безкарність. 11. Учасники нелегальних автоперегонів часто хизуються своїми навичками та нехтують правилами дорожнього руху. 12. Правила були відверто проігноровані. 13. Звіт викрив зловживання владою з боку посадовців.

10. Do you think that Russia should be expelled from the United Nations? Give your arguments. Read the text and suggest English equivalents of the words

and word combinations in bold. Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3625752-rada-zaavila-pro-nelegitimnist-perebuvanna-rosii-v-on.html>

Рада заявила про нелегітимність перебування росії в ООН

Верховна Рада схвалила заяву щодо **нелегітимності перебування** російської федерації в Організації Об'єднаних Націй та реформування ООН.

Про це у Телеграмі повідомив народний депутат Ярослав Желязняк (фракція "Голос"), передає Укрінформ.

За його даними, постанову №8229 про схвалення заяви підтримали 314 депутатів.

Згідно з пояснювальною запискою, метою заяви є сприяння **утворенню консенсусу у світі** щодо терористичного характеру російської федерації за чинного політичного режиму.

Заява наголошує на необхідності **забезпечення відповідальності** за міжнародні злочини (**воєнні злочини, злочини проти людяності, злочини геноциду та агресії**), скоєні росією на території України. Зокрема, йдеться про заклик активізувати та конкретизувати зусилля в питанні **створення спеціального трибуналу** для притягнення до відповідальності за злочин агресії.

Також заява закликає до запровадження санкцій проти всіх членів російських політичних партій, які підтримують та сприяють веденню агресивної війни росії проти України.

Окрім того, у заяві є заклик підтримати **створення міжнародного механізму для компенсації шкоди**, завданої внаслідок агресії російської федерації проти України.

Окрему увагу у Заяві приділено **реформуванню Організації Об'єднаних Націй** та виключенню російської федерації, яка перебуває у ній нелегітимно. "Хоча росія претендує на продовження членства СРСР, насправді 26 грудня 1991 року Рада Республік Верховної Ради СРСР чітко зазначила, що "зі створенням Співдружності Незалежних Держав СРСР як держава і **суб'єкт міжнародного права** припиняє своє існування", і тому російська федерація не може набути

статусу держави-продовжувача СРСР. Питання реформи та **обмеження впливу** держави-агресора на ухвалення рішень в Організації Об'єднаних Націй безпосередньо пов'язані з національними інтересами України та безпекою українського народу", – йдеться у пояснювальній записці.

Згідно з документом, Голова Верховної Ради має невідкладно донести текст заяви до парламентів та урядів іноземних держав.

Як повідомлялося, за словами Голови Верховної Ради Руслана Стефанчука, Україна розглядає різні механізми позбавлення **російської федерації права перебування в Організації Об'єднаних Націй та Раді безпеки ООН**, оскільки окрім незаконного перебування в Організації, **росія** **зловживає своїм правом вето**, зокрема в питаннях, які стосуються її військової агресії проти України.

11.Translate the text into English.

Part 2

Rebuilding Societies after Catastrophic Conflicts

1. Rebuilding societies after catastrophic conflicts is a multifaceted process requiring coordinated efforts across multiple sectors. What are they? What are the main challenges societies face immediately after a catastrophic conflict? How can international organizations contribute to political reconstruction in post-conflict states?
2. Prepare a short report on successful examples of post-conflict reconstruction efforts (up to 3 minutes).
3. Read the article and identify its main message.

<https://www.ft.com/content/750eef3-f805-4969-8c7c-1734fd6945df>

How to stabilise a country after war

There is a role for the international community — but reconstruction should be led by local actors

Karin von Hippel

Published April 22, 2024

The writer is director-general of the Royal United Services Institute

A cursory review of the global security landscape can depress even the most cheerful among us. The Russian war against Ukraine just passed its two-year mark with no end in sight. Meanwhile, the hostilities between Hamas and Israel continue to play out, with the ever-present risk — as shown by last week's tit for tat between Iran and Israel — that the conflict will spread around the Middle East.

Since the February 2021 coup in Myanmar, the civil war has deteriorated, with regime troops losing significant ground to various resistance militias and nearly 2mn people displaced. Sudan's civil war has been under way for a year now, though the country has been in turmoil since the 2019 uprising against Omar al-Bashir. Several other countries — Ethiopia, Haiti, Libya, Syria and Yemen — are plagued by wars of attrition, humanitarian suffering and militia violence.

Yes, each situation is unique. But they also share certain characteristics: years of misrule and misappropriation of scarce resources, deep internal divides and state-

directed violence against civilians. The conflicts are also exacerbated by external factors, including severe environmental stress and military interference by other countries.

In each case, a range of local and international actors have been trying to mediate and end the suffering. In the rare cases where an end might be in sight, discussions then shift to the difficult day after. At that point, three basic principles should be kept in mind.

First, for a transitional government to succeed, it will need to establish immediate control over security. If not, power vacuums lead to looting and criminality, as occurred after US military interventions in Panama and Iraq.

Having a visible civilian police presence on the streets is imperative not only to restore and maintain order, but to give the transitional government the breathing space and public support required in order to implement reforms. Security is also necessary to ensure that reconstruction can commence in a safe and co-ordinated manner.

The second lesson is to build back better. In the early stages of post-conflict reconstruction, enormous sums of money flood in from international development agencies, the private sector, diasporas and non-traditional funders. It is critical that transparent monitoring, co-ordination and accountability mechanisms are agreed upon in advance.

In too many cases (Afghanistan and Iraq come to mind), vast financial infusions have emboldened the wrong people, creating new factions and spoilers. It should be possible, even before the cessation of hostilities, to build the capacity and networks of local NGOs to help ensure financial integrity for the “day after” period.

Finally, the most important lesson may seem the most obvious, but it is often ignored: ensuring that local actors lead all governance, reconstruction, administration and security functions. In Bosnia, East Timor, Iraq and Kosovo, for example, international representatives assumed civilian government roles and foreign peacekeepers and police were put in charge of upholding security.

Even if it is politically expedient for international actors to play such roles, it undermines the stated goal of democracy promotion. It is also incredibly expensive to deploy international civilians and soldiers to war zones.

Numerous rationales have been offered for getting internationals to play these roles: there is too much hatred between local communities, which have never had democracy before; only a neutral power can rebuild trust and so on. These arguments are reminiscent of those used during the colonial era.

The role for international actors in the aftermath of any conflict should be behind-the-scenes and advisory. A recent successful example occurred during the counter-Isis coalition launched in September 2014. The US-led coalition (with the UK playing a substantial role) adopted a strategy of “by, with, through and for local forces”. This approach empowered and built trust in the local security forces and transitional government.

In the cities of Nova Gorica and Gorizia, situated on both sides of the Slovenian-Italian border, decades of division, resentment and tensions were eventually overcome by creative approaches to shared sovereignty (such as joint cultural, sports and infrastructure projects). Instigated by two visionary mayors in the 1960s, this process helped to rebuild trust between the two communities. In 2025, Nova Gorica and Gorizia will share the distinction of being the European Capital of Culture cities. The world needs more such success stories.

4. Find the synonyms of the following words and word combinations. Find them in the article and translate the sentences with them into Ukrainian.

Cursory, militia, attrition, to misrule, to shift, looting, to be imperative, accountability, infusion, faction, spoiler, cessation of hostilities, expedient, democracy promotion, rationale, reminiscent, aftermath, resentment, distinction.

5. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents.

To play out, to displace, to plague, to exacerbate, to flood, to embolden, to assume, to deploy, to instigate.

6. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Постійний ризик; за принципом «око за око»; загострюватись через зовнішні фактори; знаходитись в полі зору; надати простір для маневру; непоправна шкода; зібрати факти до купи; посилити необхідність прийняття резолюції; депутати міської ради; зумовлювати поляризацію містян.

7. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

<https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/otsinka-potreb-ukrayiny-na-vidnovlennya-ta-vidbudovu-0>

Оцінка потреб України на відновлення та відбудову

Наведено **оцінку шкоди**, яка завдана Україні протягом війни, та **оцінку потреб на відновлення** нашої країни. Оцінка представлена урядом України та групою міжнародних організацій станом на грудень 2024 р. Потреби України у відновленні та реконструкції розраховано на наступні десять років.

Висновки

1. Уряд України, Група Світового банку, Європейська комісія та Організація Об'єднаних Націй 25 лютого 2025 р. **оприлюднили результати** четвертої оновленої «Швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення» (англ. Fourth Rapid Damage and Needs Assessment – RDNA4). Згідно з оцінкою, станом на 31 грудня 2024 р. загальна вартість реконструкції та відновлення України протягом наступного десятиліття становитиме 524 млрд дол. США. Визначена сума приблизно у 2,8 раза **перевищує** номінальний ВВП України на 2024 р.
2. Швидка оцінка **охоплює шкоду**, завдану Україні з 24 лютого 2022 р. до 31 грудня 2024 р., котра на 8 % або приблизно на 37 млрд дол. США перевищує попередню оцінку руйнувань на суму 486 млрд дол. США, яка була отримана в лютому 2024 р. [3]. Згідно з RDNA4, прямі збитки в Україні зросли до 176 млрд дол. США, порівняно зі 152 млрд дол. США в RDNA3 у лютому 2024 р.
3. Найбільші збитки, близько 72 %, зафіксовано в секторах економіки Донецької, Харківської, Луганської, Запорізької, Херсонської та Київської областей. Саме цим регіонам завдано найбільшої шкоди **відповідно до попередніх оцінок** за лютий 2023 р. та лютий 2024 р.

4. Завдяки результатам швидкої оцінки проаналізовано втрати і потреби України, що, зокрема, дає змогу визначити пріоритети відбудови та раціонально розподілити ресурси. RDNA4 базується на попередніх трьох спільних оцінках та **враховує додаткові аналітичні дослідження**. Як і попередні оцінки, RDNA4 враховує вплив війни на вразливі групи населення та визначає **короткострокові пріоритети** відновлення на 2025 р. Результати швидкої оцінки узгоджуються з реформами й можливими інвестиціями в межах програми Ukraine Facility та інтеграції України до ЄС. Проведення четвертого етапу «Швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення» є важливим елементом стратегії відбудови України.

Галузі, які найбільше постраждали в Україні протягом війни

Оцінка RDNA4 демонструє, що пряма шкода в Україні наразі сягнула 176 млрд дол. США порівняно зі 152 млрд дол. США в оцінці RDNA3, оприлюдненій у лютому 2024 р. Найбільше постраждали **житловий сектор**, транспорт, енергетика, торгівля, промисловість та освіта. Згідно з поточною оцінкою, 13 % загального житлового фонду було пошкоджено або зруйновано, постраждало понад 2,5 млн домогосподарств. В енергетичному секторі з часу проведення RDNA3 кількість пошкоджених або зруйнованих об'єктів зросла на 70 %, включно з виробництвом, передачею, **розподільчою інфраструктурою та централізованим теплопостачанням**.

У довгостроковій перспективі потреби на відбудову є найвищими в житловому секторі – майже 84 млрд дол. США. На відновлення транспортного сектора потрібно майже 78 млрд дол. США, енергетики і видобувної галузі – близько 68 млрд дол. США, торгівлі й промисловості – понад 64 млрд дол. США, сільського господарства – понад 55 млрд дол. США. Витрати на розчищення залишків руйнувань та управління ними становлять близько 13 млрд дол. США.

Підтримка уряду України та партнерів-донорів у відновленні та відбудові країни

У 2025 р. за підтримки донорів **уряд України виділив 7,37 млрд дол. США** на вирішення пріоритетних завдань у таких важливих сферах, як житло, освіта, охорона здоров'я, енергетика, транспорт, водопостачання, розмінування, соціальний та цивільний захист. Загальний дефіцит фінансування потреб на відновлення та відбудову в 2025 р. становить 9,96 млрд дол. США. В оцінці враховано потреби у восьми секторах на понад 13 млрд дол. США, які Україна вже задовольнила за підтримки партнерів та приватного сектора. За даними уряду України, у 2024 р. на відновлення житлового фонду з державного бюджету та донорських коштів було виділено щонайменше 1,2 млрд дол. США. Аварійні ремонти проведено на понад 2 тис. км автомагістралей, трасах, інших дорогах державного значення.

ПРООН зосереджує зусилля на відновленні громад, протимінній діяльності, енергетичному секторі, забезпеченні доступу до правосуддя та верховенства права, а також на належному врядуванні.

У RDNA4 відзначено, що пріоритетність інвестицій у відновлення буде мати вирішальне значення для вступу України до Європейського Союзу. Реформи, які спрямовані на відбудову інфраструктури країни, відродження її економіки та **зміцнення інституційної структури**, проводяться відповідно до стандартів ЄС. Реформи, співпраця з ЄС сприяють не лише відбудові зруйнованого, а й дають змогу відновити країну, **впроваджуючи інноваційні рішення та реформи**, які відповідають запитам на членство в ЄС. Висновки RDNA4 доповнюють програму реформ та інвестицій Плану України на три роки.

8. Translate the article into English. Consider translation of articles.

Part 3

LEXICO-GRAMMATICAL ASPECTS OF TRANSLATION

Rendering of the Contextual Meanings of the Definite and Indefinite Articles

- 1. Study the information on Rendering of the Contextual Meanings of the Definite and Indefinite Articles provided in Appendix 1.**
- 2. Analyse the sentences and substitute the definite article for an appropriate Ukrainian demonstrative pronoun. Translate the sentences into Ukrainian.**

1. This was the agreement the parties had been negotiating for months; 2. The minister finally met the envoy – the envoy he had previously ignored; 3. The summit in Geneva is the meeting everyone is talking about; 4. At that moment, he realized the decision would shape the region's future; 5. That is the country that has consistently opposed the resolution; 6. "You have heard of the initiative?" – "I am the author of the initiative"; 7. "The ambassador, whose report I have read?"; 8. When she spoke, he recognized the tone he had heard during the previous negotiations; 9. If I ever saw a state in deep crisis, it was the state before us; 10. He was advised by the expert, the expert known for his work on international security.

- 3. Substitute the definite article for an appropriate possessive pronoun. Translate the sentences into Ukrainian.**

1. He expressed a strong belief that the policy would bring stability to the region; 2. It was the strategy that defined the country's foreign policy direction; 3. "Remove the document from the table. I want to examine it closely"; 4. I understand the situation better than you do, although you speak about it constantly; 5. The following day, the delegation returned to the venue for further discussions; 6. At last, dressed in the formal attire of the occasion, the official entered the room to announce that the meeting was about to begin; 7. You have often stated that it is leadership, not ideology, that shapes the era; 8. He began to speak about the agreement in greater detail; 9. The country failed to fully capitalize on the impact of the sanctions imposed by its partners; 10. The cooperation, the mutual understanding between the states became increasingly evident.

4. Translate the sentences into Ukrainian. Explain your choice of the Ukrainian equivalent for the indefinite article.

1. A certain diplomat is here to see you, sir; 2. By the way, do you have any additional resources you could allocate to a struggling partner state?; 3. He was walking slowly along the conference corridor when a young delegate, reading documents as she walked, accidentally bumped into him; 4. The advisor looked at him for a moment and then removed his coat and took a seat; 5. "I met a representative from the delegation on the twelfth floor at two o'clock," he said; 6. There was a woman sitting by the table, reviewing policy papers; 7. There lay a young officer, fast asleep, completely unaware of the unfolding negotiations; 8. In a few minutes, a man entered the room, and the chair explained that the main speaker was unavailable; 9. "We are looking for a foreign agent. Do you know a senior official named Anderson?"; 10. As he turned into the main hall, he suddenly noticed a man running toward the exit; 11. Not to be acquainted with a major international organization is rather unusual, isn't it?; 12. Every political movement has a leader who shapes its direction; 13. What a mistake the government made in appointing an inexperienced advisor!; 14. After a brief pause, the minister pulled out a document; 15. Once everything is settled, I will take a leading international platform and present the initiative properly; 16. A woman in official attire was walking slowly along the corridor, clearly exhausted; 17. At last, he heard a step outside, and a door opened; 18. When a government makes a serious miscalculation, the public reacts as soon as it feels the consequences.

5. Substitute the articles in bold type for the appropriate particles (вже, навіть, просто, саме, таки, ще, etc.). Translate the sentences into Ukrainian.

I believe the report had made **a** real impact at **the** time; 2. It was **the** very tensions we underestimated that escalated the conflict; 3. You are **the** leader the international community is looking for; 4. It seems to be **the** one factor that can still influence the outcome of the negotiations; 5. Credibility is **the** key element of any diplomatic strategy; 6. You are **the** one representative who has access to all the information; 7. Years ago, when I was **a** young diplomat, the situation was entirely different; 8. **The** very idea of renewed conflict alarms the entire region; 9. When the talks were over and he had failed to resolve the crisis, he contacted the first partner, **the** one who had

withdrawn support; 10. “I suppose it is **the** right step to take,” the minister agreed; 11. “They entered **a** building—” “A building!” the observer repeated in surprise; 12. I know **a** negotiator who is **a** real professional; 13. He claims he would not sign an agreement with such **a** partner under any circumstances; 14. This issue is more than a simple disagreement; 15. “That is **a** better response,” the chairperson said. “That is **a** constructive answer”; 16. You should meet this advisor. He is **a** real expert; 17. I have no doubt it was not an accident but **a** deliberate act; 18. What a remarkable decision!; 19. We will need to clarify what **the** name of the initiative is; 20. It sounded **a** well-structured plan, clearly and efficiently designed; 21. That would be **a** rather unusual development; 22. This is **the** main challenge facing the region; 23. “What **a** surprising outcome!” the analyst remarked; 24. Either the crisis is very deep, or **the** resolution process is progressing very slowly.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 4 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Рішення Міжнародного суду є обов'язковим для виконання всіма сторонами спору.

2. Усі суперечки, розбіжності чи вимоги, які виникають із цього Договору, підлягають вирішенню у Міжнародному комерційному арбітражному суді згідно з його Регламентом.

3. Статут ООН складається з преамбули та 19 розділів, які містять 111 статей, що визначають цілі, принципи, органи та функції Організації Об'єднаних Націй.

4. Текст протоколу, підписаний сторонами, означає, що всі учасники погоджуються з умовами та змістом документу, який вони скріпили своїми підписами.

5. Статут Міжнародного суду ООН — невід'ємна частина Статуту ООН,

6. У цей період сторони, що сперечаються, не повинні підтримувати між собою жодних контактів відносно спірних питань.

7. Право особи на справедливий судовий розгляд забезпечується належним повідомленням учасників процесу щодо часу та місця розгляду справи.

8. Примусовий арешт майна можливий лише в межах відповідної юрисдикції суду.

9. Згідно із санкцією прокурора, було проведено обшук у приміщенні компанії.

10. Процедура державної реєстрації передбачає подання пакета документів від юридичної особи.

11. Форма національно-державного устрою визначає організацію держави з урахуванням національних особливостей.

12. Засоби виробництва включають машини, обладнання, будівлі та інші ресурси, необхідні для створення товарів і послуг

13. Розслідування свавілля передбачає виявлення та притягнення до відповідальності осіб, які перевищили свої повноваження.

14. Правове середовище визначає спосіб тлумачення законів і нормативних актів.

15. Уповноважений виконує функцію контролю за дотриманням законодавства.

Unit 5

CHALLENGES OF RUSSIA'S WAR AGAINST UKRAINE

Part 1

Strengthening Ukraine's Security and Defence Capabilities on Its Path Toward NATO Membership

1. Express your opinion on the quotations below:

"There is no avoiding war; it can only be postponed to the advantage of others."

(Niccolò Machiavelli, an Italian Renaissance political philosopher and statesman and secretary of the Florentine republic)

"If we don't end war, war will end us."

(H.G.Wells, an English writer)

"Without victory there is no survival."

(Sir Winston Churchill, a British statesman, military officer, and writer who was Prime Minister of the United Kingdom from 1940 to 1945)

"The true soldier fights not because he hates what is in front of him, but because he loves what is behind him."

(G.K.Chesterton, an English author, philosopher, Christian apologist, poet, journalist and magazine editor)

"This war is an attack not only on Ukraine, but on the international rules-based order that seeks to defend international peace and stability."

(Antony L.Blinken, Secretary of State)

2. Answer the following questions.

- 17.What are immediate humanitarian war challenges?
- 18.What human rights violations are most commonly reported during the war?
- 19.What economic challenges has Ukraine faced as a direct result of the war?
- 20.How has Russia's targeting of energy infrastructure affected Ukraine's national security?

21. What immediate threats does the war pose to Ukraine's sovereignty and territorial integrity?

22. How have cyberattacks and disinformation campaigns targeted Ukraine's security?

23. How has Russia's aggression reshaped Ukraine's national security strategy?

- 4. Ukraine has long sought NATO membership as its primary security goal, enshrined in its Constitution. Russia's full-scale invasion has dramatically accelerated Ukraine's military reform and cooperation with NATO, by turning long-term reform goals into urgent wartime necessities. What are the milestones of NATO-Ukraine relations?**
- 5. Provide a short (up to 3 minutes) summary of existing Ukraine-NATO cooperation programmes, including Ukrainian support for NATO-led operations and missions.**
- 6. Military Vocabulary. Group the following terms into the correct categories. Some terms may fit more than one category — choose the most appropriate one. Provide their Ukrainian equivalents.**

Terms:

Security guarantees, UAV (Unmanned Aerial Vehicle/drone), front line, ballistic missile, APC (Armored Personnel Carrier), sabotage, tank, infantry, artillery, hybrid warfare, cruise missile, SAM (Surface-to-Air Missile System), counteroffensive, IFV (Infantry Fighting Vehicle), air defense, interceptor, breakthrough, logistics, offensive, MLRS (Multiple Launch Rocket System), defensive operations, supply lines, operational readiness, mobilization, electronic warfare, information warfare, MANPADS (Man-Portable Air-Defence Systems), cyberattack, interoperability, counter-battery fire, military aid, collective defense, missile.

Categories:

1. Aerial & Missile Warfare
2. Ground Forces & Armored Vehicles
3. Artillery & Fire Support
4. Operations & Tactics

5. Logistics & Force Readiness
6. Hybrid & Information Warfare
7. Alliances & Security Cooperation

7. What are debates within NATO facing risks of escalation?

8. Watch the Full Keynote Speech: NATO Chief Rutte Urges Wartime Mindset as Russia Escalates Aggression video where NATO Secretary General Mark Rutte issues a historic warning at the Munich Security Conference. What is it about?

<https://www.youtube.com/watch?v=SykmZo23DTo>

10. Watch the video again, paying attention to words and word combinations given below.

11. Match the words and word combinations with their meanings. Then watch the video again and write down the sentences in which they were used.

Translate them into Ukrainian

1. wartime mindset	a) to rise extremely quickly or make extremely quick progress towards success;
2. to be complacent	b) the act of damaging or destroying equipment, weapons, or buildings in order to prevent the success of an enemy or competitor;
3. brazen	c) discourage (someone) from doing something by instilling doubt or fear of the consequences;
4. ruthless	d) a mechanism for NATO allies to buy American military equipment for Ukraine (Prioritized Ukraine Requirements List);
5. decoy	e) to be so satisfied with your own abilities or situation that you feel you do not need to try any harder;
6. stranglehold	f) to lose strength or purpose and stop, or almost stop;
7. to skyrocket	g) bold and shameless, showing no fear of consequences or public opinion;
8. slaughter	h) one side of an army during a battle;
9. to deter	i) not thinking or worrying about any pain caused to others; cruel;
10. PEARL (officially PURL)	j) something or someone used to trick or confuse people, especially something or someone that is not what they appear to be;
11. gargantuan shift	k) the killing of a large number of people or animals in a brutal manner;

12. flank	l) more careful attention, especially in order to notice possible danger;
13. sabotage	m) a way of thinking shaped by armed conflict, characterized by constant alertness, discipline, sacrifice, and prioritization of survival and security;
14. vigilance	n) an extremely large and significant change, especially in policy, strategy, or public attitudes;
15. falter	o) a position of complete control that prevents something from developing.

12. **Translate** the sentences below using the words and expressions from the box.

Добавлено примечание ([ЛБ2]):

Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. Безжальна бомбардувальна кампанія спричинила масштабні страждання серед цивільного населення. 2. Українське суспільство сформуло мислення воєнного часу у відповідь на постійні ракетні обстріли. 3. Росія намагалася зберегти жорсткий контроль над енергетичним сектором України. 4. Зухвалий напад на цивільну інфраструктуру порушив міжнародне право. 5. Війна спричинила колосальні зміни в оборонній політиці Європи. 6. Лідери НАТО застерігають, що Європа не повинна самозаспокоюватися щодо довгострокових загроз безпеці. 7. Міжнародні організації задокументували масове вбивство цивільних у тимчасово окупованих районах. 8. Хибні дрони були запущені, щоб перевантажити системи протиповітряної оборони. 9. Диверсійні дії були спрямовані проти залізничних шляхів, які використовувалися для військової логістики. 10. Міжнародна підтримка не повинна послаблюватися під час затяжної війни. 11. Українські сили завдали удару по флангу противника, щоб прорвати оборону. 12. Потужна протиповітряна оборона має на меті стримувати подальші ракетні атаки. 13. До кінця року Україна отримає через механізм швидкої допомоги PURL військове обладнання США на суму близько 5 мільярдів доларів. 14. Для захисту критичної інфраструктури необхідна постійна пильність. 15. Військові витрати стрімко зросли після початку вторгнення.

13. What are key areas of Ukraine's cooperation with NATO? Can NATO cooperation substitute for NATO membership? Give your arguments. Read

the text and suggest English equivalents of the words and word combinations in bold. Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

<https://www.pravda.com.ua/columns/2025/09/09/7529966/>

Бойова інтеграція з НАТО: як війна перетворює ЗСУ на армію нового стандарту

Україна сьогодні проходить прискорений курс трансформації, який у мирний час займав би десятиліття. Активні бойові дії не лише руйнують залишки радянської спадщини в армії, а й каталітично прискорюють її перехід на стандарти НАТО. Цей процес — не просто про отримання зброї. Це — глибока, комплексна інтеграція, що охоплює тактику, логістику, управління, промисловість і навіть культурні підходи до ведення війни. Західні партнери надають сучасне озброєння, навчають особовий склад і залучають наші підприємства до спільних проєктів, що змінює українську армію в реальному часі.

Бойовий досвід як валюта у співпраці з Альянсом

Повномасштабна війна зробила Збройні Сили України полігоном сучасної війни і водночас прискореним курсом натівської інтеграції. Українські військові **опанували десятки типів новітнього західного озброєння** і довели здатність ефективно ним користуватися у найскладніших умовах.

Ключовий момент, який часто недооцінюють: цей досвід став **двосторонньою дорогою**. Партнери прагнуть переймати наш досвід та експертизу і співпрацювати з українськими розробниками. Багато рішень, відпрацьованих українцями на практиці — від тактики застосування дронів до імпровізованих **засобів РЕБ** — уже враховуються у навчальних програмах НАТО.

Війна кардинально змінила підходи України до управління військами. Багаторівнева система командування і зв'язку дедалі більше відповідає стандартам НАТО, а **середній командний склад** отримав значну автономію в прийнятті рішень – принцип, на якому ґрунтується доктрина Альянсу.

Хвилі допомоги: еволюція постачання озброєнь

Військово-технічна підтримка західних країн еволюціонувала від термінового "закривання дір" до стратегічного планування. За час війни ЗСУ отримали

безпрецедентну кількість сучасної техніки – фактично, було переозброєно низку бригад.

- **Протитанкова і ППО ближньої дії:** на початку вторгнення союзники першочергово передали тисячі **переносних ракетних комплексів** – NLAW, Javelin, Stinger, Piorun. Ця зброя відіграла критичну роль у зриві наступу РФ.
- **Артилерія і РСЗВ:** з середини 2022 року акцент змістився на надання далекобійної зброї. Україна отримала понад сотню **гаубиць** калібру 155 мм (M777, FH70) та РСЗВ HIMARS, M270 MLRS та інші. Ці високоточні системи дозволили нищити російські склади і командні пункти глибоко в тилу.
- **Бронетехніка та танки:** кульмінацією підтримки стало створення в січні 2023 року "**танкової коаліції**". Велика Британія надала Challenger 2, країни Європи зібрали кілька батальйонів Leopard 2, T-72, PT91 Twardy, американські M1 Abrams. Поставка західних танків стала історичним рішенням.
- **Системи ППО та ракети:** у відповідь на ракетні удари РФ Захід створив коаліцію ППО. Україна отримала сучасні зенітні комплекси, зокрема, Patriot, NASAMS, IRIS-T, SAMPT, HAWK, Crotale. Ця нова багаторівнева система протиповітряної оборони суттєво прикрила українське небо.
- **Бойова авіація:** найбільш резонансним кроком стало рішення союзників передати Україні винищувачі F-16. "Авіаційна коаліція" з 11 країн НАТО підписала меморандум про навчання українських пілотів та подальшу передачу цих літаків. Нідерланди, Данія та Норвегія передали F-16 українській стороні. Бельгія обіцяє передати F-16 вже у вересні цього року.

Оборонна промисловість: від імпортера до партнера

Паралельно з бойовою інтеграцією йде інтенсивне зближення України з НАТО на рівні оборонної промисловості. Як повідомляє Міноборони, українська оборонна промисловість за час вторгнення наростила обсяги виробництва у десятки разів.

Спільні проекти з Rheinmetall, BAE Systems, Thales та іншими вже стали частиною нашої співпраці зі світовими гігантами.

Це вже не декларації, а конкретні виробничі майданчики:

- Rheinmetall та "Укроборонпром" створили СП для локалізації виробництва бронетехніки та ремонту.
- Чеська Colt CZ Group організувала в Україні ліцензійне виробництво **штурмових гвинтівок BREN 2**.
- BAE Systems спільно з місцевими партнерами налагоджує **виробництво і ремонт артилерійських систем** в Україні.
- Польська державна група PGZ підписала меморандум про співпрацю у виробництві боєприпасів та обслуговуванні техніки.

Ця співпраця робить Україну менш залежною від зовнішніх поставок і значно спрощує логістику. Більше того, Україна поступово стає постачальником безпеки. Наш досвід масового застосування дронів уважно переймають західні армії. За оцінкою Міноборони, за умов належного фінансування Україна спроможна виробляти до 10 мільйонів **БПЛА** на рік.

Виклики та перспективи: що далі?

Процес інтеграції – завдання складне. Насамперед, триває виснажлива війна, яка вимагає неперервного потоку ресурсів. Є ризик втрати партнерів або **обмежень виробництва**, як, наприклад, снарядний "голод" в НАТО.

Інший виклик – **логістика та навчання**. За півтора року Україна отримала понад сотню типів озброєнь, кожне зі своєю специфікою. Частково це вирішується через створення ремонтних хабів та програми навчання.

Політичний аспект також накладає обмеження. Формально Україна ще не член НАТО, що часом уповільнює прийняття рішень про надання найновітніших систем.

Перспективи багатообіцяючі. Україна **впевнено рухається до членства в НАТО**, і наш внесок у спільну безпеку вже зараз настільки значний, що ні в кого не лишається сумнівів у необхідності цього кроку. Навіть до вступу, де-факто інтеграція триватиме: більше спільних навчань, участь у плануванні операцій НАТО. У довгостроковій перспективі, після перемоги, Україна зможе зробити НАТО сильнішим.

Висновки

Україна пройшла гігантський шлях у напрямку НАТО за рекордно короткий час. Те, що відбувається – без перебільшення, історичний прецедент. Бойова інтеграція України в НАТО реальна і відчутна у кожному **контрнаступі** ЗСУ. Здобутий нами досвід робить сильнішими і нас, і наших союзників.

Попереду ще багато роботи. Але тенденція очевидна: Україна і НАТО стають дедалі ближчими. Кінцева мета – повноправне членство в Альянсі – вже постає логічним завершенням цього інтеграційного марафону. Україна в цій системі більше не "просить захисту" – вона сама стала невід'ємною опорою євроатлантичної безпеки.

14. Translate the text into English.

Part 2

Ukraine's Post-War Reconstruction and Development

1. War has triggered an urgent need for a comprehensive and sustained post-war recovery process. What are the main priorities of Ukraine's post-war reconstruction and development? How can post-war reconstruction contribute to implementation structural reforms and shift to a more resilient and sustainable economic model rather than simply restoring the pre-war status quo?
2. What are the main sources of investment into Ukraine's post-war reconstruction and development? What are the main challenges and opportunities?
3. Read the article and identify its main message.

<https://www.theguardian.com/world/2025/dec/19/eu-ukraine-loan-plan-b-frozen-russian-assets>

EU's Ukraine loan may have been Plan B, but don't underestimate its significance to the bloc

This €90bn agreement won out over a plan to use frozen Russian assets, but has been hailed a 'huge deal for the EU'

The EU's failure to agree a "reparations loan" to Ukraine backed by frozen Russian assets was a political blow to the bloc's big beasts, but the last-gasp alternative it devised will do the job – and marks a potentially significant first.

After a marathon 16 hours of talks, EU leaders early on Friday agreed to fund Ukraine, which risked running out of money by next April, with a much-needed €90bn (£79bn) loan. But the solution they came up with was not the one most had wanted.

More than two months ago, the European Commission floated a plan to provide a loan to Kyiv secured against some of the €210bn of Russian central bank assets frozen in Europe, most of which are held at the Euroclear clearing house in Belgium.

The idea was for the EU to borrow from Euroclear in order to lend to Ukraine. Russia would remain the legal owner of the assets, and Kyiv would repay the loan using Russian reparations after the war, with the EU then reimbursing Euroclear.

It looked neat, it was – EU lawyers argued – legally watertight, and appealed for two main reasons: it involved no new common borrowing, and there was a certain moral satisfaction in seeing Russian money help Ukraine fight off Russian aggression.

There was an obstacle, however. The Belgian prime minister, Bart De Wever, argued that Moscow, which saw the plan as theft, would retaliate, and that courts in Russia-friendly jurisdictions, such as China, could order Belgian assets to be seized.

For weeks, De Wever held out, resisting heavy pressure in particular from the commission chief, Ursula von der Leyen, and her compatriot Friedrich Merz, the German chancellor, for whom the “reparations loan” was Plan A, with no Plan B.

The alternative – joint borrowing – may have appealed to some southern EU countries but was strongly opposed by Berlin and its frugal northern European allies, who did not fancy underwriting more debt for already overburdened fellow member states.

Up until the start of Thursday’s EU summit, leaders and diplomats were convinced De Wever – whose popularity has soared at home – would cave. Instead, he demanded unlimited cash support from every EU member in the event of any Russian claim.

That was too much. And so, backed principally by Italy’s Giorgia Meloni but also increasingly by the French president, Emmanuel Macron, Plan B – using unallocated funds in the EU budget as collateral for a collective loan for Ukraine – won the day.

Objections that a eurobonds alternative required unanimity were overcome, in a historic and potentially far-reaching move, by securing the backing of Eurosceptic Hungary, Slovakia and the Czech Republic in exchange for exemption.

The result was first and foremost hugely important for Ukraine, which will also get its much-needed cash sooner than under Plan A. It was a political loss for von der Leyen and Merz – although the German chancellor expressed delight with the deal.

It was a victory for a jubilant De Wever, who said “rationality has prevailed” and “the voice of small and medium-sized member states counts”, and good news for Eurosceptic prime ministers Viktor Orbán, Andrej Babiš and Robert Fico.

They can go home and boast to their populist bases that the taxpayers of, respectively, Hungary, the Czech Republic and Slovakia will not be asked to stump up anything for Ukraine’s defence.

Friday's deal once again laid bare the deep divisions that so often hobble the EU's decision-making, and underlined how far it still has to go to create a fully united Europe that can act effectively and decisively in a hostile world.

But the bloc did manage to pull together an agreement for an existentially important end. It may even, analysts suggested, have found a new path forward. This was a "huge deal for EU", said Guntram Wolff, of the Bruegel economic thinktank.

"If you want to do EU foreign policy, you need EU resources and debt. The European Council delivered," he said, adding that the summit also marked, significantly, the first time that a decision on new EU debt had been reached without unanimity.

Alberto Alemanno, a professor of EU law, agreed the deal was "unprecedented". Allowing willing states to move forward had never before been tried for "EU budget-backed borrowing, with selective participation in collective liability", he said.

"Debt without unanimity ... Is that the long-term direction for common European resources?" asked Jeremy Cliffe, of the European Council on Foreign Relations. If it is, Thursday's summit could go down as something of a landmark.

4. Find the synonyms of the following words and word combinations. Find them in the article and translate the sentences with them into Ukrainian.

To repay the loan, appealed, an obstacle, argue, borrowings, frugal, to soar, to cave, a collateral, unanimity, delight, a jubilant, to prevail, to hobble, existentially, unprecedented, a landmark.

5. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents

To hail, to devise, to come up with, to borrow, to lend, to fight off, to fancy, to boast, to lay bare, to pull together.

6. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Впливові лідери блоку; альтернативне рішення, знайдене в останній момент; запропонувати план; виглядати логічним і бути юридично бездоганим; помститися/завдати удару у відповідь; спільні запозичення/позики; брати нові боргові зобов'язання; нерозподілені кошти бюджету ЄС; в обмін на звільнення від участі; викладати гроші/платити; вібіркова участь в колективній відповідальності; переломний момент/віха.

7. Find background information for the following word combinations. Suggest their Ukrainian equivalents.

Euroclear clearing house; the Bruegel economic thinktank, European Council on Foreign Relations.

8. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

9. Translate the article into English. Consider translation of infinitives.

https://24tv.ua/mirniy-plan-ssha-peredbacheni-groshe-dlya-vidbudovi-okupovanih_n2976896?utm

Кошти Заходу на відновлення України: Зеленський назвав регіони, на які вони підуть

- Усі кошти від міжнародних партнерів на **повоєнне відновлення** України будуть використані виключно на територіях, які контролює Київ. США та американські компанії спільно інвестуватимуть у відновлення газової інфраструктури та реконструкцію міст і житлових районів України.

Мирний план США передбачає **виділення на відбудову післявоєнної України великих коштів**. Володимир Зеленський розповів, де саме витратять ці гроші.

Усі кошти від міжнародних партнерів на повоєнне відновлення будуть використані виключно на територіях, які контролює Україна. На цьому наголосив президент під час спілкування з журналістами, передає 24 Канал. Куди підуть кошти партнерів на відбудову?

За його словами, це ключовий момент, на якому було зосереджено багато уваги під час підготовки базового документа між Україною, США, Росією та Європою про завершення війни.

Раніше у проєктах мирної угоди, яка спочатку містила 28 пунктів, а потім 20, були інші підходи.

У 8-му пункті нинішнього документа передбачено **пакет глобального розвитку для України**, який буде деталізовано окремою угодою про

інвестиції. Він охоплюватиме створення фонду розвитку для **інвестування у швидкозростаючі галузі— технології, центри обробки даних, штучний інтелект.**

Також США та американські компанії спільно інвестуватимуть у **відновлення та модернізацію газової інфраструктури України (трубопроводи, сховища)** і в реконструкцію міст і житлових районів, постраждалих від війни.

Президент Зеленський пояснив, що для відбудови країни планує залучити близько 800 мільярдів доларів через гранти, інвестиції, боргові зобов'язання та внески приватного сектору.

Основні джерела:

- США та ЄС можуть створити фонд на 200 мільярдів доларів для прозорих інвестицій (по 100 мільярдів від кожного).
- **Використання капіталовкладень, іноземних інвестицій і глобальних інституцій** для післявоєнної відбудови.
- Україна залишає **право на компенсацію** за збитки від агресії.
- Європа вже надала 90 мільярдів євро безвідсоткового кредиту на два роки; планується покриття репараціями від Росії.
- Ще є 210 мільярдів доларів заморожених російських активів, які можуть бути використані для відновлення.

Part 3

LEXICO-GRAMMATICAL ASPECTS OF TRANSLATION TRANSLATION OF ENGLISH VERBALS AND VERBAL CONSTRUCTIONS/COMPLEXES

Ways of Rendering the Lexico-Grammatical Meanings and Functions of the English Infinitive

1. Study the information on Rendering the Lexico-Grammatical Meanings and Functions of the English Infinitive provided in Appendix 1.
2. Analyse the underlined sections of the sentences of the EU's Ukraine Loan May Have Been Plan B, but Don't Underestimate its Significance to the Bloc article provided in Exercise 3 above, identifying the function of the infinitive (See Part 2 – Ukraine's Post-War Reconstruction and Development). Suggest a Ukrainian equivalent for it.
3. Identify the function of the infinitival for-phrase and translate each sentence below into Ukrainian.

1. For the government to disclose such information would be politically risky; 2. For the delegation to arrive on time is essential for the success of the summit; 3. For one state to explain its policy to another requires mutual trust; 4. It was impossible for the negotiators to reach an agreement under such conditions; 5. It was out of the question for the minister to leave the talks at that stage; 6. It would have been easy for the country to avoid the crisis; 7. It seemed a good opportunity for the parties to resume dialogue; 8. It would be better for us to postpone the negotiations; 9. It is not uncommon for smaller states to seek stronger allies; 10. It is easy for inexperienced leaders to make strategic mistakes; 11. There was a need for the government to reduce expenditures; 12. It may seem unrealistic for a state to remain neutral in such a conflict; 13. It is for the international community to respond to the crisis; 14. The best solution is for the minister to resign immediately; 15. That is for the committee to decide; 16. The policy was designed for the economy to recover more quickly; 17. All they wanted was for the agreement to be signed as soon as possible; 18. What is there for the organization to do in this situation?; 19. The delegation looked for a place to hold the

talks; 20. The government decided to wait for the situation to stabilize; 21. We consider it natural for states to defend their national interests; 22. The leaders called for the parties to return to negotiations; 23. We will try to arrange for you to meet the ambassador; 24. He remained in the office waiting for the report to be delivered; 25. The organization called for more experts to be involved in the mission; 26. It is unfortunate for countries to spend excessive resources on conflict; 27. I brought some documents for you to review; 28. It is not always appropriate for one country to judge another; 29. There were sufficient resources for the mission to proceed; 30. The report was left on the table for the minister to examine; 31. Arrangements are being made for the refugees to be relocated; 32. The official paused for the delegation to respond; 33. A few minutes were enough for the parties to reach a preliminary understanding.

4. Translate the sentences using the for-to-infinitive constructions.

1. Ті держави, які не ухилилися від переговорів, тепер мають можливість ознайомитися з умовами угоди; 2. Утримання військових баз буде для країни занадто дорогим, щоб вона могла його забезпечити; 3. Хоча я давно знаю цього дипломата, мені важко зрозуміти, чому він обрав таку стратегію; 4. Зрештою я вирішив, що це саме той момент, щоб країна могла відстояти свою незалежність; 5. Цілком природно, що суспільство підтримує сильного лідера в умовах кризи; 6. Делегатам також сказали, що це не їхня справа контролювати виконання фінансових угод; 7. Мені немає сенсу займатися цим питанням без доступу до інформації; 8. Їм вирішувати, як буде реалізовано цю політику; 9. Єдине, чого я хочу, — це щоб наші відносини базувалися на взаємній довірі; 10. Кожна держава має власні інтереси, і мені було важливо, щоб вони перейшли до конструктивного діалогу; 11. Мені легко визнати, що інші країни досягли більшого прогресу; 12. Якби це місто не було столицею, не було б сенсу розміщувати там дипломатичні місії; 13. У такій ситуації важливо зосередитися на досягненні миру; 14. Мені легко підтримувати цю позицію; 15. Для країни немає сенсу наполягати на повній рівності в переговорах; 16. Немає сенсу цій коаліції укладати союз із ненадійним партнером; 17. Для держави немає практичного сенсу розпочинати інформаційну кампанію проти союзників; 18. Для мене ніколи не було потреби доводити свою позицію у цьому питанні; 19. Я

зрозумів, що мені неможливо працювати в цій сфері без відповідного досвіду; 20. Ці стратегії розробляються для того, щоб держави могли ефективніше співпрацювати; 21. Мені важко обговорювати це питання без повного розуміння ситуації; 22. Країні достатньо залучити додаткові ресурси для стабілізації економіки; 23. Мені важко визначити, яка політика буде найефективнішою; 24. Немає сенсу чекати, щоб інші держави самі вирішили цю проблему; 25. Є шанс, що угода буде підписана; 26. Однак є ймовірність, що переговори зазнають невдачі; 27. Для того щоб сторони досягли компромісу, необхідні поступки; 28. Настав час, щоб міжнародна спільнота усвідомила серйозність ситуації; 29. Не мені вирішувати це питання; 30. Після оприлюднення звіту його передали експертам для аналізу; 31. Ця угода відкрила шлях для країни зміцнити свої позиції; 32. Для делегації важливо дотримуватися узгодженої лінії; 33. Для уряду необхідно забезпечити прозорість процесу; 34. Для сторін важливо уникнути ескалації конфлікту; 35. Є необхідність для міжнародних організацій втрутитися у ситуацію; 36. Для країни було важливо зберегти економічну стабільність; 37. Для лідерів необхідно діяти рішуче; 38. Для переговорників було складно досягти взаєморозуміння; 39. Для експертів важливо оцінити всі ризики; 40. Для сторін було необхідно знайти компромісне рішення.

5. Prior to translating the English sentences below, offer appropriate Ukrainian semantic (and structural) equivalents for each objective with the infinitive construction

1. I want you to listen carefully to my proposal; 2. I saw the delegation arrive at the venue and immediately went down to meet them; 3. She had never seen the ambassador raise his voice before; 4. She heard the minister close the door and saw him leave the room; 5. Now she heard the delegates descend the steps toward the conference hall; 6. He heard the clock strike noon during the negotiations; 7. The observer watched the envoy make his way through the crowd and disappear among the officials; 8. She wanted him to remember this summit as a turning point in his career; 9. She felt that he wanted her to act independently in the negotiations; 10. “Don’t you remember, before the agreement was signed, you advised me to support a different approach?”; 11. She had expected him to be more cooperative during the talks; 12. I

would hate him to represent the country in such a situation; 13. A diplomat must listen to others if he wants them to listen to him; 14. She saw the negotiator's expression suddenly change; 15. He could not see the minister's reaction when he heard the statement; 16. The advisor did not understand why the proposal made her want to smile; 17. "If only I could see the leaders reach an agreement once more!"; 18. She arranged for a message to be sent to the foreign ministry; 19. The state agreed for the territory to be placed under international supervision; 20. The leader wanted the agreement to be implemented immediately; 21. If you wanted the committee to approve the resolution, you had to persuade them; 22. Even then, he considered the negotiations to be overly optimistic; 23. It was a strong objection, but even as he voiced it, he knew it to be ineffective; 24. The diplomat spoke on impulse, but later realized his words to be accurate; 25. It was typical of that administration to extend domestic policies into foreign affairs; 26. I want order! I want the negotiations to begin immediately!; 27. He had the assistant bring in the necessary documents; 28. I cannot allow you to speak in such a manner about our partners; 29. They expected the sanctions to have a stronger impact on the economy; 30. We observed the situation deteriorate rapidly after the announcement; 31. The president urged the parties to resume dialogue without delay; 32. The organization allowed the mission to operate under special conditions; 33. She made the delegates reconsider their position; 34. He let the discussion continue despite the disagreement; 35. They reported the situation to be under control; 36. We consider this agreement to be a major achievement; 37. The minister declared the negotiations to be concluded; 38. The crisis forced the government to revise its foreign policy priorities.

5. Translate the sentences into English. Be sure to use the corresponding form of the infinitive in each of them.

Я не знав, що ця держава також веде переговори з іншими партнерами; 2. Він не сподівався, що ви залучите і його до делегації; 3. Усі були раді, що перші переговори пройшли успішно; 4. Ми були першими, хто підписав цю міжнародну угоду; 5. Вона пишалася тим, що мала можливість брати участь у саміті ООН; 6. Міністр був задоволений, що зустрівся зі своїми колегами; 7. Ніхто не очікував, що делегація прибуде так рано; 8. Ми хочемо, щоб першою

темою переговорів було питання безпеки; 9. Учасники не сподівалися, що переговори завершаться так швидко; 10. Усі були задоволені, що відвідали міжнародну конференцію; 11. У звіті занадто багато складних термінів, щоб перекласти його без підготовки; 12. Вона не пам'ятає, щоб підписувала цей документ раніше; 13. Не було жодного місця, де делегації могли б сісти; 14. Нам незручно визнавати, що ми тоді допустили помилку в переговорах; 15. Умови були несприятливими, щоб досягти компромісу; 16. Вони були задоволені, що досягли попередньої домовленості; 17. Хто б міг подумати, що цей конфлікт переросте у кризу такого масштабу; 18. Ми раді повідомити, що угоду було підписано; 19. Представникам подобається, коли їм надають більше автономії у переговорах; 20. Вони задоволені, що їхні пропозиції були враховані; 21. Делегація не погодилася, щоб її представляв лише один дипломат; 22. Ніхто не очікував, що їх призначать спостерігачами на виборах; 23. Представник не боявся, що його виступ почує широка аудиторія; 24. Він хотів попросити часу, щоб підготувати відповідь; 25. Ми раді, що нас запросили взяти участь у форумі; 26. Усі сподівалися, що цій організації буде надано нові повноваження; 27. Не всі знають, що ця країна підтримує дипломатичні відносини з понад 100 державами; 28. Щоб ефективно вирішити конфлікт, його потрібно ретельно проаналізувати; 29. Представник не підозрював, що це питання може викликати такі суперечки; 30. Усі погодилися, що рішення могло бути ухвалене швидше; 31. Він не очікував, що переговори зайдуть у глухий кут; 32. Ми були раді, що змогли запобігти ескалації; 33. Вона не думала, що її пропозицію буде підтримано; 34. Делегація була задоволена, що її позицію врахували; 35. Ніхто не вірив, що конфлікт можна вирішити мирним шляхом; 36. Ми очікуємо, що рішення буде оголошено найближчим часом; 37. Вони сподівалися, що санкції матимуть більший вплив; 38. Країна була першою, хто запропонував цю ініціативу; 39. Ми раді, що переговори було відновлено; 40. Усі були здивовані, що угоду вдалося досягти так швидко; 41. Делегація шкодує, що не змогла досягти компромісу; 42. Вона щаслива, що брала участь у цих переговорах; 43. Ми очікували, що ситуація стабілізується; 44. Ніхто не знав, що рішення вже було ухвалене; 45. Вони були впевнені, що їх підтримають союзники; 46. Ми

сподіваємося, що конфлікт буде врегульовано; 47. Він радий, що його кандидатуру було схвалено; 48. Усі погодилися, що переговори були продуктивними; 49. Делегація очікує, що її пропозиції буде розглянуто; 50. Ми не думали, що це рішення матиме такі наслідки.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 5 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Ударний дрон знову став символом високоточної війни, завдавши удару по стратегічному об'єкту противника.

2. Руйнівна війна продовжує перекроювати долі мільйонів людей і залишати після себе зруйновані міста.

3. На передовій усе частіше вирішальну роль відіграє ближній вогонь, де рахунок іде на секунди.

4. Після запеклих боїв українські військові змогли зайняти ворожу позицію, змінюючи баланс сил на ділянці фронту.

5. Без ефективної системи гарантій безпеки будь-які домовленості залишатимуться вразливими.

6. Диверсія проти критичної інфраструктури вкотре показала вразливість тилу під час війни.

7. Скоординовані дії сил оборони дали змогу попередити загрозу ескалації на ключових напрямках.

8. Навіть в умовах війни захист прав і свобод громадян залишається маркером демократичної держави.

9. Захоплення чужих територій не може бути легітимізоване жодними псевдоаргументами.

10. Прагнути до миру означає не капітуляцію, а боротьбу за справедливий і стійкий порядок.

11. Вероломний напад остаточно зруйнував ілюзії щодо передбачуваності агресора.

12. Противодронна оборона стає одним із ключових елементів сучасної системи безпеки.

13. Окупаційна влада системно нав'язує репресивні практики на захоплених територіях.

14. Спроби заключити перемир'я без чітких гарантій знову й знову заходять у глухий кут.

15. Запущена крилата ракета була знищена силами протиповітряної оборони ще на підльоті.

16. Сумісність військових систем із західними стандартами визначає ефективність оборонної співпраці.

17. Радикальне політичне угруповання намагається використати війну для власних цілей.

18. На окремих ділянках фронту ситуація залишається напруженою попри заяви про стабілізацію.

Unit 6

SUSTAINABLE DEVELOPMENT: STRIVING FOR AN IDEAL WORLD

Part 1

Understanding Sustainable Development

1. Express your opinion on the quotations below:

“This message, that an ideal world does not exist somewhere far away but must be built up steadily with our own hands, carries great significance today.”

(<https://www.freepressjournal.in/analysis/building-an-ideal-world-steadily-with-our-own-hands>)

“The second truism that we must understand is that poverty does not create our social problems, our social problems create our poverty.”

(Marco Rubio, US Secretary of State)

“Most social problems could be helped or prevented if people had more money and practical advice.”

(Sue Townsend, a British novelist)

“Social enterprise is an effective solution for social problems.”

(Chey Tae-won, a South Korean businessman)

2. Which of the issues below are the most dangerous for our contemporary world? Explain your choice. Arrange the following problems in the order of importance (1 – the most important, 8 – the least important)

a) armed conflicts	g) energy crisis
b) natural disasters	h) climate change
c) governance challenges	i) nuclear war
d) violation of human rights	j) biodiversity loss
e) overpopulation	k) famine
f) environmental pollution	l) poverty

3. What do you know about sustainable development? Prepare a short report (up to 3 min.). Make up a list of words related to sustainable development (10-20 items) and find their Ukrainian equivalents.
4. Watch the speech on sustainable development delivered by Ms Amina J. Mohammed, the Deputy Secretary-General of the United Nations and Chair of the United Nations Sustainable Development Group. Is her message pessimistic or hopeful? <https://www.youtube.com/watch?v=LmVIwFgL7ig>
5. Look at Exercise 2 and circle the issues mentioned by Ms Amina J. Mohammed. Compare the problems you have chosen as the most important ones with the challenges highlighted by the speaker.
6. Match the expressions below with their meanings. Then watch the video again and write down the context in which they were used. Check your answers in a dictionary.

1. to be at the halfway point	a) everyone works hard to achieve an aim
2. to be on track	b) to be as good as someone was expecting
3. to be at stake	c) to make progress
4. to live up to	d) to help to achieve something
5. to play a part	e) in the middle of something
6. to revamp	f) in danger of being lost
7. to scale up	g) to change something in order to improve it
8. with all hands on deck	h) to make a situation better because of your good actions
9. to make a difference	i) to increase the size, amount, or importance of something

7. Translate the sentences below using the words and expressions from the box. Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. Переговори між цими країнами надзвичайно важливі, адже зараз на кону потенційні глобальні наслідки. 2. Він досить довго думав над своїм рішенням, оскільки його майбутнє було поставлене на карту. 3. Якщо ми зупинимось на півдорозі, всі наші попередні зусилля будуть марними. 4. Ця надзвичайна

ситуація вимагало участі кожного. 5. Якби результати відповідали б його очікуванням, він не вимагав би трансформування організації. 6. Якби вони докладали б достатньо зусиль, їм вдалося б змінити ситуацію на краще. 7. Якби тільки все йшло за планом! 8. Ми могли б відповідати міжнародним стандартам за умови, що кожен підрозділ буде докладати зусиль. 9. Вважається, що сьогодні існує значний потенціал для збільшення масштабу використання штучного інтелекту. 10. Спираючись на наш попередній досвід, ми впевнені, що зможемо всі змінити на краще.

8. Watch the video again and write down the actions undertaken by empowered UN teams to implement the 2030 Agenda on the ground.

9. Translate the opening part of the speech into Ukrainian paying special attention to the underlined words and word combinations and the stylistic specificity of the source text.

Seven years ago, 193 leaders committed to a better future for people and the planet through greener solutions and more equal societies. Today, at the halfway point of the 2030 Agenda for sustainable development the world is not on track to fulfil that promise. We face immense challenges. Climate change, pollution and biodiversity loss threaten lives and livelihoods topped by crises and governance challenges in too many regions. But failing is not an option. There's just too much at stake. World leaders must live up to their commitments. Everyone everywhere can play their part.

10. Read the text and suggest English equivalents of the words and word combinations in bold. Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

<https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyy-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku>

Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року

Цей Порядок денний є планом дій для людей, планети та **процвітання**. Його мета полягає також у **зміцненні всезагального миру** в умовах більшої свободи. Ми визнаємо, що **викорінення бідності** в усіх її формах та вимірах, включно з

крайньою бідністю, є найважливішим глобальним завданням та однією із **невід'ємних потреб** сталого розвитку.

Цей план реалізовуватимуть усі країни та всі **зацікавлені сторони**, що діятимуть **на засадах** співробітництва і партнерства. Ми **сповнені рішучості** звільнити людство від тиранії бідності та нужденності, зцілити та убезпечити нашу планету. Ми прагнемо **здійснити сміливі та перетворювальні кроки**, які настійно потрібні для того, щоб вивести світ на траєкторію сталого і неухильного розвитку. **Вирушаючи у цю спільну подорож**, ми урочисто обіцяємо, що ніхто не буде залишений осторонь.

Сімнадцять Цілей сталого розвитку і 169 завдань, що їх ми проголошуємо сьогодні, демонструють масштабність і амбітність цього нового всезагального Порядку денного. Вони орієнтовані на розвиток здобутків, досягнутих у рамках Цілей розвитку тисячоліття, і на завершення реалізації завдань, які не вдалося виконати. Вони спрямовані на реалізацію прав людини для всіх, досягнення гендерної рівності та **розширення прав і можливостей** всіх жінок і дівчат. Вони мають **комплексний та неподільний характер** і забезпечують зрівноваження трьох вимірів сталого розвитку: економічного, соціального та екологічного.

Ці Цілі та завдання у наступні 15 років стимулюватимуть діяльність у сферах, що є **критично значущими** для людства і планети.

11. Translate the text above into English.

Part 2

Building a Sustainable Future of Ukraine

1. What do you know about Ukraine’s participation in achieving SDGs? What is Ukraine’s SDG Index Rank? How has the war affected sustainable development in Ukraine and the world?

2. Read the text and answer the following questions:

What shared vision does the Cooperation Framework set out between Ukraine and the United Nations? In which areas are UN agencies focusing their assistance to Ukraine?

https://ukraine.un.org/en/306183-government-ukraine-and-un-sign-sustainable-development-cooperation-framework-%E2%80%9Cpartnership?utm_

Government of Ukraine and UN sign Sustainable Development Cooperation Framework “Partnership for Recovery and Development 2025–2029”

On 27 November 2025, in Kyiv, Taras Kachka, Vice Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine, and Matthias Schmale, UN Resident and Humanitarian Coordinator in Ukraine, signed the Sustainable Development Cooperation Framework between the Government of Ukraine and the UN, “Partnership for Recovery and Development 2025–2029.”

“In wartime, cooperation with international partners is a prerequisite for our resilience. Partnership with the UN plays a key role in this, and today we are launching a new phase of that cooperation,” Taras Kachka said.

The signed document sets out a shared vision and commitments between the Government of Ukraine and the UN to work together towards achieving national development priorities, strengthening state resilience, supporting reforms, and implementing the Sustainable Development Goals.

The Cooperation Framework was jointly prepared in 2024 and approved by the Government of Ukraine in October 2025. It outlines the main areas of support to Ukraine from the UN system and coordination mechanisms for the next five years.

“The United Nations has a long history of supporting Ukraine, and this support is especially critical during the war. Today, more than 20 UN agencies are engaged in assisting Ukraine, working both inside the country and beyond its borders. This collective capacity is focused on advancing a ‘green’ recovery of critical infrastructure, supporting inclusive economic recovery, strengthening education, health and social services, and ensuring that among the most vulnerable affected by the war, no one is left behind. The Cooperation Framework will guide our work in the coming years and remind us that our shared purpose is to support the people of Ukraine,” emphasized Matthias Schmale, UN Resident and Humanitarian Coordinator in Ukraine.

The signing of the Cooperation Framework is an important step in strengthening the strategic partnership between Ukraine and the United Nations, enabling a joint response to challenges and coordinated action.

The Cooperation Framework focuses on four shared pillars of priority: investing in people, enabling an inclusive economic recovery, protecting the environment and natural resources, and strengthening institutions and civic participation. Together, these priorities aim to improve the lives of people across Ukraine, ensure that vulnerable groups are not left behind, and support a fair, green and sustainable recovery.

3. Translate the following proper names into Ukrainian. Use the relevant information sources.

Sustainable Development Cooperation Framework “Partnership for Recovery and Development 2025–2029”; Vice Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine; UN Resident and Humanitarian Coordinator in Ukraine; UN agencies.

4. Find the synonyms of the following words and word combinations. Find them in the article and translate the sentences with them into Ukrainian.

A prerequisite, resilience, jointly prepared, critical, to be engaged in, collective capacity, vulnerable, shared purpose, to emphasize, a joint response, pillars, to leave behind.

5. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents

To launch, to set out, to outline, to advance, to guide, to enable, to protect, to strengthen, to ensure.

6. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Рамкова програма, співпраця з міжнародними партнерами, спільне бачення за зобов'язання, зміцнення стійкості держави, досягнення цілей сталого розвитку, інклюзивне економічне відновлення, залишатися поза увагою/осторонь, спільне реагування на виклики, скоординована діяльність, зміцнення інституцій, справедливе «зелене» та стале відновлення.

7. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

8. Translate the article into English. Consider the translation of participles.

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/stalyy-rozvytok-spivpratsi%3A-ukrayina-ta-uvkb-oon-razom-rozbudovuyut-sotsialnu-sferu?utm>

Сталий розвиток співпраці: Україна та УВКБ ООН разом розбудовують соціальну сферу

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін зустрівся з Представницею Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) в Україні Кароліною Ліндхольм Біллінг. Сторони обговорили поточну співпрацю та подальші пріоритети взаємодії між Міністерством та УВКБ ООН. Йшлося, зокрема, про підтримку внутрішньо переміщених осіб, питання захисту осіб, які постраждали від війни та шляхи напрацювання сталих рішень в Україні

«Щиро дякую команді УВКБ ООН за послідовну підтримку у важкий період в історії України – в час російської агресії. Від самого початку ви працювали пліч-о-пліч з урядом України, і ця співпраця була надзвичайно цінною. Ми високо цінуємо наше партнерство, яке за останні роки стало справді стратегічним. У тісній взаємодії понад 460 тисяч домогосподарств отримали додаткові виплати на тверде паливо, в цілому з 2022 року грошову допомогу отримали 2,2 мільйона осіб. Окремо хочу відзначити вашу допомогу у розвитку

послуг підтриманого проживання для людей літнього віку і маломобільних груп населення. Це приклад того, як можна ефективно поєднати ресурси уряду та гуманітарних партнерів, щоб допомогти найбільш уразливим. Дякую вам за лідерство, людяність і відданість справі захисту українців як у нашій країні, так і за її межами», — сказав Денис Улютін.

Міністр додав, що Агентство ООН у справах біженців завжди послідовно відстоювало узгодженість гуманітарної допомоги з ключовими реформами, чим суттєво посилили спроможність Уряду діяти стратегічно.

Сторони приділили особливу увагу узгодженню гуманітарної допомоги з національними реформами, посиленню соціального захисту внутрішньо переміщених осіб та створенню системних рішень для їхнього повернення і реінтеграції. Учасники наголосили на важливості підтримки найбільш вразливих груп населення, зокрема через розвиток послуг підтриманого проживання й забезпечення евакуації у кризових ситуаціях.

Серед результатів співпраці відзначено програми фінансової підтримки. Окремо було розглянуто питання повернення українців з-за кордону та їхнього повноцінного відновлення у своїх громадах включаючи прогнозування міграційних процесів і координацію з Європейською Комісією та країнами, що приймають українців.

Учасники домовилися про підготовку нового Меморандуму про взаєморозуміння з розширеними сферами співпраці, зокрема в межах проєкту Центрів єдності (Unity Hubs) а також підтвердили спільну адвокацію для забезпечення довгострокової підтримки людей, які постраждали від війни.

«Це була велика честь – бути поряд із людьми України. Це надзвичайно надихає.. Українці прагнуть залишатися частиною своїх громад і берегти свої домівки, наше завдання – ми маємо допомогти, щоб вони могли будувати майбутнє там, де їхнє коріння. Українці не є безсилими, їм просто потрібні інструменти й допомога, аби зберігати стійкість бід час війни. Ми й надалі залишатимемося поруч, щоб разом підтримувати людей і захищати їхні інтереси», - додала Кароліна Ліндхольм Біллінг.

Кароліна Ліндхольм Біллінг – надійна союзниця України – завершує свою місію в Україні. За ці чотири роки спільними зусиллями вдалося втілити низку важливих проєктів, за кожним із яких – життя та долі людей: відновлені дитячі будинки сімейного типу, підтримка внутрішньо переміщених осіб через субсидії на оренду житла, допомога вразливим родинам у зимовий період, модернізація соціальної інфраструктури. Це партнерство стало не лише відповіддю на виклики війни, а й внеском у відновлення, інтеграцію та розширення можливостей для громад.

Зустріч стала важливим кроком у зміцненні партнерства між Україною та міжнародними організаціями, яке спрямоване на підвищення рівня соціального захисту та допомогу тим, хто найбільше цього потребує.

Part 3

LEXICO-GRAMMATICAL ASPECTS OF TRANSLATION TRANSLATION OF ENGLISH VERBALS AND VERBAL CONSTRUCTIONS/COMPLEXES

Ways of Translating the Participles and Participial Constructions

1. Study the information on Ways of Translating the Participles and Participial Constructions provided in Appendix 1.
2. Analyse the underlined sections of the sentences of the Government of Ukraine and UN Sign Sustainable Development Cooperation Framework 'Partnership for Recovery and Development 2025-2029' article provided in Exercise 2 above, identifying the function of the participle (See Part 2 – Building a Sustainable Future of Ukraine). Suggest a Ukrainian equivalent for it.
3. Choose an appropriate Ukrainian equivalent for each English present/past participle first and then suggest a faithful translation of the following sentences:

1. The escalating conflict increased tensions in the region; 2. The minister looked at the rising pressure from international partners; 3. He heard reports coming in from the conflict zone; 4. Several recently imposed sanctions affected the country's economy; 5. Along the disputed border there were several fortified positions; 6. There was a diplomat sitting at the negotiation table; 7. Everywhere you looked, there were officials discussing, exchanging documents, and moving between meeting rooms; 8. She found herself in a poorly equipped office lit by a single lamp; 9. She was in the conference room sitting near the window; 10. A strong wind swept across the capital, carrying political uncertainty with it; 11. He was deeply engaged, analyzing data and reconstructing recent developments; 12. The analyst continued studying the crisis, gaining deeper insight and being influenced by numerous expert opinions; 13. Having withdrawn from previous alliances and having no new partners, the country had no option but to reconsider its strategy; 14. The advisor, having received urgent information, immediately informed the minister; 15. Being unfamiliar with such negotiations, he found it difficult to assess the situation; 16. The representative, being

new to diplomacy, was highly sensitive to every detail of the discussion; 17. He paused, smiling slightly, and turned to face the delegation; 18. The hall was full of delegates talking and preparing to leave; 19. Wanting the agreement to be finalized on time, the minister urged the parties to accelerate the talks; 20. The ongoing negotiations attracted global attention; 21. The deteriorating situation required immediate action; 22. The signed agreement marked a turning point in relations; 23. The participating states expressed their concerns; 24. The growing crisis threatened regional stability; 25. The adopted resolution was widely discussed; 26. The leading countries supported the initiative; 27. The declining economy affected political decisions; 28. The involved parties failed to reach consensus; 29. The opposing sides continued to exchange accusations; 30. The remaining issues were addressed during the final round of talks; 31. The emerging alliance reshaped the balance of power; 32. The concerned states called for urgent consultations; 33. The agreed measures were implemented gradually; 34. The ongoing dialogue helped reduce tensions; 35. The displaced populations required humanitarian assistance; 36. The negotiating teams worked under pressure; 37. The achieved compromise satisfied both sides; 38. The conflicting interests complicated the process; 39. The proposed reforms aimed at stabilizing the economy; 40. The resulting agreement laid the foundation for future cooperation.

4. Translate the sentences using absolute participial construction (Participle II+preposition with).

Внаслідок конфлікту було втрачено тисячі життів, а багато людей досі вважаються зниклими безвісти; 2. Судячи з офіційних документів, угоду було переглянуто лише два роки тому, і до неї внесено суттєві зміни; 3. Міжнародне співробітництво є поширеним у світі, і відповідні організації створені в більшості країн; 4. Дипломати зазвичай проводять переговори в умовах, коли всі сторони представлені офіційними делегаціями; 5. Через кілька хвилин ми побачили представника, який тримав у руках важливі документи; 6. Цей звіт охоплює сучасну історію міжнародних відносин, а дані взяті з офіційних джерел і архівів; 7. Згідно з наведеними даними, у країні функціонувало понад тисячу міжнародних компаній і їхніх філій; 8. Маючи обмежені ресурси, держава

виглядає вразливою; 9. Країна була сформована як федерація, коли значна частина повноважень була залишена за регіонами; 10. Оскільки державу було виключено з процесу переговорів, було створено новий союз, об'єднавши країни регіону під спільним керівництвом; 11. Після підписання угоди було запроваджено нові правила, і контроль передано міжнародним організаціям; 12. Оскільки санкції були введені, економіка країни зазнала значних втрат; 13. Після завершення переговорів сторони залишилися задоволеними, а домовленості були закріплені документально; 14. Оскільки рішення було ухвалене, подальші обговорення втратили актуальність; 15. Після затвердження резолюції її положення були впроваджені на практиці; 16. Оскільки кордони були визначені, конфлікт поступово зменшився; 17. Після досягнення компромісу сторони погодилися на спільні дії; 18. Оскільки угоду було підписано, напруження в регіоні зменшилося; 19. Після оголошення результатів виборів ситуація стабілізувалася; 20. Оскільки допомогу було надано, гуманітарна ситуація покращилася; 21. Після завершення місії звіт було передано до Ради Безпеки; 22. Оскільки рішення було підтримано більшістю, його було негайно впроваджено; 23. Після ратифікації договору країни почали виконувати його положення; 24. Оскільки переговори були зірвані, сторони повернулися до попередніх позицій; 25. Після оприлюднення доповіді міжнародна спільнота висловила занепокоєння; 26. Оскільки угоду було порушено, санкції були посилені; 27. Після завершення консультацій було підготовлено спільну заяву; 28. Оскільки допомогу було збільшено, ситуація поступово стабілізувалася; 29. Після ухвалення рішення уряд розпочав його реалізацію; 30. Оскільки конфлікт було врегульовано, сторони відновили співпрацю.

5. Translate the sentences using absolute participial construction (Participle I+preposition with).

1. Міжнародна система функціонує на основі співпраці держав, при цьому кожна з них переслідує власні інтереси; 2. Переговори тривають кілька днів, причому сторони обмінюються пропозиціями; 3. Більшість країн переходять до нових моделей безпеки, при цьому змінюючи свої оборонні стратегії; 4. Головним джерелом енергії в регіоні залишається газ, причому його видобуток

постійно зростає; 5. Частка експорту збільшується, причому імпорт залишається відносно стабільним; 6. Засідання Ради проводяться регулярно, причому кожна держава має один голос; 7. Міжнародні угоди набувають чинності поступово, причому сторони виконують свої зобов'язання; 8. Столиця є важливим політичним центром, причому там зосереджені основні дипломатичні установи; 9. Виробництво енергії зростає, причому значна частка припадає на відновлювані джерела; 10. Рівень напруженості знижується, причому сторони продовжують консультації; 11. Основним експортним товаром країни є нафта, причому її виробництво перевищує попит; 12. Країна має позитивний торговельний баланс, причому експорт перевищує імпорт; 13. Розподіл ресурсів змінюється, причому держави переглядають свої пріоритети; 14. Ринок постійно коливається, причому економічні показники залишаються нестабільними; 15. Деякі конфлікти мають економічне підґрунтя, причому сторони прагнуть контролювати ресурси; 16. Кількість криз зростає, причому міжнародна спільнота реагує повільно; 17. Дипломатичні відносини розвиваються, причому сторони відкривають нові посольства; 18. Переговори просуваються повільно, причому делегації уточнюють свої позиції; 19. Рівень співпраці зростає, причому країни укладають нові угоди; 20. Ситуація у регіоні стабілізується, причому конфлікти поступово врегульовуються; 21. Санкції посилюються, причому економіка країни зазнає втрат; 22. Реформи впроваджуються поступово, причому уряд контролює їх виконання; 23. Делегації обговорюють питання безпеки, причому пропонуються нові механізми; 24. Країни координують свої дії, причому узгоджують спільну політику; 25. Міжнародні організації розширюють свою діяльність, причому залучають нових членів; 26. Економічна ситуація погіршується, причому інфляція зростає; 27. Угода виконується, причому сторони дотримуються її умов; 28. Політична ситуація змінюється, причому уряд втрачає підтримку; 29. Конфлікт триває, причому сторони не досягають компромісу; 30. Рішення ухвалюються швидко, причому враховуються інтереси всіх сторін; 31. Переговори завершуються, причому сторони підписують спільну заяву; 32. Держави співпрацюють, причому обмінюються інформацією; 33. Напруженість зростає, причому ситуація виходить з-під контролю; 34. Країни модернізують

свої армії, причому збільшують військові витрати; 35. Уряди розробляють нові стратегії, причому враховують міжнародний досвід; 36. Дипломати ведуть переговори, причому намагаються досягти компромісу; 37. Експорт зростає, причому відкриваються нові ринки; 38. Криза поглиблюється, причому населення зазнає труднощів; 39. Міжнародна співпраця посилюється, причому укладаються нові договори; 40. Ситуація покращується, причому сторони відновлюють довіру.

6. Translate into English using Participle I, II and Participial Constructions

1. З урахуванням того, що міжнародна безпека погіршується, Рада Безпеки ООН провела термінове засідання; 2. Внутрішньо переміщені особи, шукаючи притулку, часто звертаються до міжнародних організацій; 3. Перебуваючи за межею бідності, багато людей стикаються з викликами щоденного виживання; 4. Прийнявши виклик, уряд розпочав відновлення промисловості; 5. Після обговорення питання зацікавленими сторонами було розроблено план розвитку; 6. Зробивши важливий внесок, організація здобула міжнародне визнання; 7. Будучи частиною міжнародної спільноти, країна дотримується принципів взаємної безпеки; 8. Порушивши свої зобов'язання, сторони зіткнулися із санкціями; 9. Забезпечуючи охорону прав і свобод громадян, місцеві органи влади підвищують довіру суспільства; 10. План, розроблений експертами, спрямований на підвищення стійкості суспільства; 11. Оскільки проєкт закону обговорюється, його було внесено до порядку денного; 12. Розслідуючи злочини проти людства, органи правосуддя прагнуть до справедливості; 13. Будучи підписаними, міжнародні угоди сприяють колективній безпеці; 14. Гарантуючи державну безпеку, уряд посилює захист прав і свобод громадян; 15. Просячи політичного притулку, біженці сподіваються на захист своїх прав; 16. З огляду на погіршення міжнародної безпеки та нагальну необхідність реагувати, Рада Безпеки ООН провела термінове засідання; 17. Прийнявши складний виклик, уряд розпочав масштабне відновлення промисловості та модернізацію ключових секторів; 18. Після успішної реалізації першого етапу проєкту, були здійснені подальші стратегічні інвестиції; 19. Зацікавлені сторони, обговорюючи проєкт

закону, досягли спільності інтересів; 20. Країни, що розвиваються, приймають виклик, спрямований на подолання крайньої бідності.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 6 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Колективна безпека залишається основою стабільності в умовах зростання глобальних загроз

2. Крайня бідність усе ще позбавляє мільйони людей доступу до базових прав і можливостей.

3. Повномасштабна війна стала безпрецедентним викликом для держави, економіки та суспільства.

4. Економічне відновлення України залежить від безпеки, інвестицій та довгострокових реформ.

5. Кожна держава має зробити внесок у підтримання міжнародного миру та розвитку.

6. Внутрішньо переміщені особи потребують системної підтримки з боку держави та міжнародних партнерів.

7. Голод залишається однією з найгостріших гуманітарних проблем сучасності.

8. Усі зацікавлені сторони мають бути залучені до процесу ухвалення рішень.

9. Намір відмовитися від зобов'язань підриває довіру між міжнародними партнерами.

10. Людство стоїть перед вибором між конфронтацією та спільною відповідальністю.

11. Місцеві органи влади відіграють ключову роль у відновленні громад після кризи.

12. Охорона громадського порядку є невід'ємною складовою безпеки в умовах надзвичайних ситуацій.

13. Партнерство між державою, бізнесом і громадянським суспільством посилює ефективність реформ.

14. Питання відновлення країни стало ключовим пунктом міжнародного порядку денного.

15. Деякі держави погодилися надати політичний притулок людям, які рятуються від переслідувань.

16. Міжнародні донори допомагають реалізовувати проєкти з відбудови критичної інфраструктури.

17. Міжнародна спільнота продовжує підтримувати Україну в її прагненні до справедливого миру.

18. Українське суспільство демонструє високу згуртованість перед лицем випробувань.

19. Стійкість держави визначається здатністю адаптуватися та відновлюватися після криз.

Unit 7

ECONOMIC GROWTH TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Part 1

Inclusive and Sustainable Economic Growth

1. Express your opinion on the quotations below:

“The world has enough for everyone’s needs, but not for everyone’s greed.”

(Mahata Gandhi, an Indian lawyer, anti-colonial nationalist and political ethicist)

“No society can surely be flourishing and happy, of which the far greater part of the members are poor and miserable.”

(Adam Smith, a Scottish economist and philosopher)

“Economic growth without investment in human development is unsustainable and unethical”.

(Amartya Sen, an Indian economist and philosopher)

“The engine of economic growth must be fueled by inclusivity and opportunity for all. Only a foolish society would accept the spread of poverty in exchange for growth.”

(Hendrith Vanlon Smith Jr., the Managing Partner of Mayflower-Plymouth Capital LLC, the investment partnership based in Arlington Virginia)

- 2. What do you know about inclusive economic growth? What is the difference between traditional GDP-focused growth and inclusive one? What are key pillars and factors of inclusive economic growth?**
- 3. Make up a list of words related to inclusive economic growth (10-20 items) and suggest their Ukrainian equivalents.**
- 4. Watch the What Kind of Growth Do We Want? video where Ms Saadia Zahidi, Managing Director of the Centre for New Economy and Society outlines the main features of inclusive economic growth. What are they? What is the Future of Growth Initiative?**

<https://www.weforum.org/videos/what-kind-of-growth-do-we-want/>

5. Watch the video again, paying attention to words and word combinations given below.

6. Match the expressions below with their meanings. Then watch the video again and write down the sentences in which they were used. Translate them into Ukrainian.

1. convergence	a) a sector or market generating a large number of jobs relative to the level of investment;
2. metrics	b) <u>including</u> everything or all <u>types</u> of <u>people</u> ;
3. to champion	c) a plan that describes how to do or achieve something in the future;
4. dichotomy	d) to actively support, promote, or defend an idea, policy, or cause
5. to sequence	e) introducing new ideas, methods, technologies, or approaches that improve efficiency, productivity, or outcomes;
6. economic costs	f) the process of moving together from different directions and meeting, the point where this happens;
7. benefits	g) able to withstand shocks, adapt to change, and recover quickly;
8. job intensive market	h) a division of contrast between two groups or things that are completely opposite to and different from each other;
9. gender equality	i) the cost in money, time, and other resources needed in order to do something;
10. a blueprint	j) standards or indicators used to measure performance, progress, or quality;
11. inclusive	k) a situation in which access to rights or opportunities is <u>unaffected</u> by gender;
12. resilient	l) to arrange actions or things in a particular order, or discover the order in which they are arranged;
13. innovative	m) a payment made to someone entitled to receive it.

7. Translate the sentences below using the words and expressions from the box. Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. Формування стійких економік є необхідним в епоху глобальних криз і конфліктів. 2. Для оцінки якості економічного зростання поза межами ВВП

потрібні нові показники. 3. Економічне сближення має місце тоді, коли дві або більше економік мають тенденцію до досягнення подібного рівня розвитку та добробуту. 4. Зазвичай лише тоді економічні витрати бездіяльності перевищують політичні витрати активних дій. 5. Компанія заявила, що злиття жодним чином не зменшить пільги працівників. 6. Протягом багатьох років він активно відстоював конституційну реформу. 7. **Розвиток ринків з високою зайнятістю є ключовим для створення робочих місць під час посткризового економічного відновлення.** 8. Те що кажуть політики дуже часто відрізняється від того, що вони роблять. 9. Без чіткого плану дій стратегії сталого розвитку ризикують залишитися теоретичними. 10. Уряди мають ретельно визначати послідовність реформ, щоб уникнути економічної нестабільності. 11. Інноваційні рішення є необхідними для подолання складних викликів, таких як зміна клімату та економічна нерівність. 12. Інклюзивне економічне зростання забезпечує справедливий розподіл результатів розвитку між усіма верствами суспільства, зменшуючи нерівність і сприяючи соціальній згуртованості. 13. Жінки-політикині заслуговують на оплески за те, що вони виносять питання гендерної рівності на порядок денний.

8. Inclusive economic growth in Ukraine is a prerequisite for building a resilient, fair, and sustainable society, especially in the context of post-war recovery and European integration. Prepare a short report (up to 3 min.) on examples illustrating Ukrainian experience of implementation of the inclusive economic growth approach across the country (e.g. creating decent jobs, supporting small and medium-sized enterprises, integrating vulnerable groups into the labour market, including internally displaced persons, veterans, people with disabilities, women, etc.)

9. Read the text and suggest English equivalents of the words and word combinations in bold. Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

<https://suspilne.media/1192950-novi-mozlivosti-dla-veteraniv-z-2026-roku-programu-vlasna-sprava-rozsirat-sviridenko/>

Нові можливості для ветеранів: з 2026 року програму "Власна справа" розширять — Свириденко

З 2026 року грантова програма "Власна справа" розшириться для ветеранів. Зокрема, отримати фінансування до 1 мільйона гривень зможуть батьки, дорослі діти та сім'ї загиблих захисників.

Про це у Telegram повідомила прем'єр-міністерка України Юлія Свириденко.

Вона уточнила, що отримати грант можна за умови створення нових робочих місць у рамках бізнесу.

Свириденко зазначила, що грантова програма "Власна справа" надає можливість отримати від 250 тисяч до 1 мільйона гривень на розвиток власного бізнесу та є частиною політики підтримки українських виробників "Зроблено в Україні".

Загалом у поточному році 1 553 ветерани та члени їхніх сімей започаткували власну справу, що дозволило створити понад 2,8 тисячі нових робочих місць.

Крім того, прем'єрка поділилася історією одного з учасників програми — ветерана Сергія Проценка з Київської області. Торік він отримав 1 мільйон гривень та започаткував власний бізнес, створивши чотири нові робочі місця у своїй громаді.

"Історія Сергія надихає: він побачив можливості там, де інші бачили відходи з деревини й піску. А головне — почав все з нуля. Грант дозволив йому закупити необхідне обладнання — і перетворити цю сировину на цінний продукт і рентабельний та суспільно корисний бізнес", — додала прем'єрка.

Подати заявку та дізнатись деталі програми можна через портал "Дія" або у місцевих центрах зайнятості.

Нагадаємо, у жовтні Кабмін анонсував розширення наймасовішої грантової програми "Власна справа", яке почне діяти з 2026 року. Зміни передбачають збільшення сум грантів, запровадження нових можливостей для

молоді, а також **розширення підтримки для родин ветеранів та загиблих захисників.**

Що відомо про грантову програму “Власна Справа”

За грантовою програмою “Власна Справа” українці можуть отримати **мікрогрант** від 50 до 250 тисяч гривень на старт або розвиток бізнесу. Отримати мікрогрант може як діючий підприємець, так і людина без досвіду такої діяльності.

Для отримання гранту понад 75 тисяч гривень обов'язковою умовою надання коштів є створення 1-2 робочих місць залежно від суми гранту. Українці віком до 25 років можуть отримати грант розміром до 150 тисяч гривень із зобов'язанням зареєструватись як **ФОП**, вимога створити робочі місця для них не обов'язкова. Підприємці восьми прифронтових регіонів можуть отримати грант до 500 тисяч гривень за умови створення 1-2 робочих місць залежно від суми гранту.

Кошти гранту можна витратити на **придбання або лізинг обладнання, закупівлю сировини та матеріалів, оренду приміщення.**

Заявки на отримання гранту подаються через портал Дія разом із бізнес-планом. Адмініструє програму Державна служба зайнятості.

За словами заступниці міністра економіки України Тетяни Бережної, “Власна справа” — одна з найдієвіших урядових програм підтримки малого й середнього бізнесу. За три роки її дії 27 тисяч українців отримали гранти на **започаткування або розвиток своєї справи.** Відкрито тисячі нових компаній від невеличких кав'ярень і майстерень до виробничих підприємств.

10. Translate the text above into English.

Part 2

Global Economic Outlook

1. What are the key macroeconomic indicators the global economic outlook for 2026 is mainly evaluated through? Define them. Suggest their Ukrainian equivalents? How do these indicators relate specifically to Ukraine, taking into account the war, reconstruction needs, and European integration?
2. Read the text and summarize the top 10 trends for 2026

<https://www.ft.com/content/fd7ec67a-fdea-4b14-9452-beba468bcf24>

Ruchir Sharma: top 10 trends for 2026

The AI mania could wane and drag down the economies of the two superpowers, but the rest of the world is well positioned to pick up the slack

Last year began with a near-universal consensus that the only nation worth investing in was the US. It ended with rival markets outrunning the US by wide margins, generating returns twice as high and making America look much less exceptional.

The US did not collapse, of course, because its economy and markets were held up by money rushing into artificial intelligence. The question now is how and when does AI mania end, and what will that mean for the world? Here are my top 10 trends for 2026:

1) AI bubble inflates until money dries up

Based on my framework for spotting bubbles, AI now ticks all the boxes to varying degrees; the AI-led US market is overvalued, overinvested, overleveraged and, perhaps most strikingly, over-owned. America is now the only major country in which households hold more wealth in stocks than in property.

But bubbles don't collapse under their own weight. They end when some event leaves people with less money to speculate and invest...

...The AI bubble can stay inflated until liquidity begins to dry up, but that risk is not limited to the Federal Reserve hiking short-term interest rates. If for some reason the Fed loses credibility or capital flows to the US slow, then longer-term rates are likely to surge, and that too could be the pin that pops the AI bubble.

2) Affordability crisis pushes rates higher

Already America's "affordability crisis" is pushing the price of new homes farther out of reach for young buyers. Groceries are 30 per cent more expensive than five years ago. Nearly a third of low-income Americans spend at least 95 per cent of their income just on daily necessities.

Popular anger is building. The Trump administration is feeling the heat and is talking about sending out \$2,000 relief checks as the Democrats extend their polling lead ahead of the 2026 midterms. More spending will only make inflation stickier, and the Fed has already missed its 2 per cent target for 55 months in a row...

...Other developed markets facing less dramatic debt and deficit issues are facing pushback from the bond market, including France, UK and especially Japan, where the yield on 10-year government bonds rose sharply last year. The US could easily be next in 2026, and it faces potentially greater consequences, since its hyperfinancialised economy relies so heavily on the goodwill of investors.

3) International outperforms

The US has never been more dependent on hot money inflows. In 2025 foreigners poured money into US stocks and bonds at a pace of \$1.7tn — enough to finance the entire US current account deficit, and doing more to balance America's books than at any point since the data began.

Should confidence in the US falter, outflows will significantly weaken the dollar. Historically, there has been a strong link between a falling dollar and accelerating returns in international stock markets.

A weakening dollar helped the rest of the world outperform the US in 2025, reducing the country's share of the global stock market index from a high point of 66 per cent at the end of 2024 to 64 per cent now. While "American exceptionalism" may have peaked, this shift has ample room left to run given the still wide disconnect between America's market cap and its 26 per cent share of the global economy.

4) Quality shines

The speculative fervour gripping global markets has cast a shadow over quality stocks, a class defined by high return on equity, solid earnings growth and low leverage. With the AI boom fuelling risk-on behaviour — pumping up stocks low on profitability, high on debt and volatility — investors turned away from quality stocks last year.

For quality stocks, 2025 saw one of the worst ever relative declines in developed markets, and the worst ever in emerging markets. Now, however, nerves are on edge, as Google searches for “AI bubble” fly off the charts, and people are starting to look for safer options. As a category, quality has outperformed global indices by about 2.5 per cent a year for the last 30, translating to a huge lead in cumulative returns over that period: about 2,600 per cent to 1,200 per cent.

5) Two masks hide China’s troubles

Much has been said about how one factor, AI, is holding up the US economy and markets. A similar story is playing out in China, where exports are saving the economy and AI is driving the market.

After years of underperformance, China’s markets were dismissed as “uninvestable” by many global investors, leaving them irrationally and attractively cheap by the end of 2024. They bounced back strongly last year, but mainly on AI-fuelled bullishness. Outside of the tech sector, the rest of China’s stock market suffered from negative earnings growth.

This reflects the fact that China’s domestic economy is hardly growing, weighed down by a busted property market, too much debt and a shrinking population. But strength defines the export sector, which is expanding its share of global markets and propping up the overall economy. Without the export surge, nominal GDP growth would be barely 3 per cent, significantly lower than the officially reported rate of about 4 per cent...

6) ‘China dumping’ becomes a target

Amid growing signs that Donald Trump is done increasing tariffs, given the affordability crisis at home, a new global trade controversy is creeping to the fore: China’s export dumping.

For the last two years, China has engineered a dramatic increase in its export volumes by slashing prices and holding down the value of the renminbi. As a result, China continues to gain global market share at the expense of rival exporters, including Germany, France and Japan among developed economies, and many established manufacturing powers in the emerging world.

China is working to lessen its dependence on sales to the US, and shifting its exports to other countries, hollowing out factories worldwide. Hardest hit are nations in south-east Asia, eastern Europe and Africa, where manufacturing has fallen significantly as a share of the economy, particularly over the past year.

Signs of a backlash are building. The number of trade investigations into Chinese dumping has more than doubled since 2023 to 120, worldwide. From Japan and Canada to Mexico and Thailand, nations are beginning to hit China with retaliatory tariffs. The EU is considering “made in Europe” rules. French President Emmanuel Macron recently warned — in Beijing — of “unbearable” trade imbalances.

Given its economic troubles at home, however, Beijing is not likely to listen. In 2026 “China dumping” could come to rival “Trump tariffs” as a target of global anger.

8) Deregulation goes global

The so-called Department of Government Efficiency may be gone but the Trump drive to deregulate isn’t dead. By several counts the costs imposed by regulation are coming down in the US, and now much of the world is trying to compete. Even Europe, the “Silicon Valley of regulation”, seems to have realised that innovation in new rules isn’t necessarily good for its economies.

From unusually high peaks in 2024, the US generated less than half as many economically significant new regulations last year, and the EU generated barely a quarter as many new “legislative rules”, with more cuts to come. One proposal would lower the number of companies subject to EU environmental sustainability rules from near 50,000 to less than 2,000.

Emerging markets are wielding the axe too. Argentina has scrapped rent controls, tripling the supply of available units. “Red tape rationalisation” cut from days to minutes the time it takes for goods to clear customs in Malaysia. Saudi Arabia may lift its 49 per cent cap on foreign ownership. And India is setting up its own deregulation commission, albeit with considerably less Sturm und Drang than its US predecessor. This quieter revolt against the regulatory state is gaining traction and is likely to gain speed this year.

9) Immigration bust

With many western countries shutting their doors, the economic impact of this historic turn against immigration is likely to grow and spread in 2026.

The collapse is eye-popping and not restricted to the US. The latest estimates show that from all-time peaks in 2023, net immigration fell last year by 85 per cent to just 500,000 new arrivals in the US, and by 50 per cent to 1.2mn in the EU. In the UK the peak came a year earlier, and the decline has been just as deep, with net immigration dropping 75 per cent to 200,000.

Outside the US, the crackdown may have been less dramatic and well televised but hardly lacking in vigour. The EU cut border crossings by more than 20 per cent in the first nine months of 2025, expedited the rejection of asylum applicants, and offered financial and diplomatic incentives to outside countries to accept returns and prevent departures. Former immigrant magnets such as Canada and Australia have pulled up the welcome mats, cutting the inflow of international students and (in Canada) the supply of permanent resident permits. Even in Spain, perhaps the only major western country still opening its doors, opposition to immigrants is rising in polls, lifting the fortunes of rightwing parties...

10) Peak alcohol

Today a smaller share of Americans say they drink alcohol than at any point since Gallup started asking the question in 1939. And they are not quitting alone.

British consumption just hit a record low, and a similar trend holds across developed and emerging countries, with strikingly big drops in some known to enjoy a drink or two . . . or more. The average Russian now drinks about 7.5 litres of booze a year, down from nearly 10 a decade ago.

One result: hard times for alcohol stocks. This decade global stocks are up nearly 60 per cent, while a basket of 16 leading international distillers, wineries and brewers is down 35 per cent, and the slide appears to be picking up speed.

3. Find the synonyms of the following words and word combinations. Find them in the article and translate the sentences with them into Ukrainian.

To wane, to outrun, to inflate, overleveraged, to hike, to surge, to falter, fervor, to bounce back, bullishness, backlash, revolt, bust, eye-popping, crackdown, vigour, booze,

4. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents

To pop, to face, to outperform, to fuel, to pump up, to prop up, to lessen, to hollow out, to scrap, to hit.

5. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Компенсувати спад, ажіотаж навколо ІІІ; відповідати всім критеріям; криза доступності; відчувати тиск; проміжні вибори 2026 року; збалансувати (фінанси); мати потенціал для розвитку; затьмарити; нервозність зростає; рухати ринок; скорочення населення; виходити на перший план; вдаватися до скорочень; раціоналізація бюрократії; набирати обертів; ставати менш гостинними.

6. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

7. Translate the article into English. Consider the translation of participles.

<https://ua.news/ua/ukraine/kurs-valiut-infliatsiia-zarplati-ta-novi-podatki-iak-ukrayina-perezhive-2026-rik>

Курс валют, інфляція, зарплати та нові податки: як Україна переживе 2026 рік

Україна зустрічає 2026-й з економікою та соціальною сферою, які вже четвертий рік поспіль виживають в умовах повномасштабної війни. Дотепер уникати **економічної прірви** та соціальних потрясінь вдавалося за рахунок допомоги західних партнерів. Саме з цих коштів держава зараз фінансує цивільні видатки, а зібрані податки йдуть на оборону.

Що визначатиме **соціально-економічний стан** країни в умовах невизначеності, постійних обстрілів і тиску щодо мирного договору? UA.News зібрало ключові прогнози, які можуть пояснити до чого готуватися українцям у 2026 році.

Сценарії для української економіки

Держструктури та **аналітичні центри** дають прогнози на 2026 рік з урахуванням головних факторів: війни та міжнародної допомоги. Зокрема, консенсус-прогноз від Мінекономіки ґрунтується на таких припущеннях:

- Якою буде тривалість бойових дій.

- Повний або частковий контроль над територією матиме Україна.
- Рівень доступу до портів.
- Чи будуть проблеми з перетином вантажів держкордону з країнами-сусідами (членами ЄС).
- Наскільки значним і тривалим буде дефіцит електроенергії в енергосистемі.

Офіційно уряд затвердив два сценарії розвитку економіки у 2026 році, ключова відмінність яких полягає саме у перебігу бойових дій.

Базовий (оптимістичний) сценарій орієнтований на покращення безпекової ситуації в країні та передбачає зростання ВВП 4,5%.

Альтернативний (консервативний) сценарій відбуватиметься у разі продовження активних боїв. Тоді урядовці прогнозують економічне зростання на 2,4%.

За прогнозами Нацбанку, у 2026 році відновлення економіки залишатиметься стриманим (2%) через безпекові ризики і дефіцит електроенергії. Проте вже у 2027-му очікують кращої динаміки за рахунок врожайності та збільшення інвестицій у проекти відбудови та оборонний комплекс.

Міжнародний валютний фонд оприлюднив більш оптимістичну оцінку очікуваного зростання для України — близько 4,5 %. Хоча й очікує у 2026-му продовження війни та російських бомбардувань української енергоструктури. На економіку також тиснутиме очікуване скорочення зовнішнього фінансування. За прогнозом МВФ, Україна протягом 2026–2029 років відчуватиме загальний дефіцит фінансування на суму \$136,5 млрд у рамках нової програми EFF.

Неурядові аналітики розглядають навіть не два, а чотири сценарії розвитку подій, які вплинуть на стан української економіки. Із них, за висновками Українського інституту майбутнього, найбільш ймовірний сценарій «Війни до нескінченності»: бойові дії триватимуть, при цьому Україна матиме достатню допомогу для підтримки **макростабільності**. Але економіка буде поступово слабнути через **виснаження ресурсів**. У 2026 році неурядові експерти очікують: реальне **зростання ВВП**: +1,2% (уповільнення з +1,6% у 2025 році); номінальний ВВП: \$227 млрд (+8%).

Водночас аналітики Центру економічної стратегії вважають, що за базовим сценарієм мінімальний прогноз зростання буде — 1%, максимальний — 5% в умовах миру і 2,6% в умовах війни.

Що буде з цінами у 2026 році

Ціни продовжуватимуть зростати і в наступному році. За оптимістичним сценарієм уряду, **річна інфляція** сягне 8,6%, за негативного перебігу подій — 9,9%. При цьому НБУ передбачає, що інфляція знижуватиметься поступово — з понад 9% у 2025 році до 6,6% у 2026-му.

Центр економічної стратегії дає оцінку неурядових експертів щодо **зростання цін**, яка сходиться з прогнозами НБУ, а саме — 6,6 %.

Аналітики Українського інституту майбутнього припускають, що інфляція наприкінці 2026 року сягатиме 9%. Її підживлюватимуть такі фактори: дефіцит кадрів, **зростання податкового навантаження**, проблеми в енергосекторі, що провокують подальше підвищення собівартості виробництва. До того ж, інфляційні очікування населення та бізнесу залишаються підвищеними на рівні близько 11%.

Якими будуть зарплати та пенсії

У 2026 році держава запланувала підвищення мінімальної зарплати, а також **зростання оплати праці для житлово-комунальної сфери**, насамперед для водіїв міського транспорту. Поетапно збільшуватимуть також зарплати для вчителів:

- на 30% — з 1 січня;
- ще на 20% — з 1 вересня.

Міністр фінансів Сергій Марченко пообіцяв, що до осені 2026 року педагоги отримуватимуть до 30 тис. грн.

Якщо брати до уваги загальний ринок праці, то стільки ж становитиме середня зарплата. А в деяких професіях вона може перевищувати навіть 80 тис. грн на місяць.

Щодо мінімалки, то з 1 січня 2026 року в Україні планують її підвищити з 8 тис. грн до 8 647 на місяць, або 52 гривні за годину у разі погодинної оплати.

Загальний **прожитковий мінімум** у наступному році має зрости з 2 920 грн до 3 209 грн, прожитковий мінімум для працездатних осіб — з 3 028 грн до 3 328 грн. Водночас з 2 361 грн до 2 595 грн збільшиться прожитковий мінімум для осіб, які втратили **працездатність**.

Також з 1 січня 2026 року зростуть виплати майже для 40% пенсіонерів. Громадянам, які отримують мінімальну пенсію у 2361 грн, додадуть 234 грн. У кого максимальна пенсія, але не більше 10-ти мінімальних, можуть розраховувати на підвищення до 25950 грн. Пенсії також піднімуть тим, хто має понаднормовий **стаж**: більш ніж 35-ть років — для чоловіків, понад 30-ть років — для жінок.

Що буде з гривнею

На тлі повільного зростання економіки поступово послаблюватиметься національна валюта, за різними прогнозами — до 43-45 грн за долар. Зокрема, уряд заклав середньорічний курс гривні на 2026 рік 45,7 за долар. Приблизно такі ж прогнози Міжнародного валютного фонду — 45,4 грн за долар.

При цьому не варто хвилюватися щодо різкої та неконтрольованої **девальвації гривні**. Особливо після того, як стало відомо, що Україна отримає 90 млрд євро від Євросоюзу упродовж 2026-2027 років. Аналітики прогнозують, що будь-які курсові зміни будуть повільними і не провокуватимуть різкого попиту на готівковому ринку.

Нові податки ляжуть на плечі українців

У наступному році дефіцит бюджету, за різними оцінками, перевищить 20% ВВП. За цих обставин аналітики оцінюють потребу у зовнішньому фінансуванні приблизно у \$45 млрд. З них \$39 млрд покриють міжнародні партнери.

Попри достатню підтримку донорів, влада продовжує підвищувати **податкове навантаження** на українців, аргументуючи це потребами державного бюджету. Зокрема, частину українських ФОПів можуть обтяжити найбільшим підвищенням податків за останні роки. Йдеться про можливе запровадження **ПДВ** для підприємців з доходом понад мільйон гривень на рік. Аналітики переконані, що це призведе до ще більшої **тінізації** економіки замість зростання надходжень до бюджету.

UA.News вже писало, що в Україні очікується **скасування пільг**, підвищення вимог до ФОПів та повний перегляд джерел внутрішніх доходів.

- Скасування податкових пільг для бізнесу та **домогосподарств**, а також уникнення запровадження нових.
- **Запровадження ПДВ** для ФОП-єдинників з річним доходом понад 1 млн грн (що становить приблизно 83 тис. на місяць).
- **Оподаткування доходів**, отриманих завдяки цифровим платформам (так званий «податок на OLX»), та приєднання України до директиви ЄС DAC7.
- Перегляд **пільги на безмитне ввезення посилок з-за кордону**, вартість яких перевищує 150 євро.
- Запровадження критеріїв визначення трудових відносин, щоб боротися зі схемами маскування найманих працівників під ФОПів.
- Не скасовувати **військовий збір** навіть після закінчення війни.

Ціна макроекономічної стабільності

Наступний рік може стати піковим для зовнішніх запозичень. За розрахунками Українського інституту майбутнього, за умови продовження воєнних дій держборг сягне 116% ВВП у 2026 році або \$258 млрд, що стане історичним максимумом для нашої країни.

Витрати на обслуговування боргу зростуть до 4,2% ВВП. А зважаючи, що 68% запозичень номіновані в іноземній валюті, це несе ризики різкого зростання фінансового тягаря у гривневому еквіваленті у разі девальвації. Аналітики наголошують, що високе **боргове навантаження** обмежує можливості для інвестицій у розвиток та створює ризик боргової кризи у майбутньому.

Part 3

LEXICO-GRAMMATICAL ASPECTS OF TRANSLATION TRANSLATION OF ENGLISH VERBALS AND VERBAL CONSTRUCTIONS/COMPLEXES

Translation of the Gerund and Gerundial Complexes

1. Study the information on Translation of the Gerund and Gerundial Complexes provided in Appendix 1.
2. Analyse the underlined sections of the sentences of the Ruchir Sharma: top 10 trends for 2026 article provided in Exercise 2 above, identifying the function of the gerund and gerundial complexes (See Part 2 – Global Economic Outlook). Suggest a Ukrainian equivalent for it.
3. Offer the appropriate means and ways of faithful translating into Ukrainian the adverbial gerunds and sentences containing them.

The government achieved progress by strengthening diplomatic ties with its partners;
2. After having failed to reach a compromise, the parties decided to suspend the talks;
3. After reviewing the proposal, the minister made no further comments; 4. The delegation's behavior on being left without instructions raised serious concerns; 5. After a long period of negotiating, drafting, and revising, the sides agreed on a final document; 6. Within minutes they arrived at the conference venue and, without being delayed, were escorted to the main hall; 7. The envoy left the country without informing the host government; 8. In making that statement, he was aware of the possible consequences; 9. The day was spent preparing reports and drafting policy recommendations; 10. Upon arriving at the summit, he waited for the other delegates to appear; 11. After being excluded from the negotiations, the country sought alternative alliances; 12. Trade imbalances can be addressed by implementing structural reforms; 13. He concluded his speech by expressing support for international cooperation; 14. The minister sought to improve relations by engaging in dialogue with neighboring states; 15. They began the meeting by addressing urgent security concerns; 16. Before proceeding with the negotiations, let us examine the broader geopolitical context; 17. After the officials had left, she reviewed the documents once again before

submitting them; 18. She reassured herself by believing that the agreement would bring stability; 19. I don't think the parties feel like discussing the issue at this stage; 20. The crisis was managed by coordinating efforts with international organizations; 21. After having signed the treaty, the states committed themselves to its implementation; 22. He avoided answering the question by shifting the focus to another issue; 23. The committee proceeded by carefully analyzing each proposal; 24. Upon receiving the report, the government initiated immediate action; 25. After being criticized, the administration revised its policy; 26. The diplomat succeeded by building trust among the participants; 27. The organization expanded its influence by establishing regional offices; 28. After considering all options, they chose a diplomatic solution; 29. He emphasized the importance of cooperation by citing recent examples; 30. The negotiations continued without reaching a final agreement; 31. The conflict escalated after being ignored for too long; 32. The parties reached consensus by making mutual concessions; 33. Before signing the agreement, the leaders held final consultations; 34. The issue was resolved by adopting a comprehensive approach; 35. After having consulted experts, the government introduced new measures; 36. The delegation reacted by issuing an official statement; 37. The process was delayed by failing to coordinate actions; 38. Upon completing the negotiations, the parties released a joint declaration; 39. The country improved its position by diversifying its foreign policy; 40. The leaders strengthened cooperation by establishing long-term partnerships.

4. Find a faithful Ukrainian equivalent for each passive gerund in the sentences below and translate the sentences into Ukrainian.

The delegation objected to being excluded from the negotiations; 2. The minister insisted on being informed about all developments; 3. The state demanded being treated as an equal partner in the talks; 4. The envoy, on being notified of the decision, expressed his approval; 5. The country has no right to participate in the process without being invited; 6. The government is not accustomed to being criticized by its allies; 7. He had met the representative at last, not being inclined to trust foreign officials; 8. The diplomat narrowly avoided being detained at the border; 9. The incident was widely discussed, the information being spread rapidly through the media; 10. The minister did not like the idea of being pressured by external forces; 11. The dispute

ended in the issue being resolved through mediation; 12. The country's economic challenges, being left unresolved, undermined its stability; 13. I remember the agreement being signed under difficult circumstances; 14. The state assumed leadership without ever having been tested in such crises; 15. Reports described the reaction of the allies on being informed of the decision; 16. The official stated that the suspect had surrendered after having been questioned by authorities; 17. The organization insisted on being granted access to the region; 18. The delegation feared being misunderstood by international partners; 19. The country objected to being subjected to additional sanctions; 20. The leader avoided being drawn into the conflict; 21. The proposal was rejected after being carefully examined; 22. The agreement was implemented after being approved by all parties; 23. The mission succeeded despite being limited in resources; 24. The representatives were dissatisfied with being excluded from key discussions; 25. The government denied being involved in the incident; 26. The country was accused of being supported by external actors; 27. The minister regretted being unable to attend the summit; 28. The delegation insisted on being heard during the session; 29. The issue was complicated by being raised at a late stage; 30. The policy was criticized for being ineffective; 31. The region suffered from being neglected by central authorities; 32. The state avoided being isolated diplomatically; 33. The talks collapsed after being interrupted by external events; 34. The country benefited from being included in the alliance; 35. The proposal was modified after being reviewed by experts; 36. The decision was delayed due to being reconsidered; 37. The agreement failed due to being poorly implemented; 38. The organization faced criticism for being biased; 39. The leader was praised for being decisive; 40. The initiative gained support after being endorsed by major powers.

5. Translate the sentences into English. Use in each of them an appropriate form of the gerund.

1. Успіх переговорів залежав від своєчасного надання сторонами пропозицій; 2. Ми раптово дізналися про те, що делегація відвідала Брюссель минулого тижня; 3. Після повернення міністра з саміту він уже кілька разів зустрічався з радниками; 4. Незважаючи на те, що цей дипломат молодий, він досяг значних успіхів; 5. Його прибуття стало для нас приємною несподіванкою;

6. Те, що він досвідчений, не дало йому значної переваги під час переговорів; 7. Перебування країни в центрі міжнародної уваги пояснюється її активною зовнішньою політикою; 8. Уявіть тільки, що такий досвідчений політик міг припуститися помилки; 9. Я не пригадую жодного лідера, щоб він не стикався з подібними викликами; 10. Не всі усвідомлюють важливість дотримання міжнародних угод; 11. Ми пишаємося тим, що наша держава бере участь у міжнародних миротворчих місіях; 12. Його обізнаність щодо політики уряду не викликала здивування; 13. Представники погодилися з перенесенням зустрічі на інший час; 14. Уникайте обговорення конфіденційної інформації під час відкритих засідань; 15. Нам стало відомо про проведення переговорів з метою укладення нової угоди; 16. Він почав вивчати міжнародні відносини ще навчаючись в університеті; 17. Те, що країна співпрацює з міжнародними організаціями, свідчить про її відкритість; 18. Як вам подобається те, що цю ініціативу не підтримали ключові партнери?; 19. Учасники наполягли на підписанні угоди найближчим часом; 20. Ефективність політики залежить від врахування інтересів усіх сторін; 21. Ми дізналися про проведення саміту заздалегідь; 22. Після завершення переговорів сторони оприлюднили спільну заяву; 23. Незважаючи на зростання напруженості, діалог триває; 24. Його призначення стало важливим кроком у розвитку відносин; 25. Те, що країна відмовилася від угоди, викликало занепокоєння; 26. Я не пригадую, щоб переговори проходили в таких умовах; 27. Не всі розуміють значення підтримки союзників; 28. Ми пишаємося участю в міжнародних програмах; 29. Його знання міжнародного права допомогло вирішити проблему; 30. Сторони погодилися на продовження переговорів; 31. Уникайте прийняття рішень без консультацій; 32. Нам стало відомо про зміну позиції уряду; 33. Він почав працювати в дипломатичній сфері ще будучи студентом; 34. Те, що переговори завершилися успішно, стало несподіванкою; 35. Як вам подобається ідея створення нового союзу?; 36. Учасники наполягли на перегляді умов угоди; 37. Ефективність санкцій залежить від їх виконання; 38. Ми дізналися про ухвалення рішення заздалегідь; 39. Після підписання договору сторони розпочали його реалізацію; 40. Незважаючи на труднощі, процес реформування триває.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 7 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Аналітичний центр оприлюднив прогноз економічного зростання на наступний рік.
2. Високі витрати на обслуговування боргу чинять тиск на державний бюджет.
3. Ухилення від сплати податків підриває фінансову стабільність держави.
4. Розміщення акцій на міжнародних ринках капіталу дало змогу компанії залучити додаткові інвестиції.
5. Компанія зафіксувала зростання продажів у другому кварталі.
6. Підвищення прожиткового мінімуму потребує додаткових видатків із державного бюджету.
7. Уряд змушений перерозподіляти обмежені ресурси в умовах війни.
8. Державна власність відіграє ключову роль у стратегічних секторах економіки.
9. Центральний банк вирішив підвищувати процентну ставку для стримування інфляції.
10. Підвищення цін на електроенергію було зумовлене зростанням витрат на виробництво.
11. Загальний стаж роботи працівника впливає на розмір пенсійних виплат.
12. Власна справа дала їй можливість поєднати професійний розвиток і фінансову незалежність.
13. Облігації внутрішньої державної позики залишаються важливим інструментом фінансування бюджету.
14. Компанія залучила капітал шляхом випуску акцій.
15. Зростання боргового навантаження обмежує можливості уряду для економічного маневру.

16. Податкові пільги стимулюють інвестиційну активність малого та середнього бізнесу.

17. Ефективне управління активами підвищує фінансову стійкість компанії.

18. Уряд запровадив податок на надприбуток окремих галузей економіки.

19. Компанія змогла зменшити операційні витрати без втрати якості.

20. Покращення інвестиційного клімату сприяє залученню іноземних інвестицій.

21. Рентабельність підприємства зросла завдяки зниженню виробничих витрат.

Unit 8

ENVIRONMENTAL PROTECTION AS A CORE ELEMENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Part 1

Climate Change

1. Express your opinion on the quotations below:

“We are living on this planet as if we had another one to go to.”

(Terry Swearigen, a nurse from the state of Ohio awarded the Goldman Environmental Prize in 1997)

“A nation that destroys its soils destroys itself. Forests are the lungs of our land, purifying the air and giving fresh strength to our people..”

(Franklin D. Roosevelt, the 32nd president of the United States)

“We won’t have a society if we destroy the environment.”

(Margaret Mead, an American cultural anthropologist, author and speaker)

“Environment is no one’s property to destroy; it’s everyone’s responsibility to protect.”

(Mohith Agadi, an Author, Entertainment Journalist, Independent Film Producer and Entrepreneur)

“The only way forward, if we are going to improve the quality of the environment, is to get everybody involved.”

(Richard Rogers, a British-Italian architect noted for his modernist and constructivist designs in high-tech architecture)

2. What is understood under the Environmental Protection pillar of sustainable development? What are the components of the Environmental Protection pillar? What are the challenges? What actions should be taken to strengthen it?

3. Listen to an audio for Global Climate Policy Is Broken article, written by Ms Jessica F.Green, Professor of Political Science at the University of Toronto, and award-winning author and expert on climate politics, where she describes the

current global climate governance system (starting from 0 min. 44 sec. up to 5 min. 05 sec.). When was the UN Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) signed? What are the temperature targets set by the Paris Agreement? What types of progress have countries made since the Paris Agreement was adopted?

https://drive.google.com/file/d/1BL-0Im4unXRKl4amRfQM0RyhBNO7-25/view?usp=drive_link

4. **Provide Ukrainian equivalent for the following proper names:** UN Framework Convention on Climate Change; Conference of the Parties (COP); Organization for Economic Cooperation and Development (OECD); State Dispute Settlement system (ISDS).
5. **Listen to the audio again, paying attention to words and word combinations given below.**
6. **Match the expressions below with their meanings. Then listen the audio again and write down the sentences in which they were used. Translate them into Ukrainian.**

1. to reckon	a) to increase something quickly or significantly (production, effort, pressure, activity);
2. to teeter	b) relentless pressure, constant, warnings, or intense, promotion of a particular cause;
3. to ramp up	c) secondary or supporting; not central but still useful or necessary;
4. petrostates	d) to be in an unstable position; to be close to collapse or failure;
5. drumbeat	e) efforts by governments to negotiate and cooperate on climate policy;
6. trainwreck	f) to stop or reduce carbon gases, especially carbon dioxide, being released into the atmosphere as the result of a process, for example of fossil fuels;
7. fossil fuel economy	g) to carefully plan, organize, and coordinate complex actions or processes;
8. climate diplomacy	h) to consider or judge something, especially after thinking carefully;
9. to orchestrate	i) countries whose economies depend heavily on oil and gas production;

10. to decarbonize	j) something that fails completely or goes extremely badly;
11. ancillary	k) an economic system supported by the extraction and use of coal, oil, and gas;

7. Translate the sentences below using the words and expressions from the box.

Consider the difference in the English and Ukrainian word order.

1. Важка промисловість належить до секторів, які найважче декарбонізувати. 2. За останні приблизно десять років ми створили низку допоміжних послуг, які розвинулись з нашого основного бізнесу. 3. Кліматична дипломатія відіграє ключову роль у глобальних зусиллях із подолання зміни клімату. 4. Провал цієї політики може призвести до гуманітарної та економічної катастрофи. 5. Уряд запланував масштабні зміни в енергетичній політиці. 6. Постійний потік негативних економічних новин стривожив інвесторів. 7. Угода балансує на межі втрати актуальності. 8. Економіка викопного палива залишається глибоко вбудованою у світові фінансові системи. 9. Нафтогазові держави часто чинять опір амбітній кліматичній політиці, яка загрожує доходам від викопного палива. 10. Багато експертів вважають, що нинішня кліматична політика є недостатньою. 11. Країна різко наростила видобуток нафти й газу, попри кліматичні зобов'язання.

8. Despite the ongoing full-scale Russian invasion, Ukraine has accelerated its climate agenda to align with European Union standards and ensure a “green” post-war reconstruction. Prepare a short report (up to 3 min.) on Ukrain’s key climate policy achievements, including climate legislature, energy initiatives, etc.

9. Read the text and suggest English equivalents of the words and word combinations in bold. Discuss your ideas with other students. Choose the best options.

<https://glavcom.ua/economics/business/ukrajini-brakuje-finansuvannja-dlja-dekarbonizatsiji-promislovosti-analiz-klimatichnoji-strategiji-1099081.html#>

Україні бракує фінансування для декарбонізації промисловості – аналіз кліматичної стратегії

Виділено лише 0,17% від необхідної суми: недофінансування ставить під загрозу декарбонізацію в Україні

Україна задекларувала намір досягти **кліматичної нейтральності** до 2050 року, однак реальні обсяги фінансування **«зеленого» переходу** залишаються критично низькими. За оцінками експертів, навіть за наявності стратегічних документів і законодавчої бази, держава не має ресурсів для повноцінної **декарбонізації економіки**, особливо в умовах повномасштабної війни. Про це йдеться у аналізі від ЕкоПолітики.

Під кінець 2025 року міжвідомча робоча група схвалила проєкт оновленої Довгострокової стратегії **низьковуглецевого розвитку** України до 2050 року. Водночас, за інформацією профільних джерел, документ зазнав суттєвої критики через розрив між задекларованими цілями та реальними можливостями їх фінансування.

Україна, як сторона Паризької кліматичної угоди, взяла на себе **зобов'язання скоротити викиди парникових газів** щонайменше на 65% до 2030 року та досягти кліматичної нейтральності до середини століття. Аналогічну мету задекларував і Європейський Союз, однак масштаби ресурсів, які він спрямовує на «зелений» перехід, є незрівнянними.

У ЄС ключовим інструментом декарбонізації стала **система торгівлі квотами на викиди**. Лише у 2023 році доходи від неї становили 43,6 млрд євро, які були спрямовані на кліматичні фонди та підтримку промисловості. Ці кошти дозволяють поєднувати **скорочення викидів** зі зростанням економіки.

В Україні ж система **торгівлі викидами** залишається на етапі планів. Наявний екологічний податок не має цільового спрямування на модернізацію підприємств, а єдиний профільний інструмент – **Фонд декарбонізації України** – фактично не здатний покрити потреби промисловості. За розрахунками, для «зеленого» переходу української промисловості необхідно близько 102 млрд євро інвестицій, тоді як заплановане фінансування фонду становить лише 182 млн євро, або 0,17% від потреби.

Крім того, значна частина обмежених ресурсів спрямовується на **енергоефективні проєкти** громад, а не на декарбонізацію виробничого сектору.

Це посилює структурну проблему, коли скорочення викидів відбувається не за рахунок модернізації, а через деіндустріалізацію, спричинену війною та економічним спадом.

Схожа ситуація спостерігається і в секторі **відновлюваної енергетики**. Частка «зеленої» електроенергії в Україні зросла до 17,3% станом на середину 2025 року, однак експерти наголошують, що це значною мірою результат руйнування традиційної генерації, а не системного розвитку ВДЕ. Для досягнення цілей **Національного плану з енергетики та клімату** до 2030 року необхідно близько 40 млрд доларів інвестицій, при цьому понад 75% цієї суми наразі не мають підтверджених джерел фінансування.

В уряді визнають, що основними потенційними джерелами коштів є міжнародні програми, двосторонні угоди та фінансування в межах Ukraine Facility, однак конкретні параметри залучення цих ресурсів поки не оприлюднені. Експерти застерігають, що без чітких фінансових механізмів кліматичні цілі ризикують залишитися декларативними.

10. Translate the text above into English.

Part 2

Green Resilience

1. What is understood under Green Resilience? What are key components of Green Resilience? What are key dimensions of Green Resilience in Ukraine taking into account a very specific, security-driven approach shaped by war, energy attacks, and reconstruction needs?
2. Read the text and summarize the examples of green transition already happening on the ground. Speak on the Ukrainian case.

<https://www.ft.com/content/d4bc57e6-be52-449c-8ac3-c6cb287b9069>

The Wins of COP that Nobody Noticed

Latest annual climate summit revealed changes on the ground are starting to outpace the UN talks themselves

There are many things about attending the huge annual UN climate change conferences that are reliably infuriating. Hotels gouge. Cheap flights sell out fast and, once you get inside the sprawling venues needed for the 50,000-plus people at the two-week gatherings, it is almost impossible to keep track of everything going on. At the COP30 conference in the Brazilian city of Belém the other week, that mattered.

It has become a COP cliché to say the pavilions where countries host talks on green projects, technologies and trends are more interesting than the formal negotiations taking place down the corridor. The truth is a lot of what was discussed in past years was speculation about what might happen if policies ever succeeded. Belém showed things are changing in the real world in a way they have not before.

Take Ethiopia, the scheduled host of the 2027 COP. Early last year, its government took the unusual step of banning imports of petrol and diesel cars and since then, the market for electric cars has grown “exponentially”, an official in its pavilion told me. This was good news for a country that has long spent limited foreign currency to import fuel that drivers queue for hours to buy, he said.

Prices of some Chinese EVs were tumbling, he added, though challenges remain in a country with fewer than 2mn cars for its 135mn inhabitants. EV-ready garages and

spare parts are scarce and electricity access is patchy, though the newly launched Gerd hydropower project aims to supply power to millions.

Also, he said, there are fewer than 60 operational charging stations in a nation even larger than France and Spain combined, though more are on the way. The pace of Ethiopia's EV revolution may be in doubt but it is not the only developing country backing electric cars. In Nepal, EVs have been gobbling more than 70 per cent of passenger car sales, up from virtually zero five years ago, as the government tries to cut smog and dependence on imported fuels.

Far worse problems confront authorities in war-torn nations such as Ukraine, which is why I was surprised to hear what Jeff Oatham had to say when I bumped into him in Belém.

Oatham is the chief sustainability officer at DTEK, Ukraine's largest private energy company, and he said the war was accelerating the company's shift towards renewables and away from the coal-fired power stations that had long dominated its electricity generation. One big reason is resilience. A coal power station was "a large single target" that a single missile could take out, said Oatham. "You would need around 40 missiles to do the equivalent amount of capacity damage at a wind farm."

In line with this thinking, DTEK did a deal this year with the UK's Octopus Energy group to deliver rooftop solar and battery storage systems to an even more dispersed group of Ukrainian businesses and public sector bodies.

War has still taken a toll. Russia has seized three of DTEK's wind farms since it invaded Ukraine in 2022, but the company pressed on and built the first stage of a new wind farm near the Black Sea coast that should be one of the largest in eastern Europe when completed next year, plus 200MW of battery storage.

In an echo of Ethiopia and Nepal, the motivating factor has not been carbon emissions alone, though the effort surely helps a country hoping to join (and maintain funding from) the EU, home to some of the world's most ambitious climate policies. Ukraine's economy ministry has had an advisory body since last year that is working with the UK's Climate Change Committee to draw up a Ukrainian carbon budget, and Kyiv's government is due to approve a formal climate council by the end of this month.

Then there is Pakistan, where a combination of soaring domestic power prices and plunging costs of Chinese solar panels has fuelled a solar boom. In Belém, Pakistani officials told reporters that power from rooftop solar panels would exceed demand from the country's electricity grid in some industrial regions for the first time next year.

The boom has had hitches. A debt-ridden power network is losing wealthier Pakistanis who can afford solar power off the grid while poorer customers struggle to pay rising bills. Grid desertions have affected richer states where solar power and other green technologies began disrupting incumbents years ago. It is striking to see this happening in countries where policies driven by UN climate COPs have long been deemed unaffordable. Belém showed the extent of ground-level change, even if COP30's glacial, consensus-driven negotiations remain a frustrating reminder of how much faster this shift could be happening.

3. Find the synonyms of the following words and word combinations. Find them in the article and translate the sentences with them into Ukrainian.

Infuriating, to gouge, sprawling, speculation, exponentially, tumbling, patchy, pace, renewables, dispersed, soaring, plunging, to exceed, hitch, grid, desertion, incumbents, glacial, frustrating.

4. Make collocations with the verbs below, suggest their Ukrainian equivalents

To outpace, to keep track, to ban, to back, to gobble, to confront, to bump into, to take out, to press on, to draw up.

5. Find English equivalents from the article for the following words and word combinations.

Конференція сторін, на місцях/в окремих країнах; що тривають поруч/в сусідніх приміщеннях; фрагментарний доступ до електроенергії; зарядні станції; робити ставку на електромобілі; директор зі сталого розвитку; вугільні електростанції; відповідно до цього підходу; укласти угоду; завдавати серйозних втрат; як у випадку; дорадчий орган; обтяжений боргами; вражати; вважатися нереальними/недосяжними, переговори засновані на консенсусі.

6. Read the article below. Find the English equivalents for the words and expressions in bold.

7. Translate the article into English.

<https://rubryka.com/en/2026/01/21/zelena-vidbudova-organizatsiyi-greenpeace-zabezpechyly-pershyj-bagatokvartyrnyj-budynok-v-ukrayini-teplovymy-nasosamy/amp/?utm>

Зелена відбудова: організації Greenpeace забезпечили перший багатоквартирний будинок в Україні тепловими насосами

Унікальний зелений проєкт демонструє можливості сталого теплопостачання для України, яка живе у розпал війни та енергетичної кризи, спричиненої атаками росіян. У співпраці з містом Тростянець та зеленою енергетичним кооперативом Green Planet Energy, Greenpeace Німеччина та Greenpeace Україна завершили унікальний пілотний проєкт зі сталого теплопостачання в Україні.

Про це пише Рубрика, посилаючись на Грінпіс Україна.

Багатоквартирний житловий будинок у Сумській області, який зазнав серйозних руйнувань під час російської окупації у 2022 році, було повністю відновлено та оснащено сучасною системою опалення на основі **геотермальної енергії, теплових насосів і сонячної енергії**. Це перший в Україні багатоквартирний будинок, у якому теплові насоси є єдиним джерелом опалення та гарячого водопостачання.

Пілотний проєкт демонструє, як може працювати **стійка зелена відбудова** та як європейська допомога може бути спрямована на майбутні технології та безпечне, доступне опалення. Система **теплопостачання** України, яка на 70% залежить від **викопного газу**, а також значною мірою від **централізованого теплопостачання** та когенерації, з жовтня 2025 року знову зазнає масованих російських атак. Близько 60% газовидобутку вже паралізовано. Багато українських домогосподарств знову стикаються з надзвичайно складною зимою. З 2023 року п'ятиповерховий будинок на 60 квартир було відновлено за підтримки держави, а також проведено **енергоефективну модернізацію**.

«Наш пілотний проєкт демонструє, наскільки ефективними та вигідними є сталі й децентралізовані системи опалення», — зазначає Андре Бьолінг, менеджер

проєкту Greenpeace Німеччина. — «Теплові насоси, геотермальна енергія та відновлювані джерела — це майбутнє. Вони мають бути пріоритетом замість викопного газу, щонайменше в проєктах відбудови за участі ЄС».

Дорожня карта зеленої відбудови України

Нова система опалення включає п'ять акумуляторних баків тепла об'ємом близько 2000 літрів кожен, а також високоефективний теплообмінник для гарячого водопостачання. Загальний обсяг інвестицій у систему опалення склав 218 000 євро.

Проєкт сприяє реалізації «Майстер-плану зеленої відбудови», який місто Тростянець розробило у 2023 році. Його мета — створити сталі моделі **теплопостачання** для великих житлових будинків і зробити місто прикладом для всієї України. Попри те, що російська агресія триває, кількість мешканців Тростянця, який розташований лише за 35 кілометрів від кордону від РФ, зростає.

«Тростянець свідомо обрав шлях відбудови, який робить нашу громаду сильнішою, **енергонезалежною** та безпечнішою для людей. Цей будинок доводить, що навіть під час війни Україна здатна впроваджувати **передові технології** та створювати гідні умови для життя. Ми хочемо, щоб наш досвід показав іншим містам: **перехід на відновлювану енергію** можливий уже сьогодні — і він дає людям найважливіше: відчуття дому, який завжди теплий і захищений від загроз», — наголосив Юрій Бова, міський голова Тростянця.

Реалізація пілотного проєкту була профінансована клієнтами німецького енергетичного кооперативу Green Planet Energy та Екологічного фонду Greenpeace. З самого початку проєкт також підтримували експерти Consulting IC Ukraine та CES Clean Energy Solutions, які зробили внесок у формування **сталій стратегії розвитку міста**.

Part 3

TRANSFORMATION IN THE PROCESS OF TRANSLATION

1. Study the information on Transformation in the Process of Translation provided in Appendix 1.
2. Describe transformations used in the translation of the The Wins of COP that Nobody Noticed article provided in Exercise 2 above (See Part 2 – Green Resilience).
3. Analyse the English sense units provided in italics and offer ways of their explicit transformation in the Ukrainian translation of the sentences.

1. He was *not slow in realizing* that this development gave him a reason to withdraw from the talks; 2. “Here you are then,” she said, “the situation is *not so critical now*”; 3. “I *do not oppose your position*, but national interests are everything to us”; 4. No, I *do not recall* the name of that organization; 5. “Did this group initiate the conflict?” – “*No more than you did*”; 6. It was *not uncommon* to see diplomats waiting for hours before being received; 7. “Minister,” she said firmly, “the situation is *not stable*”; 8. “Well, I did approve it, and it was *not a hasty decision*”; 9. I believe we are *not performing too poorly* under these circumstances; 10. It was *not unnatural* for the state to take control of the crisis; 11. I did *not care whether* the agreement was signed or not; 12. The first conclusion they reached was that the proposal was *not acceptable*; 13. The delegation was *by no means unwilling* to participate in the negotiations; 14. He could *not be unaware* that he was seen as a key figure; 15. The change in leadership was *not unwelcome*; 16. He was *not infrequently involved* in diplomatic missions; 17. You *do not mind my being direct*, do you?; 18. The proposals were *not particularly convincing*; 19. It was *not until the final stage* that an agreement was reached; 20. I did *not have much time* to review the documents; 21. You are *not planning to cooperate* with that party, are you?; 22. The sound was *not unlike* the noise of protests; 23. “It *could not be more final*”; 24. The public is *not slow in forming opinions*; 25. Do you think you *might be able* to assist us?; 26. The official *showed no interest* in economic reports; 27. The government was *not entirely satisfied*; 28. It was *not impossible* to reach a compromise; 29. The minister was *not unaware* of the risks; 30. The policy

was *not without its flaws*; 31. The negotiations were *not entirely unsuccessful*; 32. The situation was *not as simple as it appeared*; 33. The country was *not unwilling* to engage in dialogue; 34. The results were *not insignificant*; 35. The agreement was *not without consequences*; 36. The decision was *not unexpected*; 37. The response was *not immediate*; 38. The proposal was *not widely supported*; 39. The issue was *not resolved easily*; 40. The outcome was *not entirely predictable*.

4. Translate the sentences changing the parts of speech. (for example, changing noun in the source language into infinitive in the target language: Метою є створення міжнародної організації демократів, які будуть періодично зустрічатися для обміну думками та поширення співробітництва між демократичними силами у всьому світі. – The goal is to create an international network of democrats who will meet periodically to exchange ideas and expand collaboration among democratic forces around the world.)

Важливість міжнародного співробітництва зумовлена необхідністю забезпечення глобальної безпеки; 2. Він ефективно веде переговори; 3. Погіршення економічної ситуації підірвало довіру до уряду; 4. Більша прозорість влади могла б зробити політичні процеси більш зрозумілими; 5. Тривалим дискусіям було покладено край; 6. Він діяв надзвичайно швидко; 7. До кінця року уряд має підписати нову торговельну угоду з міжнародними партнерами; 8. Чи розглядається можливість укладення такого договору?; 9. Багато представників діаспори підтримують розвиток своєї історичної батьківщини; 10. Президент опинився під впливом економічних і соціальних факторів, які він не може контролювати; 11. Структура суспільства поступово змінюється на краще; 12. Зростає роль внутрішнього політичного тиску; 13. Можливість мирного розвитку відкриває нові перспективи для людства; 14. Боротьба з глобальними загрозами потребує міжнародної координації; 15. Представники різних країн зібралися, щоб заявити про свої наміри співпраці; 16. Нове законодавство було прийняте нещодавно, тому сторони не мали достатньо часу для підготовки; 17. Зростання економіки сусідніх країн підвищило рівень життя їхнього населення; 18. Я не маю жодної можливості відкласти цю зустріч; 19. Представники багатьох держав зібралися для обговорення глобальних проблем; 20. У певний період було

досягнуто значного прогресу у міжнародних відносинах; 21. Деякі експерти справедливо зазначали, що світ ще недостатньо досліджений; 22. Сторони обмінялися документами, підтвердивши чинність угоди та узгодивши подальші дії; 23. Зменшення підтримки пояснюється змінами у соціальній структурі; 24. Демократичні цінності потребують особливої поваги; 25. Переговори наближаються до завершення; 26. За свою кар'єру політик досяг значних успіхів на міжнародній арені; 27. Зміни в суспільстві не завжди мають негативні наслідки; 28. Його підхід до дипломатії був досить обмеженим; 29. На мою думку, сучасний світ є надзвичайно складним; 30. З урахуванням поточної ситуації рішення буде ухвалено пізніше; 31. Уряд розташований у столиці; 32. Цей політик впливає на громадську думку; 33. У регіоні панує стабільність; 34. Вони діють виключно у власних інтересах; 35. Він демонструє високий рівень професіоналізму; 36. Уряд навмисно оприлюднив інформацію; 37. Громадськість не завжди здатна обрати найбільш компетентних лідерів; 38. Економічні труднощі призвели до зростання безробіття; 39. Це єдина можливість мирного врегулювання конфлікту; 40. Політичні реформи не завжди призводять до покращення умов життя; 41. Підвищення рівня безпеки вимагає значних ресурсів; 42. Розширення співпраці сприяє зміцненню міжнародних відносин; 43. Зниження напруженості дозволяє відновити діалог; 44. Посилення санкцій впливає на економічну ситуацію; 45. Розвиток демократії залежить від активної участі громадян; 46. Підписання угоди стало важливим кроком уперед; 47. Впровадження реформ потребує політичної волі; 48. Зростання ролі міжнародних організацій змінює баланс сил; 49. Розширення альянсу викликає занепокоєння в інших країнах; 50. Досягнення компромісу вимагає взаємних поступок.

Part 4

POLITICAL GLOSSARY

1. Study Section 8 of Political Glossary provided in Appendix 2.

2. Translate the following sentences into English.

1. Теплові насоси все частіше використовуються в Європі для підвищення енергоефективності та зменшення викидів вуглецю.

2. Торгівля викидами — це ринковий механізм для скорочення викидів парникових газів.

3. Попри численні міжнародні зобов'язання, викиди залишаються на небезпечно високому рівні, а емісія парникових газів продовжує підривати глобальні зусилля зі стабілізації клімату.

4. Дорожня карта зеленої відбудови передбачає модернізацію інфраструктури з урахуванням кліматичних ризиків майбутнього.

5. Енергетична незалежність стає не лише економічною метою, а й фундаментальною складовою національної безпеки.

6. Вразливість до зміни клімату значною мірою визначається рівнем соціально-економічного розвитку та якістю державної політики у сфері зміни клімату.

7. Стійка електромережа повинна бути здатною інтегрувати розосереджену генерацію та забезпечувати безперебійне постачання енергії навіть у кризових умовах.

8. Перехід до декарбонізованої економіки означає структурну перебудову енергетики, транспорту й промисловості на основі принципів сталого розвитку.

9. Глобальне кліматичне врядування дедалі більше залежить від здатності держав узгоджувати національні інтереси з довгостроковими цілями людства.

10. Інтеграція відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) в національну електромережу потребує модернізації інфраструктури та розвитку систем накопичення.

11. Запровадження вуглецевого податку має стимулювати підприємства інвестувати у низьковуглецеві технології та скорочувати власний вуглецевий слід.

12. Формування водневої економіки відкриває перспективи для декарбонізації важкої промисловості, яка традиційно вважається найскладнішою для трансформації.

13. Досягнення нейтрального рівня викидів потребує не лише технологічної модернізації, а й глибокої трансформації економічної моделі розвитку.

14. Зелений перехід, попри складність і масштабність, відкриває можливості для технологічного оновлення та економічного зростання.

15. Адаптація до зміни клімату є не менш важливою, ніж запобігання зміні клімату, оскільки наслідки глобального потепління вже відчутні в різних регіонах світу.

16. Підвищення енергоефективності є одним із найменш витратних способів досягнення енергетичної незалежності.

17. Інтелектуальна електромережа дозволяє оптимізувати баланс між виробництвом і споживанням енергії в режимі реального часу.

18. Повноцінний вуглецевий ринок створює економічні стимули для зменшення обсягів двоокису вуглецю, який є ключовим чинником глобального потепління.

19. Відновлювана енергетика поступово перетворюється з альтернативного сегмента на домінантний напрям енергетичного розвитку.

20. Системне скорочення викидів можливе лише за умови синхронізації національної політики з глобальними кліматичними цілями.

21. Тривала залежність від викопних видів палива не лише гальмує інновації, а й посилює геополітичну вразливість країн у період глобальної турбулентності.

22. Стратегічна дорожня карта зеленого переходу має визначати чіткі часові рамки, фінансові інструменти та механізми моніторингу виконання.

23. Зелена відбудова має поєднувати принципи кліматичної нейтральності, енергоефективності та соціальної справедливості.

24. Розширення системи торгівлі викидами формує нову архітектуру кліматичної відповідальності держав і корпорацій.

Unit 1

Ways of Translating Various Proper Names

ROMANIZATION SYSTEM IN UKRAINE

The Cabinet of Ministers of Ukraine adopted Resolution No 55 “On Normalization of Transliteration of the Ukrainian Alphabet by Means of the Latin Alphabet” on January 27, 2010. The Resolution approved The Table of transliteration of the Ukrainian Alphabet by Means of the Latin Alphabet (See below)

As a result of the adoption of this Resolution Ukrainian proper names (geographical names, names and surnames,) are rendered by means of the Latin alphabet in accordance with unified rules of transliteration in official documents, in cartographic editions, on signs of populated places, streets, metro stations, stops, etc.

APPROVED by the Resolution of the Cabinet of Ministers
of Ukraine of 27 January No 55

TABLE
of transliteration of the Ukrainian Alphabet by means of the Latin Alphabet

Ukrainian alphabet	Latin alphabet	Position in a word	Examples	
			in Ukrainian alphabet	in Latin alphabet
Аа	Aa		Алушта Андрій	Alushta Andrii
Бб	Bb		Борщівка Борисенко	Borshchahivka Borysenko
Вв	Vv		Вінниця Володимир	Vinnytsia Volodymyr
Гг	Hh		Гадяч Богдан Згурський	Hadiach Bohdan Zghurskyi
Ґґ	Gg		Ґалаган Ґоргани	Galagan Gorgany
Дд	Dd		Донецьк Дмитро	Donetsk Dmytro
Ее	Ee		Рівне Олег Есмань	Rivne Oleh Esman
Єє	Ye	initial position	Єнакієве	Yenakieve
	ie	in other positions	Гаєвич Короп'є	Haievych Koropie
Жж	Zh zh		Житомир Жанна Жежелів	Zhytomir Zhanna Zhezhelev
Зз	Zz		Закарпаття Казимирчук	Zakarpattia Kazymyrchuk
Ии	Yy		Медвин Михайленко	Medvyn Mykhailenko
Іі	Ii		Іванків Івашченко	Ivankiv Ivashchenko
Її	Yi	initial position	Їжакевич	Yizhakevych
	i	in other positions	Кадіївка Мар'їне	Kadyivka Marine
Йй	Y	initial position	Йосипівка	Yosypivka
	i	in other positions	Стрий Олексій	Stryi Oleksii
Кк	Kk		Київ Коваленко	Kyiv Kovalenko

Ukrainian alphabet	Latin alphabet	Position in a word	Examples	
			in Ukrainian alphabet	in Latin alphabet
Лл	Ll		Лебедін Леонід	Lebedyn Leonid
Мм	Mm		Миколай Маринич	Mykolaiv Marynych
Нн	Nn		Ніжин Наталія	Nizhyn Nataliia
Оо	Oo		Одеса Онищенко	Odesa Onyshchenko
Пп	Pp		Полтава Петро	Poltava Petro
Рр	Rr		Решетилівка Рибчинський	Reshetylivka Rybchynskyyi
Сс	Ss		Суми Солом'я	Sumy Solomiia
Тт	Tt		Тернопіль Троць	Temopil Trots
Уу	Uu		Ужгород Уляна	Uzhhorod Uliana
Фф	Ff		Фастів Філіпчук	Fastiv Filipchuk
Хх	Kh kh		Харків Христина	Kharkiv Khrystyna
Цц	Ts ts		Біла Церква Стеценко	Bila Tserkva Stetsenko
Чч	Ch ch		Чернівці Шевченко	Chernivtsi Shevchenko
Шш	Sh sh		Шостка Кишеньки	Shostka Kyshenky
Щщ	Shch shch		Шербухи Гоща Гарашенко	Shcherbukhy Hoshcha Harashchenko
Юю	Yu	initial position	Юрій	Yurii
		in other positions	Корюківка	Koriukivka
Яя	Ya ia	initial position	Яготин Ярошенко Костянтин Знам'янка Феодосія	Yahotyn Yaroshenko Kostiantyn Znamianka Feodosiia
		in other positions		

Notes: 1. Combination of letters "зр" is transliterated as "zgh" (e.g., Згорани – Zghorany, Розгон – Rozghon) as opposed to "zh" – the equivalent of the Ukrainian letter "ж".

2. Soft sign and the apostrophe are not reproduced in Latin.
3. Transliteration of first and last names of individuals and geographical names is carried out by way of letter-for-letter representation in Latin.

Mostly translated are the names of kings, queens, princes, princesses, tsars and tsarinas. These exceptions from the general rule are observed in the following names: King Charles/George, Henry Король Карл/Георг, Генріх; Queen Elisabeth/Mary Stewart королева Єлизавета/Марія Стюарт; King James I (John, William) король Яків I (Іоанн, Вільгельм); Princess Ann/Margaret принцеса Анна/Маргарита; Prince Charles (Arthur, Philip, George) of Wales. Цар Олександр/Микола/Павло Tsar Alexander/Nicolas/Paul.

A few geographical names and some proper names of people have a traditionally established orthographical form which does not reflect in any way their pronunciation or their real orthographic form in the English language: the Arctic Ocean Північний Льодовитий океан; Maine Мен (штат США); Mexico Мехіко; New Orleans Новий Орлеан; Ulster Ольстер; Texas Техас (штат США), Lake Superior Озеро Верхнє.

Names of seas, oceans, bays, archipelagos, isthmuses, straits, channels, administrative territories and compound names of countries having the structure of word-combinations are always translated: the Atlantic/Pacific/Indian Ocean Атлантичний/Тихий/Індійський океан; the Grampians (Appalachians) Грампіанські (Аппалацькі) гори; the Gulf of Mexico (Salonica) Мексиканська (Салонікська) затока; the Isthmus of Suez/Panama Суецький (Панамський) перешийок; New South Wales Новий Південний Уельс (Австралія); Strait of Magellan/Gibraltar Магелланова/Гібралтарська протока; Карпати/ Карпатські гори the Carpathians/Carpathian Mts.); Закарпаття Transcarpathia (Transcarpathian Region of Ukraine); Краснодарський/ Ставропольський край Krasnodar/Stavropol Territory; Південно-український зрошувальний канал the South Ukrainian Irrigation Canal; Азовське/Каспійське море Sea of Azov, the Caspian Sea.

The geographical names formed on the basis of common nouns which acquired the status of proper names are generally translated (Tom English into Ukrainian and vice versa: Cape of Good Hope/Кап М. в мис Доброї Надії/мис Кейп-Мей, Cape Verde Islands о-ви Зеленої о Мису; Golden Gate Золоті Ворота (протока поблизу м.Сан-Франциско); Grand Bank(s) Велика Мілина (поблизу о-ва Ньюфаундленд); Great Slave Lake Велике Невільничне озеро; Ni и them Highlands Північно-Шотландське нагір'я; the Rocky Moun-I. uns/the Appalachians Скелясті гори/Аппалачі/Аппалацькі гори.

Foreign geographical names as well as many proper names of people are often reproduced in English not in the spelling form of the Iolirce language but in the traditionally established spelling form of її и • larget language: Аахен (Germ. Aachen) Aix-la-Chapelle; Антверпен (Flemish Antwerpen) Antwerp; Варшава (Pol. Warszawa) Warsaw; Венеція (Ital. Venezia) Venice; Вогняна Земля (Span.) Tierra del i i її 'i)о;

Гаага (Dutch den Haag) the Hague; Генуя (Ital. Genova) Genoa; Італія (Ital. Italia) Italy; Кельн (Germ. Koln) Cologne; Ліворно (Ital. Livorno) Leghorn; Лотарінгія (Fr. Lorraine) Lorraine; Майнц (Germ. M.nnz) Mayence; Маас (Germ. Maas) Meuse; Мюнхен (Germ. Munchen) Munich.

Ukrainian geographical names should be translated into English as close to their source language form as possible unless other of their forms are historically or traditionally established: Ананьїв Ananiiv/ Ananyiv; Богуслав Bohuslav; Виноград Vynohrad; Моринці Moryntsi; Запоріжжя Zaporizhia/Zaporizhya; Кам'яний Бід Kamiany/Kamyany Brid; Жуляни Zhuliany/Zhulyany; Чернігів Chernihiv; Щигри Shchyhry or Scyhry; Київ/Одеса Kyiv/Odesa; Хутір Михайлівський Khutir Mykhailivskyi.

Conveying the Names of Companies, Corporations, Firms

1. Traditionally, most names of companies (corporations, firms, etc.) are transcribed or transliterated and shortly explicated at the same time. This method is also employed when rendering the names of publishing houses, titles of most newspapers and magazines or journals, and of some public bodies. The translation may be performed either with the employment of a shorter or more extended explication. The former is practised when the name of the company (corporation, firm) is well-known or when translating at language level; the latter is resorted to when translating at speech/text level: Associated Biscuit Manufacturers англійська компанія по випуску хрустких коржиків «Ессошіейтед біскіт менюфекчерерз; TWall & Sons Co. Ltd. англійська компанія по виробництву м'ясомолочних продуктів і морозива «Т. Волл енд санз компані лімітед», but: General Motors/ Standard Oil корпорація «Дженерал Моторз/Стандард Ойл».

2. Translation of the names of British/American publishing houses is performed according to the same rules: Associated Book Publishers лондонська книжково-видавнича фірма «Ассошіейтед і шук і паблішерз»; Cambridge University Press англійське видавництво наукової довідкової літератури при Кембриджському університеті «Кембрідж юніверсіті прес»; Edward Arnolds (Publishers) Ltd. лондонське видавництво навчально-педагогічної та наукової літератури «Едвард Арнольдз (паблішерз) лімітед»; Harper & Row (USA) видавництво різної літератури «Гарпер енд Роу» (США).

Not infrequently, however, the names of British (American, etc.) publishing houses are scarcely indicated or not mentioned at all. Nevertheless in Ukrainian translation the identifying noun **видавництво** should necessarily be added: Penguin Books лондонське видавництво «Пенгвін букс»; Raphael Tuck & Sons Ltd. лондонське видавництво літератури з образотворчого мистецтва «Рафаель Так енд сонз лімітед»; J.M.Dent & Sons Ltd. видавництво підручничкової та довідкової літератури «Дж. М. Дент енд санз лімітед».

3. Transcribed or transliterated and mostly shortly explicated in the target language are also the names of news agencies: (the British) Reuters (News Agency) англійське інформаційне агентство «Рейтер»; UPI/France Presse інформаційне агентство ЮПІ (США), Франс-Прес (Франція); інформаційне агентство Дінау Укрінформ Ukrainian Dinau Ukrinform News Agency; інформаційне агентство Тарс/Новості Russian TASS/Novosti News Agency; but китайське інформаційне агентство Сінь-Хуа Chinese Communist **New China** News Agency.

4. Names of theatres, cinemas, hotels are also mostly reproduced through transcription or transliteration and explication at the same time: Comedy Theatre театр «Комеді»; Dairy Lane музичний театр «Драрі/Друрі-Лейн»; Commercial Theatre «Комерційний театр» (розрахований виключно на касовий збір); the Continental «Континенталь» (назва кількох лондонських кінотеатрів, у яких демонструються переважно зарубіжні фільми); the Empire кінотеатр «Емпайер» (великий лондонський кінотеатр); Большой театр the Bolshoi Theatre or: the Moscow Bolshoi Opera and Ballet Theatre; Київський державний український драматичний театр ім. Івана Франка the Kyiv State Ivan Franko Ukrainian Drama Theatre; (Київський) театр музкомедії the (Kyiv) Musical Comedy Theatre; (Київський) театр юного глядача the (Kyiv) Young Spectators Theatre; кінотеатр «Київ»/ «Славутич» the Kyiv city Kyiv/Slavutych Cinema Hall.

5. Names of hotels are translated in the same way as the names of cinema halls. When the names originate from common nouns (or word-combinations) they may be transcribed, transliterated and explicated or translated: the Royal Court Hotel готель «Роял корт»; the Mitre Hotel лондонський готель «Майтер» (Митра).

6. Names of newspapers, journals, and magazines require a special approach on the part of the translator. The thing is that in English some more extended explication may be needed for a particular foreign newspaper (magazine, journal) than in Ukrainian: газета «Голос України» the Ukrainian Verkhovna Rada Holos Ukrainy news-I («пер; «Народна Армія» the Ukrainian army Narodna Armiya/Armia paper/newspaper; «Независимость» а Ukrainian Russian language Nezavisimost newspaper/paper, «Молодь України» the Ukrainian youth Molod' Ukrainy newspaper; «Буковина» the Bukovyna region(al) Bukovyna newspaper/daily; «Вечірній Київ» the Kyiv city

Verchirniy Kyiv evening newspaper, but газета «День» The Ukrainian Day news-l taper (published also in English).

7. Translation of the names of streets, avenues and squares is predetermined by several factors. Alongside the established tradition, the most important of these factors is the meaning of the component parts making up the name. When used in contextul environment, the names of streets, avenues, roads, and squares may often be simply transcribed or transliterated, since the nouns «street», «avenue», «road» or «square» are familiar to many Ukrainians: Dean Street Дін-Стріт; Milton Street/Oxford Street Мільтон Стріт/Оксфорд-Стріт; Wall Street/Fleet Street Волл-Стріт/Фліт-Стріт; Farringdon Road Фаррінгдон-Роуд.

When used out of context, however, the names of streets, avenues and roads require in Ukrainian an additional explanatory noun *вулиця* (*бульвар, провулок*): Midland Park Road вул. Мідланд-парк роуд; Narrow Lane вул. (пров.) Нерроу-лейн; Portobello Road вул. Портобелло-Роуд; Threadneedle Street вул. Треднідл-Стріт (центр Сіті), but Wall Street Вол-Стріт.

The streets (avenues) with numbers instead of the proper names always have the number translated and not given in figures: Sixth/ Seventh Street Шоста/Сьома вулиця (Нью-Йорк); First (Third, Ninth) Avenue Перша (Третя, Дев'ята) авеню.

Ukrainian names of streets (roads, avenues) are translated according to the common rule, the proper name being transliterated (rarely transcribed) and the explaining common noun *вулиця, бульвар, провулок* is translated: Андріївська/Польова вулиця Andriivska/ Polyova Street; бульвар Лесі Українки/Шевченка Lesya Ukrainka/ Shevchenko Avenue. In recent years, however, especially in the local English press more and more often our *вулиця, бульвар*, etc. are transliterated in English: vulyts'a/vulytsia Kostel'na, vulytsia Bohdana Khmelnyts'koho, ploscha Peremohy, ploschaTolstoho, but майдан Незалежності Maidan Nezalezhnosti, etc.

When the noun *вулиця, бульвар, провулок* is not used in Ukrainian, it should naturally be added in the English translation: Андріївський Узвіз Andriivskyi Uzviz Road/vulytsia; Лиса Гора/Ярославів Вал Lysa Hora/Yaroslaviv Val Street/vulytsia; Нижній/Верхній Вал Nyzhniy/ Verkhniy Val Street (Road) or vulytsia.

Unit 2

Translation of Idiomatic/Phraseological Expressions

Idiomatic or phraseological expressions are structurally, lexically and semantically fixed phrases or sentences having mostly the meaning, which is not made up by the sum of meanings of their component parts¹. An indispensable feature of idiomatic (phraseological) expressions is their figurative, i.e., metaphorical nature and usage. It is this nature that makes them distinguishable from structurally identical free combinations of words Cf.: *red tape* (free word-comb.) червона стрічка - *red tape* (idiom) канцелярський формалізм (бюрократизм); *the tables are/were fumed* (free word-comb.) столи перекинуті/були перекинуті - *the tables are turned* (idiom) ситуація докорінно змінилася; супротивники помінялися ролями/місцями; *play with fire* гратися з вогнем біля багаття (free word-comb.) гратися з вогнем - наражатися на небезпеку (idiom).

Some proper names can also be endowed with figurative meaning and possess the necessary expressiveness which are the distinguishing features of idioms: *Croesus*, *Tommy* (*Tommy Atkins*), *Yankee*, *Mrs. Grundy*, *Jack Ketch*, etc. These proper names have acquired their constant meaning and can not be confused with usual (common) proper names of people. As a result their transferred meaning is conveyed in a descriptive way. So *Mrs. Grundy* means *світ, люди, існуюча мораль*; *Jack Ketch* – *кат*; *Tommy Atkins* – *англійський солдат*; *Yankee* (in Europe) – *янки/американець*, etc.

Similarly treated must also be many other English and Ukrainian picturesque idioms, proverbs and sayings, which have national literary images and reflect the traditions, customs, the way of conduct or the mode of life of a nation. Their meaning, due to absence of similar idioms in the target language, can be rendered descriptively, i.e. through a regular explication. The latter, depending on the semantic structure of the source language idiom, may be sometimes achieved in the target language with the help of a single word: *an odd/queer fish* – *дивак*; *Canterbury tale* – *небувальщина, вигадка*; *ніде курці клонуть* – *cramped*; *зубами тертяка вибивати* – *to be chilled*.

Most often, however, the meaning of this kind of idioms is conveyed with the help of free word-combinations: *to dine with Duke Humphrey* – *залишитись без обіду (нічого не ївши)*; *to cut off with a shilling* – *позбавити когось спадщини*; *ноги на плечі* – *to go quickly (or very quickly) on one's feet*; *кивати/накивати п'ятами* – *to run away quickly/hurriedly*.

Faithful translating of a large number of picturesque idiomatic/ phraseological expressions, on the other hand, can be achieved only by a thorough selection of variants having in the target language a similar to the original lexical meaning, and also their picturesqueness and expressiveness. This similarity can be based on common in the source language and in the target language componental images as well as on the structural form of them: *a grass widow (widower)* – *солом'яна вдова (вдівець)*; *not to see a step beyond one's nose* – *далі свого носа нічого не бачити*; *measure twice and cut once* – *сім раз одміряй, а раз відріж*; *не знати/тямити ні бе, ні ме, ні кукуріку* – *not to know chalk from cheese*; *вночі що сіре, те й вовк* – *all cats are grey in the dark*; *який батько, такий син, яка хата, такий тин* (яблучко від яблуні далеко не відкочується) – *like father, like son*, etc.

A number of phraseological units, due to their common source of origin, are characterized in English and Ukrainian by partial or complete identity of their syntactic structure, their componental images, picturesqueness and expressiveness (and consequently of their meaning). Such kind of idioms often preserve a similar or even identical word order in the source language and in the target language: *to cast pearls before swine* – *кидати перла перед свинями*; *to be born under a lucky star* – *народитися під щасливою зіркою*; *to cherish/warm a viper in one's bosom* – *призріти гадюку в пазусі*.

In each language there also exists a specific national layer of idiomatic/ phraseological expressions comprising proverbs and sayings, which are formed on the basis of componental images pertaining solely to a concrete national language. Such idioms are first of all distinguished by their picturesqueness, their expressiveness and lexical meaning of their own. Due to their national particularity, these idioms/phraseologisms can not and do not have traditionally established literary variants in the target language. As a result, their structural form and wording in

different translations may often lack absolute identity. In their rough/interlinear or word-for-word variants they mostly lose their aphoristic/idiomatic nature and thus are often subject to literary perfection: *the moon is not seen when the sun shines* – місяця не видно, коли світить сонце/місяця не помічають, коли світить сонце; *it is a great victory that comes without blood* – велика та перемога, яку здобувають без пролиття крові or найбільша та перемога, яка здобувається без пролиття крові.

Similarly translated are some Ukrainian national phraseologisms into English: *один дурень так зіпсує, що й десять розумних не направлять* – *what is spoiled by one fool can not be mended by ten wisemen*; *малі діти* - *малий клопіт*, *великі діти* - *великий клопіт* – *small children* – *smaller troubles*, *grown-up children* - *grave troubles*.

The following ways of faithful rendering the idiomatic/phraseological expressions are identified:

1. By Choosing Absolute/Complete Equivalents

This is the method of translating by which every componental part of the source language idiom is retained in the target language unchanged. Translating with the help of equivalents is resorted to when dealing with idioms which originate from the same source in both the languages in question. These sources may be:

1) Greek or other mythology: *Augean stables* – *авгієві стайні* (занедбане, занехаяне місце); *a labour of Sisyphus* – *сізіфова праця* (важка і марна праця); *Pandora's box* – *скринька Пандори/Пандорина скриня* (джерело всіляких лих);

2) ancient history or literature: *an ass in a lion's skin* – *осел у левовій шкурі*; *to cross (pass) the Rubicon* – *перейти Рубікон* (прийняти важливе рішення); *the golden age* – *золотий вік* (золоті часи); *I came, I saw, I conquered* – *прийшов, побачив, переміг*;

3) the Bible or works based on a biblical plot: *to cast the first stone at one* – *першим кинути у когось каменем*; *the golden calf* – *золотий телець/ідол*; *a lost sheep* –

заблудла вівця; the ten commandments – десять заповідей; the thirty pieces of silver – тридцять срібняків; prodigal son – блудний син.

2. Translation of Idioms by Choosing Near Equivalents

The meaning of a considerable number of phrase idioms and sentence idioms originating in both languages from a common source may sometimes have, unlike absolute equivalents, one or even most of their components different, than in the target language. Hence, the quality of their images is not identical either, though not necessarily their picturesqueness and expressiveness: *baker's/printer's dozen – чортова дюжина; love is the mother of love – любов породжує любов.*

The slight divergences in the near equivalents as compared with the source language idioms can manifest themselves also in some other aspects:

a) in the structure of the target language variant: *to make a long story short – сказати коротко;*

b) in the omission (or adding) of a componental part in the target language: *a lot of water had run under the bridge since then – багато води сплигло відтоді;*

c) in the substitution of a feature (or image) of the source language phraseological/idiomatic expression for some other (more fitting or traditionally expected) in the target language: *as pale as paper – блідий мов стіна; to know smth. as one knows his ten fingers – знати як свої п'ять пальців;*

d) in the generalization of the features of the source language idiomatic expression: *one's own flesh and bone – рідна кровинка;*

e) in the concretization of some features of the original: *a voice in the wilderness – глас волаючого в пустелі; you can not catch an old bird with chaff – старого горобця на полові не впіймаєш.*

3. Translation by Choosing Genuine Idiomatic Analogies

An overwhelming majority of English idiomatic expressions have similar in sense units in Ukrainian. These idiomatic expressions, naturally, are in most cases easily

given corresponding analogies in the target language. As a matter of fact, such expressions are sometimes very close in their connotative (metaphorical) meaning in English and Ukrainian as well.

Any common or similar traits of idiomatic expressions are the main proof of their being genuine analogies. The latter in each of the two languages comprise also proverbs and sayings as well as the so-called standardized and stable collocations: *he that mischief hatches mischief catches* – *хто іншим лиха бажає, сам лихо має/хто іншим яму копає, сам у неї потрапляє*; *to have the ready tongue* – *за словом у кишеню не лізти*; *there is no use crying over spilt milk* – *що з воза впало, те пропало*; *bear a dead horse* – *товкти воду в ступі*.

Many of such and the like idiomatic expressions may often have two and more analogous by sense variants in the target language. The choice of an analogy rests then with the translator and is predetermined by the style of the text: *nor for love or money* – *ні за що в світі/ні за які скарби в світі*; *don't teach your grandmother to suck eggs* – *не вчи вченого; не вчи рибу плавати; яйця курку не вчать, etc.*; *a crooked stick throws a crooked shadow* – *який Сава, така й слава/який батько, такий син, яка хата, такий тин*; *don't cross the bridges before you come to them* – *не носішай поперед батька в пекло; не кажи гоп, доки не перескочиш*.

4. Translating Idioms by Choosing Approximate Analogies

Some source language idiomatic and stable expressions may have a peculiar nature of their componental parts or a peculiar combination of them and thus form nationally peculiar expressiveness and picturesqueness of componental images. The latter constitute some hidden meaning, which is mostly not quite explicit and comprehensible, not transient enough for the foreigner to catch it.

As a result, there exist no genuine phraseological analogies for the units in the target language. Since it is so, their lexical meaning can be expressed by means of only approximate analogies or through explication, i.e., in a descriptive way: *kind words butter no parsnips* – *зодувати байками солов'я*; *to make a cat's paw of something* – *чужими руками жаб вигрибати*; *the sow loves bran better than roses* – *кому що, а*

курці просо; more power to your elbow – ні пуху, ні луску!; it is six and half a dozen – не вмер Данило, так болячка задавила, etc.

5. Descriptive Translating of Idiomatic and Set Expressions

The meaning of a considerable number of idiomatic as well as stable/set expressions can be rendered through explication only, i.e., in a descriptive way. Depending on the complexity of meaning contained in the source-language idiom, it can be expressed in the target language in some ways:

1) by a single word: *out of a clear blue of the sky* – *рантом, зненацька*; *poor fish* – *йолоп, бевзь, нікчема*; *to sell smoke* – *піддурювати, підманювати*; *to set a limit to smth.* – *обмежувати, стримувати*; *to go aloft* – *померти*;

2) with the help of free combinations of words (the most frequent): *to run amock* – *нападати зненацька на першу-лінишу людину*; *to sell someone short* – *недооцінювати когось*; *to sham Abraham* – *удавати з себе хворого (прикидатися хворим)*; *short odds* – *майже рівні шанси*; *to sit above the salt* – *сидіти на почесному місці*; *a stitch in time* – *своєчасний захід/вчинок, своєчасна дія*;

3) when the lexical meaning of an original idiomatic expression is condensed or when it is based on a nationally specific notion/structural form alien to the target language, the idiomatic expression may be conveyed by a sentence or a longer explanation: *white elephant* – *подарунок, якого важко позбутися (те, що приносить більше турбот, ніж користі)*; *yes man* – *людина, що з усіма згоджується, тільки підтакує (підтакувач), etc.*

Unit 3

Translation of Internationalisms. Translator's "False Friends"

1. Main groups of internationalisms.

There are words in the source and target languages (SL and TL) which are more or less **similar in form**. The formal similarity is usually the result of the two words having *the common origin*, mainly derived from either Greek or Latin. Since such words can be found in a number of languages, they are termed **"internationalisms"**.

For example, English: *theorem, diameter, parliament, conflict*;

Ukrainian: *теорема, діаметр, парламент, конфлікт*.

In most cases, however, the meanings of such words in English and in Ukrainian **do not coincide** and they should rather be named **"pseudo-international"**.

From the translation point of view **internationalisms** are divided into 3 groups:

A. Real (complete) internationalisms, whose form and meaning are similar both in the SL and in the TL.

e.g.: **hypothesis** – гіпотеза, **tendency** – тенденція, **norm** – норма, **paradox** – парадокс, **aspect** – аспект, **plan** – план, **marker** – маркер, **object** – об'єкт.

B. Partial (half-) internationalisms. They have **only part** of equal meanings, and that is besides one meaning that is equal they have **other meanings**. In other words, in many cases an English word (**internationalism**) may have more meanings, of which only one is equal to a Ukrainian word.

e.g.: **routine** 1) заведений порядок; 2) шаблон; 3) рутина;

unify 1) уніфікувати; 2) об'єднати, поєднувати; 3) зводити до одного;

thesis 1) теза; 2) дисертація; 3) шкільний твір;

construction 1) конструкція; 2) побудова;

address 1) адреса; 2) звернення;

student 1) студент; 2) учень; 3) вчений; 4) особа, яка проходить перепідготовку.

C. Pseudo-internationalisms. They have **no** similar meanings in the TL.

e.g.: **reason** – НЕ резон, а причина;

accurate – *НЕ акуратний, а точний;*

notation – *НЕ нотація, а система умовних знаків.*

aspirant [ə'spaɪ(ə)rənt] *НЕ аспірант, а претендент; кандидат; здобувач.*

Here the risk of making a bad mistake is very great whenever the translator fails to consult the dictionary. Lots of mistakes have been made translating such English words as “*decade, complexion, accurate, actual, aspirant*” and the like.

Example:

*It lasted the whole **decade**.*

*She has a very nice **complexion**.*

*He was an **aspirant** for the presidential post in 2014.*

The respective Ukrainian words «декада, комплекція, аспірант» are **pseudo-international** and **cannot** be used in translation.

Example:.. *Це тривало ціле **десятиріччя**.*

*У неї прекрасний **колір обличчя**.*

*Він був **претендентом** на посаду президента у 2014 році.*

When a translator comes across such a word which coincides with the Ukrainian word *in form*, it should be the warning to be careful in choosing the adequate corresponding word.

Partial Internationalisms and Pseudo-Internationalisms are known under the term of Translator's False Friends.

The translator's false friends are words and expressions which have **similar form** but (may) have **different meaning** in the SL and in the TL. Their *formal similarity* is deceptive (оманлива) and may lead to translation mistakes.

List of “false friends”

1. Actual – справжній, дійсний
Актуальний – important, pressing, topical, burning
2. Accurate – точний, правильний, вірний
Акуратний – neat, punctual
3. Artist – художник, митець
Артист – actor
4. Auditorium – зал
Аудиторія – audience
5. Decoration – прикраса, вбрання
Декорація – setting, stage scenery
6. Intelligent – розумний
Інтелігентний – cultured, educated Інтелігенція – intellectuals
7. Cabinet – шафа з шухлядами, Кабінет Міністрів
Кабінет – office, study
8. Complexion – колір обличчя
Комплекція – constitution, physique
Міцна статура – robust constitution
9. Compositor – укладник
Композитор – composer
10. Magazine – журнал
Магазин – shop
11. Mark – знак, помітка, мітка
Марка – stamp
12. Novel – роман
Новела – short story
13. Operator – механік, машиніст, радист
Оператор – cameraman
14. Popular – популярний, народний Popular opposition, popular opinion
15. Prospect – вид, перспектива

- Проспект – avenue
16. Physique – статура, будова тіла
Фізик – physicist
17. Obligation – зобов'язання, обов'язок, гарантія
Облігація – bond
18. Repetition – повторення
Репетиція – rehearsal
19. Contribution – внесок, пожертва, стаття для публікації
Контрибуція – indemnity
20. Appellation – назва, позначення, найменування, термін
Апеляція – appeal
21. Multiplication – множення
Мультиплікація – animation
22. Graphic – графіка, проектування
Графік – schedule, chart, diagram, graph
23. Dog – собака
Дог (англійський дог) – Dutch hound
24. Aspirant – претендент, кандидат, здобувач, той, хто чогось прагне
Аспірант – postgraduate
25. Spectacles – окуляри, кольорове скло світлофора
Спектакль – performance, show

Unit 4

Rendering of Contextual Meanings of the Definite and Indefinite Articles

The article, both the definite and indefinite, is a functional word serving to identify or determine the noun (cf. *to work* – **the** *work*), the superlative degree of its quality (**the** *tallest tree*) or the order of nouns in a word-group (**the** *first step*) or in a row of similar nouns. In some prepositional phrases and word-combinations the definite and indefinite articles, however, may change their lexico-grammatical nature (become a particle), as in the expression **the** *more, the better* (**чим** *більше, тим* *краще*), or acquire some peculiar grammatical, functional and lexical meaning (**the** *Browns/Petrenkos* – **подружся** *Браунів/Петренків*); the article may be lexicalized as in *the Alps/the Carpathians* – *Альпи/Карпати*, *at the baker's/butcher's* – *у пекаря/м'ясника* (*в хлібному/м'ясному магазині*).

Such and the like lexicalized articles, naturally, in no way weaken or lose their determining, i.e., grammatical function.

On several other occasions the definite/indefinite article may acquire some lexical meaning in contextual environment (only for a time) and thus serve as a peculiar means of „expressive connotation”: *Carot never sold a picture.* – *Каро не продав жодної картини/ні однієї картини.*

The occurrence of lexically meaningful articles is not occasional or accidental, for it is predetermined by context. In order to faithfully convey each kind of the meaningful articles, it is advised first of all to subject the whole passage, which is to be translated, to a thorough content analysis in order to select possible lexical substitutes for the articles in the target language.

Realization of Contextual Meanings of the Definite Article

The definite article when endowed with the lexical meaning in a sentence or passage can have various realizations in Ukrainian. The most common of them are the following:

1) as the demonstrative pronoun **цей (ця, це, ці)**:

*What his sister has seen in **the** man was beyond him. – Що його сестра знайшла у цьому чоловікові, він не міг збагнути.*

2) as the demonstrative pronouns **такий (той, та, те, ті), той самий, (саме той, та сама), такий самий**:

The fellow behind us in the crowd was talking again. – Той самий хлопець із натовпу позад нас тепер озвався знову.

3) as the possessive pronoun **її, їхні, свій (своя, своє, свої)**:

The room was situated over the laundry... – Його кімната була/знаходилась над пральнею...

4) as the identifying pronoun **весь, вся, все/цілий**:

*He looked up, and it seemed that **the** room was lifting... – Він підвів голову і йому здалося, що **вся** кімната ходить ходором...*

5) as the relative pronoun **який (яка, яке, які)**:

*She did not know **the** actual fire of love. – Вона не знала, **яке то** справжнє полум'я кохання.*

6) as the indefinite pronoun **якийсь (якась, якесть), певний**:

*For **the** moment the great gulf that separated them then was bridged. He was played by **the** low comedian, who had introduced gags of his own... – На **якусь** мить через велику безодню, що розділяла їх, був наведений міст. Його роль виконував **такий** собі комік з фарсовими вибриками власного штибу.*

7) as the identifying attributive pronoun **сам, сам собою, інший/інша**:

*The toil meant nothing to him. – **Сама собою** праця нічого не важила для нього.*

8) as an adjective or adjectivized participle (according to the contextual meaning):

*Martin Eden did not go out to hunt for a job in **the** morning. – Мартін Іден не пішов **наступного** ранку шукати роботи.*

9) as a particle emphasizing the attributive pronoun, numeral or some other part of speech:

*But the story was grand just the same, perfectly grand. – **А так це** оповідання – чудове, ну просто чудове.*

10) very often when the noun in the sentence has another attribute the clearly explicit lexical meaning of the definite article remains superfluous:

*He lay where he had fallen, and from there he watched **the** man in the red sweater.* –
*Він лежав, де впав, і звідти спостерігав **за чоловіком** у червоному светрі.*

11) in many cases, the definite article may point to thematic functioning of the noun, which is usually signalized by its initial position in the sentence and pointing to the core of the utterance presenting the basic, known already elements in the sentence:
***The old man** stared at the open door.* – ***Старий** з острахом дивився на прочинені двері.*

The rheme, the new notional element in the utterance, is more frequently indicated in English by the indefinite article determining the noun in the initial position. When translated into Ukrainian, however, the rhematic noun, as has long been noticed, occupies a terminating position in the sentence/clause:

***A dog** growled in one of the yards as the men went by.* – *Коли чоловіки проходили повз один з будинків, у його дворі загарчав **собака**.*

Realization of Contextual Meanings of the Indefinite Article

The contextual meanings of the lexically charged indefinite article can sometimes be quite unexpected. The most frequent and common of these meanings can be expressed in one of the following ways:

1) by the cardinal numeral **один (одна, одне)**:

*He said something about **a** schooner that's getting ready to go off.* – *Він тым розповідав щось про **одну** ихуну, яка готується відпливати.*

2) in some contexts the indefinite article may acquire a lexical meaning which corresponds either to the Ukrainian cardinal numeral **один**, to the ordinal numeral **перший** or to the indefinite pronoun **якийсь (якась, якесть)**:

*Only for **an** instant he hesitated...* – *Він був у нерішучості (вагався) тільки **якусь/першу/одну** мить...*

3) by the indefinite pronoun **якийсь** only, without the attendant meanings of the cardinal or ordinal numerals:

*He saw her come down the aisle, with Arthur and **a strange young man**. – Він бачив, як вона пройшла партером у супроводі Артура і ще **якогось незнайомого молодика**.*

4) when the lexically meaningful indefinite article precedes the noun under logical stress, it functions as the demonstrative pronoun, which is translated into Ukrainian as **цей, ця, це**:

*How can **a man** write so badly?.. – Як може **ця** людина (**цей чоловік**) писати так погано?..*

5) as one of the possessive pronouns (according to their contextual meaning):

*When she returned with the grammar, she drew **a chair** near his. – Коли вона (Пут) повернулася з граматикою, вона присунула **свій** стілець до його стільця.*

6) as the negative pronoun **жоден** or the negative particle **ані** (when the determined noun is preceded by the negative particle **not**):

*You were not following **a word**. – Ви не чули **жодного слова/ані слова**.*

7) as the relative adjective **цілий** which is lexically equivalent in the sentences below to the Ukrainian identifying pronoun **весь (вся, все)**:

*...(his) day's work was the equivalent to **a week's work** of the average successful writer. – ...(**його**) доробок за день дорівнював доробкові **якого-небудь** модного письменника за **цілий тиждень**.*

8) more common in Ukrainian contextual substitutes for the lexically meaningful indefinite article are, however, different relative adjectives, the most often used being **справжній**:

*This small sum seemed **a fortune**. – Ця маленька сума здалася (Мартіну) **справжнім (цілим) скарбом**.*

9) the contextual meaning of the indefinite article may some times be expressed in Ukrainian through different adverbs:

*There is **a great** difference. – Це **зовсім** різні речі/зовсім інша річ.*

10) The broader context often predetermines the employment of lexically equivalent variants which could scarcely ever be offered for a narrow context:

*He was not to remain **a sailor**. – Бо ж він не буде **простим собі** матросом.*

11) the contextual meaning of the indefinite article may be expressed through the interrogative or indefinite pronoun also enforced by some emphatic particles:

*What **a lovely day!** – Який же гарний день!*

Note: Apart from the above-cited contextual meanings of the definite and the indefinite articles there may be some other (implicit) meanings of them. Thus, the definite article may sometimes have the following additional realizations in Ukrainian:

a) that of a pronominal word-group of an emphatic force:

*I want you to get rid of **the dreadful people** you're associated with. – Я хочу, щоб ви врешилі-решили перестали спілкуватися з усіма тими покидьками.*

b) sometimes the article may substitute an implicit identifying/interrogative pronoun and a particle expressing the contextual meaning of the emphatically used noun with the definite article:

***The** pity of it! The pity of it! – Як жаль! Який жаль! А шкода! Дуже шкода!*

There are, naturally, many more contextual realizations of the lexical meanings, pertaining to the definite and the indefinite articles, which they may acquire in a text/at speech level.

Unit 5

TRANSLATION OF ENGLISH VERBALS AND VERBAL CONSTRUCTIONS/COMPLEXES

Common English and Ukrainian non-finite forms of the verb, i.e., the infinitive and both participles, are characterized by identical functions in the sentence. Some of their lexico-grammatical meanings, however, are considerably broader in English than in Ukrainian and include the combined tense and aspect, or tense, aspect and voice forms of the infinitive as well as of the present participle derived respectively from the intransitive and from transitive verbs (cf. to live - to be living, to have lived; but: to do - to be done, to be doing; doing - being done, having been done, etc.) Translation of English verbals depends not only on their structural, i.e., paradigmatic forms but also on their nature. Thus, a special approach is needed to render into Ukrainian the complexity of meanings contained by some paradigms of the English gerund (or to render the meanings of the Ukrainian diyepryslivnyk into English).

Ways of Rendering the Lexico-Grammatical Meanings and Functions of the English Infinitive

Translation of the English infinitive is greatly predetermined by its form and sometimes by its function in the sentence. The infinitive functioning as a single part of the sentence, has usually corresponding equivalents in Ukrainian. The latter are a single infinitive or infinitival phrase when the infinitive functions as

1) the subject:

It was pretty nice to get back to my room. – Було так приємно знову відтатися до своєї кімнати.

2) the simple nominal predicate:

His son – descend to this! – Його синові... так опуститись!

3) part of a compound modal or aspect predicate/predicative:

No, you *couldn't have called* her beautiful. – *Ні, її не можна було назвати гарною.*

4) the object (simple, extended or expanded):

She taught him to sit at a table and not put his elbows on it. – *Вона вчила його сидіти за столом і не класти на нього руки.*

5) an attribute (which is less often used in Ukrainian):

Can I give you anything to eat or to drink? – *Дати вам щось поїсти чи пити?*

6) an adverbial modifier (usually of purpose, result or consequence) may be conveyed in Ukrainian with the help of an infinitival *щоб*-phrase, a prepositional noun or a noun word-group:

She wanted time to think it over. – *Їй треба було часу для обдумування/щоб обміркувати це.*

Ways of Translating Infinitival Complexes

There are three types of infinitival complexes in present-day English:

- 1) the for-to-infinitival complex;
- 2) the objective with the infinitive;
- 3) the subjective with the infinitive complexes.

A. Ways of Translating the For-to-Infinitive Constructions

Depending on the function in the sentence and on the voice form of the infinitive, the secondary predication word-group may have different equivalents in Ukrainian. The most often occurring are the infinitive, an infinitival phrase introduced by the conjunction *щоб*, a finite form of the verb or a subordinate clause. The realization of a definite meaning may be predetermined by the function of the infinitival for-phrase which may be as follows:

1. The complex subject having for its equivalent in Ukrainian a simple subject expressed by the infinitive or an extended subject expressed by the subordinate clause:

For me to see you is the happiest minute in my life... – Побачити тебе – для мене найщасливіша мить у житті/є для мене найщасливішою хвилиною...

2. A complex predicative having for its Ukrainian equivalent either an infinitive functioning as the simple nominal predicate, or a finite form of the verb, i.e., a simple verbal predicate:

It is not for you to make terms. – Це не тобі ставити умови/Не ти ставиш умови.

3. A complex object corresponding to a simple or extended object in Ukrainian:

We are waiting for the boys back from Hanoi. – Ми чекаємо повернення/ на повернення наших хлопців з Ханоя.

4. An attribute to a nominal part of speech:

She had only to express a wish for him to fulfil. – Варто було їй тільки виголосити якесь (своє) бажання, він негайно ж виконував його.

5. An adverbial modifier of purpose or result having for their equivalents a subordinate clause or an infinitive in Ukrainian:

I left something under your door for you to read it. – Я дещо залишив тобі під дверима, щоб ти почитав/тобі почитати.

B. Ways of Translating the Objective With the Infinitive Constructions/ Predicative Complexes

The most common ways of translating the objective with the infinitive constructions are the following:

1. By means of a subordinate clause:

Do you want me to take these (slides) away? – Ви хочете, щоб я їх (діапозитиви) забрав?

2. By means of an objective infinitival word-group forming part of the compound modal verbal predicate: Slowly, economically, he got dressed and forced himself to walk. – Повільно, збираючись з силами, він одягнувся і змусив себе йти.

3. By means of a noun derived from the objective infinitive or an object clause: He had expected him to be more sympathetic. – Він очікував від нього більше співчуття.

4. By means of a phrasal/simple verbal predicate: He never made me laugh. – Він ніколи не міг мене розсмішити/ викликати в мене посмішку.

C. Ways of Rendering the Meaning of the Subjective with the Infinitive Constructions.

Translation of the infinitival complexes into Ukrainian is predetermined by some factors, the main of which are the following:

1) the lexical meaning of the verb or rather the semantic group to which the verb (after which the syntactic construction is used) belongs;

2) the voice form (active or passive) of the subjective (nominative) infinitive;

3) the structure of the parts of the sentence and that of the sentence itself, which may be simple or composite;

4) the translator's choice of the means and language units conveying the meaning of the subjective with the infinitive constructions.

A) When used with the verbs expressing **permission, request, intention, order, compulsion** (*to allow, to permit, to order, to command, to force, to make, to request, to intend, etc.*), the subjective with the infinitive construction may be rendered in Ukrainian in the following ways:

a) with the help of an indefinite personal sentence;

b) with the help of an impersonal sentence having the passive verbal predicate in -но, - то;

c) with the help of an object subordinate clause, for example:

The inmates were ordered not to try to leave their wards.

1) *В'язням наказали не робити спроб залишати камери.*

2) *В'язням було наказано/наказали не виходити з камер.*

3) В'язням наказали, щоб вони не робили спроб залишити камери.

B) The subjective with the infinitive construction used with the **verbs of physical perception** (*to feel, to hear, to see, to taste, etc.*) can be translated with the help of the one-member introductory indefinite personal sentences followed by an object subordinate clause: *He was seen the **first to come**.* – *Бачили, що він прийшов першим.*

C. Similar ways of translation are employed when the subjective with the infinitive complex/construction is used with the **verbs of mental perception** (*to believe, to deny, to expect, to know, to suppose, etc.*):

*He is supposed **to be working** in the sanatorium.* – *Вважають (вважається), що він нібито **працює** в санаторії.*

D. When used after the **verbs of saying and reporting** (*to say, to report, to tell, etc.*), the nominative with the infinitive complex is translated with the help of the introductory indefinite-personal sentence followed by an object subordinate clause:

Paper is said to have been invented in China. – *Кажуть, що папір винайдений/винайдено в Китаї.*

The verb **understand** with which the subjective with the infinitive construction is used, has a peculiar meaning – **згідно наявних відомостей**:

*The trial is understood **to be held** next week.* – *Згідно наявних відомостей, суд відбудеться наступного тижня.*

E. When used with the verbs **to appear, to chance, to happen, to prove, to seem**, or with the mood phrases **to be sure, to be certain, to be likely/unlikely** the subjective with the infinitive constructions may have different interpretations in Ukrainian. Thus, the verbs **seem, believe, appear**, etc, which function as simple verbal predicates in English are converted into parenthetic words or introductory **-сь/-ся** impersonal/definite personal sentences (*Вважається/вважають, здається*):

*Alice didn't seem **to have heard of me**.* – *Еліс, здавалося, не чула про мене./Здавалося, Еліс не чула про мене.*

Other contextual semantic variants of sentences with the predicate verbs **to appear, to believe, to seem**, etc. followed by the secondary subject expressed by the subjective infinitive may be the adverb **очевидно** or the modal particle **ніби/нібито**:

He seemed **to be thinking** of something else. – Він, здавалося, думав про щось зовсім інше.

Sentences with the subjective with the infinitive constructions may have predicates expressing the modal meanings of **certainty, uncertainty, probability**, etc. (*to be sure, to seem, to be certain, to be likely/unlikely*, etc). Such sentences are not transformed in Ukrainian translation, i.e., they maintain their simple structure, with the predicates turning into modal words/particles or adverbs (such as *можливо, певне/напевне, навряд чи/неможливо, обов'язково*):

But he is sure **to marry** her. – Але він **обов'язково** (певно таки) одружиться з нею.

Ukrainian semantic equivalents for the modal words likely/unlikely followed by the subjective infinitive may also be clauses of modal meaning **є можливість (існує ймовірність), не виключена можливість**:

... we're **unlikely to get** everything we want in one man. – ...**навряд чи можна** в одній людині поєднати все, що хочеш.

Unit 6

Ways of Translating the Participles and Participial Constructions

The choice of the method and means for translating English participial constructions into Ukrainian is predetermined by the general implicit and dependent explicit meanings of the participle itself. These meanings reflect the lexico-grammatical nature of the participle as a verbal. Namely: 1) its voice, tense, and aspect distinctions; 2) its lexical and grammatical meanings; 3) its functions in English and Ukrainian word-groups and sentences.

It is not always possible to translate English V_{ing}N or NV_{ing} pattern word-groups with the help of these same structural types of word-groups in Ukrainian. Especially when the participles originate from the verbs of motion, due to which the word-groups are translated into Ukrainian mostly with the help of attributive subordinate clauses:

*The house was alive with ... **running voices**. – Будинок наповнювали голоси..., **що лунали повсюди**.*

In some cases, attributive present participles are translated with the help of Ukrainian equivalents of the same nature, even though they originate from the verbs of motion:

*There came a **rushing clatter of footsteps**. – Рантом залунали, **нарастаючи, кроки** полісменів.*

English attributive past participles are mostly translated into Ukrainian with the help of the past participles:

*They came to a **deserted** store. – Вони прийшли до **покинutoї/залишеної** комори.*

English predicative participles may sometimes undergo, when being translated into Ukrainian, turn into a finite form of the verb, i.e., into a simple verbal predicate:

*The weather **looked settled**. – **Настала**, здавалось, погода.*

The English past participle used as part of a compound verbal/nominal predicate may often be translated with the help of perfective and non-perfective verbs:

*What is **done** can not be **undone**. – Що зроблено, те зроблено. (Що з воза впало, те пропало.)*

When used in an adverbial function, the English indefinite and perfect participles have mostly *diyepryslivnyks* for their semantic and functional equivalents in Ukrainian:

***Having gained** her degree, she was doing no more reading. – Отримавши вчений ступінь, вона вже не відводила стільки часу на читання.*

When translating English passive participles preference is given to *diyepryslivnyks*:

*I am going the same day myself **having been detained** here two days by the flood. – Затримавшись тут два дні через повінь, я тепер і сам поїду звідси в цей самий день.*

Ways of Translating Participial Constructions/Complexes

The compound verbal predicate with the component present participle is usually transformed in Ukrainian into the simple verbal predicate expressed by a perfective verb:

*He stopped, and took me up, and the light **came tumbling down** the steps on me too. – Він зупинився й підхопив мене, а світло поповзло по східцях і **впало** також на мене.*

A. Ways of Translating the Objective with the Participle Constructions/Complexes

The secondary predication constructions with the present or past participle are used with the verbs of physical and mental perception, as well as with the verb **to have**.

The objective with the present participle constructions may be faithfully translated into Ukrainian in one of the following ways:

1) With the help of the object subordinate clause introduced by the conjunction **що** or by the adverbial connectors **як, коли**:

*...he heard **her moving** about the room. – ... він чув, **як вона ходила** по кімнаті.*

2) With the help of the adverbial subordinate clauses of time, purpose, manner, etc., which testifies to the existence of functional discrepancies in the two languages at the level of syntactic structure, function, and content:

*I had seen **him** last September **coming across the square** towards the bar of the Continental... – Я бачив його минулого року у вересні, **коли він переходив майдан** до бару в ресторані Континенталь...*

3) On rarer occasions a faithful translation of the objective with the present participle construction may be achieved either with the help of an object subordinate clause or with the help of a semantically equivalent substantival word-group:

*I heard **someone weeping**. – Я чув, **як хтось плакав/чийсь плач**.*

4) With the help of the finite form of the verb, i.e., with the help of the simple verbal predicate:

*I can see **you marrying** after a drink too many. – Ти, бачу, як піди́н'єш, то це станеш женихатися тут.*

The main ways of translating the objective with the past participle constructions are the following:

1) with the help of an object subordinate clause:

*I heard **his name mentioned** in the crowd. – Я чув, що/як його ім'я називали у натовпі.*

2) with the help of a noun in the metaphorical paraphrase: *Я чув його ім'я на вустах натовпу.*

3) by translating the participial complex to Ukrainian sentences having here identical predicative constructions:

*When I returned I found **the fence broken** and **the house door opened**. – Прийшовши додому, я застав паркан проламаним, а хатні двері відчиненими.*

B. Ways of Translating the Subjective with the Participle Constructions

The subjective with the participle are translated into Ukrainian much like the subjective with the infinitive secondary predication constructions. There is, however, some difference between the action expressed by the NV_{ing} pattern constructions and the action expressed by the subjective with the participle N/I/V_{ing} pattern construction. The latter also in Ukrainian expresses an action in process:

***He** was heard **to sing**. Чули, що він співав.*

***He** was heard **singing**. Чули, як/коли він співав.*

English simple sentences with the subjective present participle constructions/omplexes are mostly transformed in Ukrainian into a complex sentence introduced by the one-member indefinite-personal principal clause or by the infinitive performing the same syntactic function. The introductory indefinite personal/principal clauses and infinitives are *Кажуть/Як кажуть; Повіdomляють; Повіdomляється, що; Очікується, що/Очікують, що:*

*He had been seen... pressing his warm lips to the marble brow of an antique statue. – **Бачили**, ... як він притулявся своїми теплими вустами до мармурового чола античної статуї.*

The most confusing for translators are participial constructions with the grammaticalized past participles **given, taken, granted** etc. which are translated into Ukrainian with the help of *diyepryslivnyks*, *diyepryslivnyk* constructions or even via prepositional noun phrases:

***Taken together**, the results of the reaction proved the existence of some touch in the solution. – Підсумовуючи/У підсумку наслідки реакції підтвердили існування домішок у розчині.*

C. Ways of Translating the Nominative Absolute Participial Constructions/ Complexes

These English secondary predication word-groups are presented in the three main structurally different types:

1) The nominative absolute participial constructions consisting of a synthetic or analytical paradigm of the present participle. The number of components/elements in the paradigm of the participle has actually no influence on the expression of meaning and translation of this predicative construction:

*This duty **done**, we unfilled our glasses, lit our pipes, and resumed the discussion upon our state of health. – Оскільки з цим **було вирішено**, ми осушили келихи, запалили люльки й знову стали біdkатись про своє здоров'я.*

2) The second structural type constitute the nominative absolute participial constructions that contain no participle component at all. The relation of the predication in complexes of this type is implicitly inherent in and is realized through a prepositional or a substantival word-group:

*He sat down, **his face serious and intent**, and his fingers began to race across the keyboard. – Він сів **серйозний і зосереджений** за рояль, і його пальці швидко забігали по клавішах.*

3) The third structural type form subjectless nominative absolute participial complexes:

*Though **being left out all night in the rain**, the metal had not rusted. – Метал хоч і пролежав цілу ніч під дощем, не поіржавів.*

4) The fourth structural type constitute nominative absolute participial constructions whose semantic reference to a part of the introductory clause is quite

vague and scarcely traced. Such nominative absolute participial constructions function together with their secondary subjects as regular classes of a semi-composite sentence:

*She reached the lake and stood there staring at it, **the wind whipping the thin night-gown around her body**.* – Коли вона підійшла до озера й стала, вдивляючись у нього, **вітер затріпотів тонесенькою нічною сорочкою, що тісно облягала її тіло**.

D. Ways of Identification of Implicit Meanings in the Nominative Absolute Participial Constructions

Among the most frequent adverbial meanings are temporal and causal, which are rendered into Ukrainian with the help of the corresponding subordinate clauses:

*I can't write **with you standing there, Margery**.* – Я не можу, Марджері, писати, **коли ти стоїш там**.

A temporal meaning may also be indicated by an adverb/adverbial expression in the nominative absolute participial construction or by the corresponding tense forms in the introductory clause:

*Mr. Quest, **once again interrupted**, turned his darky-irritable eyes on him.* – Квест, **коли його знову обірвали**, глянув на нього своїми чорними сердитими очима.

The nominative absolute participial constructions of causative meaning may also occupy a postpositive position in the sentence, i.e., after the introductory clause:

*We were walking by ourselves for an hour, **George having remained in the hotel to write a letter to his aunt**.* – Мидесь із годину ходили вдвох, бо Джордж **зостався в готелі писати тімці листа**.

The nominative absolute participial constructions can also express other meanings and relations in the sentence. Then they are translated into Ukrainian respectively as corresponding nominal (or adverbial) subordinate clauses:

*It was Dr.Dornbergen, his **hands inevitably busy** with his pipe.* – Це був лікар Дорнберген, **руки якого постійно крутять люльку**.

Structural Types of Ukrainian Language Units Conveying the Meanings of the Nominative Absolute Participial Constructions

Translation of nominative absolute participial constructions (NAPC) is often connected with considerable difficulties. More than one Ukrainian version may be suggested for some of such constructions:

Several of his letters being ignored, Martin indited an angry one which drew a reply. – 1) *Оскільки на попередні листи газета відмовчалася, Мартін надіслав їм сердитого листа, на який прийшла відповідь.* 2) *Після того, як газета не відповіла на попередні листи, Мартін надіслав їм сердитого листа, на який надійшла відповідь.*

The NAPC, being a specifically English lexico-syntactic unit, may often be endowed with different meanings which require the employment of various means of rendering them, into Ukrainian.

When the secondary subject of the NAPC is in no logical interrelation with the action expressed by the predicate of the matrix clause, i.e., when the secondary subject functions as the agent in the NAPC, the latter is translated as a co-ordinate clause or as an independent sentence:

There was a pause, Coleman listening. – 1) *Настала пауза, і Коулмен прислухався.* 2) *Настала пауза. Коулмен прислухався.*

The lexical and functional meanings of different NAPCs in simple and composite sentences may sometimes be rendered in Ukrainian with the help of some other means:

1) with the help of the participial (diyepryslivnyk) construction or by means of a single diyepryslivnyk:

The two guards listened, their faces turned to the rifle-slit, their mouths hanging open. – *Обидва вартові слухали, пороззявлявши роти і повернувшись обличчям до амбразури.*

2) with the help of a prepositional noun, a noun phrase or a participial/diyepryslivnyk construction:

His head lowered, holding to the banister, Andrew went upstairs. –

Тримаячись за перила, з **низько похиленою головою**, Ендрю пішов до себе нагору.

3) as a participial (diyepryslivnyk) construction or a subordinate (mostly adverbial) clause:

The champagne poured, Andrew sat back. – **Наливши шампанського**, Ендрю знову сів.

4) with the help of a prepositional noun:

He was watching her, **his eyes amused**. – Він з **цікавістю** спостерігав за нею.

5) by an adverbial substantival word-group or a single adverb:

His voice low, Alexander said, “He died, didn’t he?” – Олександр **стиха** запитав: “Він помер, так?”

Unit 7

Translation of the Gerund and Gerundial Complexes

Translation of the gerund performing its nominal or verbal functions in the sentence usually does not create great difficulties. Care should be taken, however, when identifying the nature of the **-ing**form verbal, which may influence its way of translation. Thus, the **-ing**form **moving** in the sentence below, where it has an attributive function, may be taken by mistake for the present participle. In reality, however, it has the nature of a gerund which is also proved by its syntactic function:

*Chester liked a **moving day** to be dry and fair. – Честеру подобалось, що в день переїзду була суха гарна погода.*

Gerunds of nominal function are usually translated into Ukrainian as nouns of the corresponding lexical meaning:

***Crying and praying** followed all over the house. – По всьому дому лунав плач упереміш з молитвою.*

Predicative and subjective gerund may also be translated into Ukrainian as the finite verb:

***Deciding is acting.** – Вирішити – це діяти/означає розпочати діяти.*

Nouns and infinitives are usually employed in Ukrainian as functional equivalents for the English non-prepositional and prepositional gerundial objects:

*We know a thing or two **about financing** plays now. – Ми децю-таки знаємо про сьогоднішнє **фінансування** вистав.*

The noun or the infinitive is also used in Ukrainian to convey the gerund in its attributive function:

*I hated **the idea of turning out.** – Про виселення я не допускав навіть думки.*

The perfect gerund is usually translated with the help of the subordinate clause:

*I thanked him **for having helped** me. – Я подякував йому за те, що він допоміг мені.*

The main means of conveying the meaning and function of the passive gerund are the following:

1) a noun or a corresponding nominal subordinate clause:

*I am indebted to Miss Betsey **for having been born** on a Friday. – Я зобов'язаний міс Бетсі за своє **народження** саме в п'ятницю/**що я народився** саме в п'ятницю.*

2) a verbal word-group or a subordinate clause:

*... the need **for being loved** began to wrestle with her pride. – 1. ... потреба **бути коханою** увійшла в конфлікт з її погордою. 2. Потреба в тому, щоб її **кохали**, зіткнулася з її погордою.*

3) an infinitival sentence introduced by the conjunction or an object subordinate clause:

*Only to think of **being married** to such a girl. – 1. Подумати тільки, **щоб одружитися** з такою дівчиною. 2. Подумати тільки, **щоб така дівчина та вийшла за нього заміж**.*

4) a subordinate clause and no other means:

*... she felt a strange certainty of **being watched**. – ... у неї була якась/майже впевненість, **що за нею спостерігають**.*

Ways of Translating Gerundial Complexes/Constructions

The choice of the way of translation of a gerundial complex greatly depends on the paradigmatic form of its gerundial component, its lexical meaning and on the lexical meaning of its nominal/secondary subject component. When used as a complex subject, this secondary predication construction may be rendered depending on the paradigmatic form and meaning of its gerundial component, through the following syntactic units of the same function:

1) as a subordinate noun word-group or a subordinate clause:

*Tom's coming was a blessing. – **Томів приїзд** був великою розрадою.*

2) when used as a complex predicative or part of a compound verbal predicate, the gerundial complex may be translated into Ukrainian with the help of a functionally and semantically equivalent part of the compound verbal aspect predicate expressed by an infinitive or noun:

*It was **Shchedryk's singing** that made it well-known in Poland and now in France. – **Саме спів дитячого хору "Щедрик"** приніс йому визнання у Польщі, а тепер і у Франції.*

3) when used as a complex object, the gerundial construction may have various semantic, functional and partly structural realizations in Ukrainian:

a) the object subordinate clause:

*I didn't **like his hearing** such stupid things. – Мені не подобалось, **що він слухає** такі нерозумні розмови.*

b) an object subordinate clause or a noun phrase, the choice of which rests with the translator, who suggests the most fitting lexical and structural equivalent for the gerundial complex in Ukrainian:

*I think everybody looked forward to **his coming back**. – 1. Думаю, всі чекали, **що він повернеться**. 2. По-моєму, всі чекали **на його повернення**.*

4) when used in the attributive function the gerundial complex may be translated in some ways, which are predetermined by the lexical meaning and structural form of the gerundial complex:

a) an attributive subordinate clause:

*...she was tortured by the thought of Michael's unhappiness and **her baby being looked after** by strangers. – ...її мучила думка, **що Майкл буде нещасливим і що її дитя доглядатимуть чужі люди**.*

b) an attributive infinitival word-group or an infinitive:

*...there was **no chance of their being left** for a moment by themselves. – ...у них не було жодної можливості навіть хвилину **побути самим/щоб їх залишили самими**.*

5) when used in an adverbial function, the gerundial complex may respectively be translated as an adverbial modifier expressed by *diyepryslivnyk* or as a functionally corresponding subordinate clause:

On my being settled at Doctor Strong's I wrote to her again. – 1. Після того, як мене поселили у лікаря Стронга, я знову написав їй листа. 2. Поселившись у лікаря Стронга, я знову написав їй листа.

Unit 8

Transformation in the Process of Translation

By **translator's transformations** are meant such major and minor alterations in the structural form of language units performed with the aim of achieving faithfulness in translation. Not all sense units need to be structurally transformed in the process of translation, a considerable number of them are transplanted to the target language in the form, meaning and structure of the original, i.e., unchanged or little changed, and namely:

1) most of genuine internationalisms, some idiomatic expressions, culturally biased notions: *computerization* – комп'ютеризація, *democratic system* – демократична система, *finite la commedia* – фініта ля комедія (ділу кінець), *veni, vidi, vici* – прийшов, побачив, переміг, etc.

2) many loan internationalisms which maintain in the target language the same meaning and often the same structural form but have a different phonetic structure (sounding): *agreement/concord (gram.)* – узгодження, *adjoinment/juxtaposition* – прилягання, *standard of living* – життєвий рівень, etc.

3) almost all proper nouns of various subclasses (names of people, family names and geographical names, etc.): *Cronin* – Кронін, *Newton* – Ньютон, *Ohio* – Огайо, *General Motors Corp.* – корпорація "Дженерал Моторз", etc.

Some proper names and family names, as well as geographical names, names of companies/corporations, firms, titles of newspapers, magazines/journals do not always completely retain their source language form in the target language, e.g.: *Lorraine* – Лотарингія, *Munich* – Мюнхен, *Charles V* – король Карл П'ятий, *Boston Globe and Mail* – Бостонська газета "Глоуб енд мейл", etc. Such proper nouns acquire in the target language a somewhat different sounding and additional explication, which often extend their structure as compared with that in the source language (cf. *Reuters* – інформаційне агентство Великої Британії "Рейтер").

A considerable number of various different proper nouns do not maintain their form or structure due to the historic tradition or because of the lack of the corresponding

sounds in the target language. Cf.: *Варшава* – *Warsaw*, *Москва* – *Moscow*, *Харків* – *Kharkiv*, etc.

Different alterations and changes constantly take place in the process of translation both at word level and at syntactic level. Translation of sense units at the language level, hence, represents a process of constant transformations. The most regular of these are the following two:

1) „**inner**” or implicit transformations taking place at the lexical/semantic level of the target language as compared with the corresponding source language units;

2) „**outer**” or explicit transformations causing some alterations in the target language as compared with the structure of the corresponding sense units of the source language units.

A vivid illustration of **inner** transformation is realized in genuine internationalisms through their synonymous or polysemantic meanings. For example, the noun *icon* apart from its direct Ukrainian meaning *ікона* may have some in some context also the meanings *зображення, портрет, статуя*.

Sometimes the meaning („inner form”) of an internationalisms or any other language unit may be absolutely unexpected. Cf.: *national* – 1. національний; 2. народний або державний, збройний; *realize* – 1. реалізовувати, здійснювати; 2. уявляти собі, розуміти чітко або давати прибуток, нагромаджувати кошти, багатство. Therefore, inner or implicit transformations disclose the semantic potential of the source language units in the target language.

The **outer/explicit** transformation is performed in the process of translation practically of any type of the source language unit; already the change of the Roman type for the Ukrainian or Arabic one presents an explicit or outer transformation (cf. *Львів* – *Lviv*, *Чоп* – *Chop*).

A kind of **combined explicit and implicit transformation** may sometimes take place too. Thus, the proper name *John* may have three outer/contextual explicit realizations of its implicit meanings in Ukrainian: 1. *Джон* as in *Джон Буль, Джон Кітс*; 2. *Іван* as in *Pope John Paul II – папа Іван Павло Другий*; 3. *Іоанн* as in *John the Baptist – Іоанн Хреститель*.

Outer/explicit transformations may sometimes change the structural form of the sense unit under translation. Thus, the noun the Hebrides becomes Гебридські острови, and vice versa: some Ukrainian and English word-groups, proper names are transformed in the target language into single words: *Уральські гори* – *the Urals*, *the Antarctic Continent* – *Антарктика*, *the Arctic Region* – *Арктика*, etc.

A peculiar type of outer transformation is observed at the phonetic/phonological level. The outer transformation in this case finds its expression in adopting the spelling and sounding forms of the lexical units of the source language to the corresponding target language phonetic/phonological system, which usually differs from that of the source language. For example: *assembly* [e'sembli] – *асамблея*, *ceremony* [ˈserimeni] – *церемонія*, *discussion* [di'skʌʃn] – *дискусія*, etc.

A lot of language units have either completely or partly changed their outer form according to the requirements of the target language. Cf.: *bachelor* – *бакалавр*, *charter* – *хартія*, *therapeutic* – *терапевтичний*, etc.

Outer (structural) and inner (lexico-semantic) transformations are often resorted to when rendering the meaning of specific notions of national lexicon, namely:

1) when a single-word notion of the source language is translated by means of a single word (when the notions are internationalism): *mister*, *miss*, *barter*, etc. – *містер*, *міс*, *бартер*, тощо.

2) when a word-group notion is conveyed through a common word: *Lord Harry* – *чорт/чортяка*, *for ever and ever* – *назавжди/навіки*, *to turn one's way* – *зникнути (втекти)*.

3) when a word-group structure of a specific source language notion is rendered through a sentence structure: *Nosy Porker* – *людина/той що втручається в чужі справи*; *doctor Fell* – *людина, що викликає до себе антинатію*.

Complete transformations are often performed when rendering the meaning of idiomatic expressions, especially of those based on specific notions of the national lexicon. Cf.: *the Dutch have captured Holland* – *це всі знають, це всім відомо* (пор.

“відкрив Америку”); *Queen Ann is dead* – це вже старе/це вже чули; or in Ukrainian: *курям на сміх* – for cats and dogs to laugh at, etc.

Grammatically and Stylistically/Subjectively Prearranged Transformations

Apart from the semantically conditioned outer transformations, a bulk of sense units of the source language can be faithfully translated into the target language only through their structurally transformed semantic equivalents. Such kind of transformations are mainly employed in the following cases: 1) when translating antonymically; 2) when rendering the meaning of most passive constructions, and 3) when translating sentences with an inverted order of words.

Antonymic translation requires an obligatory substitution of an affirmative in sense and structure source language unit for a semantically corresponding negative in structure sense unit of the target language:

*Fair word **fat** few.* – *Гарні слова **не** нагодують.*

A reverse transformations of negative in structure sense units of the source language into semantically equivalent affirmative in structure sense units in the target language is no less frequent in both languages either:

***Can't I have** a little peace?* – *Ви **можете дати** мені спокій?*

In many a case transformations of sense units are performed for the sake of achieving a fuller expressiveness. To achieve more expressiveness, the translator may change the outer and inner form of the sense unit in the target language, as in the sentence *We have stacked piles of brickbats under the corners of the piano box **to keep the floor of it dry.*** – *Щоб **утримувати** підлогу сухою, ми попідкладали битої цегли під кути ящика з-під піаніно.*

Stylistically/subjectively predetermined is always the choice of the inner (content) form of a sense unit in the target language. Cf.: *I **feel well.*** – *Я **почуваюся** **непогано** (добре).* In reality, however, any transformation is aimed at a more exact and more faithful rendering of the source language units into the target language.

Objectively Required and Subjectively Introduced/Contextual Transformations of Language Units

There may be two types of transformations resorted to in the process of translations:

1. objectively required/conditioned by the peculiarities of the target language;
2. subjectively introduced at the translator's own will and therefore not always unavoidable. Either of them requires structural/outer alterations of the source language units in the target language.

The outer form/structure of the language unit may be deliberately changed in the target language, when it requires **a concretizations**. As a result, the structure of the sense unit is often extended or shortened in the target language without changing its proper meaning:

*"Why did you do **it**?", the sheriff said. – "I **didn't do it**," Johnny said. – "Tu навіщо **підпалив будинок**?" – запитав шериф. – "Я не **підпалював його**," – відповів Джонні.*

Also semantically and stylistically predetermined are all translator's transformations through **addition**, which are resorted to with the aim of achieving the necessary expressiveness. Additions become necessary in the target language either in order to express more clearly the content of the source language unit, or for the sake of achieving some stylistic effect:

*When a girl leaves her home **at eighteen**, she does one of two things... – Коли дівчина залишає домівку **у вісімнадцять років**, з нею трапляється одне з двох...*

A semantic or syntactic addition used with the aim of concretization may become necessary in the target language in order to maintain the peculiar way of expression or to complete the structure of the sense unit in the language of translation:

*There was just enough room for us two in the crate, and if the straw was not evenly strewn, it **made lumps under our backs**. – У ящиків було місце лише для нас двох, і якщо підстилка не була рівномірно розгорнута, вона збивалася в **жмутки і муляла нам у боки**.*

Additions for the sake of concretization become inevitable in the target language when dealing with local place names and specifically national notions of the source language:

*Він мешкає у Києві на **Подолі**, а працює там на **Сирцї**. – He lives in **the Podil district of Kyiv** and works there in **the Syrets' residential area of the city**.*

Often occurring among various translators' transformations are also **omissions**, which may be of two types: a) objectively required, i.e., inevitable and b) casual or subjectively introduced.

Objectively required omissions are conditioned by the grammar phenomena which are not available in the target language. Thus, objectively omitted are auxiliary verbs, determining articles or pronouns, individual barbarisms, etc.:

*He has **his** hands in **his** pockets. – Він тримає руки в кишенях.*

Casual subjective omissions usually do not change the general content of the sentence/passage, though they may alter to some extent the author's emphasis made in the sentence of the source language:

*I was learning fast, but I learned not fast enough to realize **then** the peril of our position. – Я навчалася швидко, але не настільки швидко, щоб усвідомити, яка над нами нависла загроза.*

Reduction is often employed for stylistic reasons, especially in translations of belles-letters texts. The most often occurring reductions are the following:

1) changing of an extended word-group into a simpler sense unit (reduction or contraction):

*She **gave him a little smile** and took his hand. – Вона грайливо **усміхнулась** і взяла його за руку.*

2) transformation of an English complex sentence into a simple one in the target language because of the structural incompatibility of the former in the Ukrainian language:

*"That's what **I say**," she said. "That's the way **I feel**", she said. – "Оце **така моя думка**," – сказала вона. "Отак я **ставляюсь до цього**", – підсумувала вона.*

3) merger of two separate sentences into one composite sentence in the target language. This type of reductions may be required by the content, as well as by the national Ukrainian way of expression (and be the style of the text):

(1) Every once in a while Dave got on his hands and knees and turned the straw over. (2) it was the banana straw, and it was soggy and foul-smelling. – (1) Раз по раз Дейв ставав навколішки і розрівнював руками (2) бананову підстилку, яка була сира (відсиріла), і від якої неприємно тхнуло.

These and the like kinds of transformation through reduction, extension or replacement can not always be treated as deliberate or exclusively subjective, because they are objectively required by the peculiarly national ways of expression in the target language.

Always subjective, however, is the approach of the translator to the choice of some semantically and syntactically equivalent versions of the source language units:

They gave me a wrong book, and I didn't notice it, till I got back to my room.
The sentence can have two equally faithful versions in Ukrainian, each of which fully expresses its content: 1) Вони мені дали не ту книжку, і я **не помітив цього**, аж доки **не прийшов** додому. 2) Мені дали не ту книжку, і я **помітив це**, аж коли **прийшов** додому.

Objectively and Subjectively Conditioned Transformations of Lexical Units in the Process of Translation

Transformations of nationally peculiar lexical units in the process of translation become inevitable as a result of difference existing between the ways and means of expression of the same meanings in the source language and in the target language. The lexical units that change their outer/structural form in the target language as a result of translation include three main stylistically distinguished classes of units:

- 1) stylistically neutral lexis;
- 2) stylistically evaluative lexis;
- 3) culturally biased national specific units of lexicon pertained to each source language and to every target language.

Such transformations are lexical substitutions.

1. Among the numerous **stylistically neutral words** both in the English and Ukrainian languages there are various notional parts of speech, the semantic equivalents of which in the target language may be single words, word-groups and even sentences. Because of this the choice of their lexical equivalents in the target language is not always easy:

akimbo – *взявшись руками в боки, тримаючись руками в боках, руки в боки;*

backer – *той, хто підтримує когось/допомагає, сприяє комусь у чомусь;*

boatful – *пасажирів й команда корабля/судна; заповнене/завантажене судно/корабель;*

обороздатність – *the strength of the defensive capacity of a country;*

пустомеля – *an idle-teller, copious speaker (chatterbox);*

світогляд – *conception of a person's world/world outlook/one's creed.*

2. A separate group of lexical units, which may sometimes have the same meanings but quite different outer/structural expression in English and Ukrainian is presented by **diminutives**. They have a very poor representation in English (only among some nouns) but there is a very large quantity of them in Ukrainian, where they exist practically among all parts of speech.

In Ukrainian diminutive suffixes point to an escalating gradation of a diminutive quality in a noun (second or third outer form of the following nouns):

1. голова; 2. головка; 3. головочка; 4. голівка; 5. голівочка; 6.

голівонька/головонька;

1. дівчина; 2. дівчинка; 3. дівча; 4. дівчатко; 5. дівчаточко; 6. дівонька; 7.

дівчинонька, etc.

Similar meanings are to some extent expressed in English with the help of lexico-syntactic means, i.e., by means of some additional adjectives containing the seme of smallness: голівка – *small head*; голівочка/голівонька – *small/little head*; дівчинонька – *dear/lovely girl, lovely little girl*, etc.

English diminutive and evaluative meanings are not always clearly and fully expressed by isolated nouns, except for those which have corresponding suffixes as *daddy, sissy, granny*, and a few others whose direct Ukrainian equivalents are respectively татко/татунь, таточко; сестричка/сеструня/сестронька; бабуся, бабуня, бабусенька, etc.

Diminutive and evaluative poetic and endearing meanings of most other English nouns, unlike their Ukrainian equivalents, can be expressed only or mostly in the form of word-group, which convey these connotative meanings:

little star – зірочка/зіронька;

sweet little girl – серденько (люба), любонька.

Diminutive adjectives in Ukrainian which have no semantic and morphological/structural equivalents in English have to be translated in a descriptive way: білесеньке личко – *a beautiful white little face, dear/lovely white little face*; ясененький/яснесенький місяченько – *a very bright and lovely/beautiful little moon*.

Diminutive and evaluative meanings of Ukrainian numerals and pronouns are expressed in English practically in the same way: *двієчко/двійко гарненьких діточок* – **two** nice little children/**two** dear little kids; *нічогоісінько (там не робиться)* – **absolutely/practically nothing** is being done there.

Diminutive and evaluative meanings of Ukrainian adverbs and verbs can be explicitly and implicitly expressed, though only to some degree, in the same descriptive way too: *тихесенько вітер віє* – the wind breathes very softly; *спатки/спатоньки, спатуні* – to have a little sweet sleep; *істи/істоньки* – to have a nice/tasteful little bite/dinner, supper, etc.

Neither has the English language any morphological means to express explicitly the augmentative and evaluative meanings of Ukrainian lexemes (mostly nouns). As a result, they acquire in English an objectively predetermined form of explicit expression by means of word-groups or sentences: *дубище* – a very thick and tall/ramous oak-tree; *п'янюга* – a miserable heavy drunkard, a disgusting inebriate, a three-bottle man, etc.

3. The third class of lexical units, which mostly require a different explicit/outer form presentation in the target language are **culturally biased elements/specifically national notions**. When in the form of words not belonging to regular internationalisms like *mister, shilling* – *містер, шилінг*, they are mostly transcribed or transliterated and shortly explicated in the target language: **muffin** – *маффин, солодка здоба, випечена в чашкоподібній формі з прісного чи здобного тіста (споживається гарячою)*, **вишиванка** – *vyshyvanka, an embroidered Ukrainian linen/silk shirt*.

The subjectively employed transformations of nationally peculiar lexical units in the process of translation are predetermined not so much by the objective, i.e., national linguistic factors, than by the stylistic aims realized by the translator.

POLITICAL GLOSSARY

Section 1

автономія	посада
автономний	виборець
адміністративний	виборчий
акредитовувати	обирати
апартеїд	обрання
арешт	інтеграція
асигнування	інформація
аташе	виключення
тимчасовий	виконання
вихід	виконавчий
державність	кандидатура
грамота	комісія
дані	комітет
дискримінація	

АВТОНОМ//ІЯ

на засадах ~ її

~ний

~ний округ/ орган

~на область/ республіка

AUTONOMY

on the basis of autonomy

autonomous

autonomous area/ body/ organ

autonomous region/ republic

АДМІНІСТРАТИВН//ИЙ

~не право

~о-територіальний устрій

ADMINISTRATIVE

administrative law

the administrative and territorial structure
(system)

АКРЕДИТОВ//УВАТИ

ACCREDIT

бути ~аним при комусь/ при уряді/ в країні

АПАРТЕЇД
політика ~у

АРЕШТ
~ майна
бути під ~ом
заарештувати

АСИГНУВ//АННЯ
~ на військові потреби
~ати

АТАШЕ
культурний/ військовий/ торговий ~

ТИМЧАСОВ//ИЙ
~ комітет
~ повірений у справах
~ уряд
~а угода

ВИХІД
~ з війни
~ з громадянства
~ з організації

be ~ed to smb. /at (to) a government/ in a country

APARTHEID
~ policy (policy of ~)

ARREST
sequestration of property
be under arrest (in custody)
arrest/ put under arrest/ take into custody

ALLOCATIONS (APPROPRIATIONS)
military allocations (appropriations)
assign to (for); allocate (appropriate) to

ATTACHÉ
culture/ military/ commercial ~

INTERIM; PROVISIONAL;
TEMPORARY
interim committee
charge d'affaires ad interim
provisional government
interim agreement

WITHDRAWAL; ABANDONMENT;
DISAFFILIATION
withdrawal from a war
abandonment (renunciation) of nationality
disaffiliation with (withdrawal from) an organization

ДЕРЖАВН//ІСТЬ

~ИЙ

~ий гімн/ прапор

~ий переворот

~ий суверенітет

~а влада

~а власність

~е право

внутрішньо- ~е право

~ий устрій

STATEHOOD

STATE; NATIONAL

national anthem/ flag

coup d'etat

state sovereignty

state power (authority)

state property

state law

municipal (domestic,internal, national) law

state structure

ГРАМОТ//А

вірчі ~и

відкличні ~и

ратифікаційні ~и

вручати вірчі ~и

OFFICIAL DOCUMENT

credentials (letters of credence)

letters of recall

ratification instruments

present credentials

ДАН//І

статистичні ~

цифрові ~

~ розвідки

обробка отриманих ~их

DATA; FIGURES; INFORMATION

statistic data

figures

intelligence (reconnaissance) data

processing of data received; qualification of findings

за всіма ~ими

according to all available data (information)

наводити ~

cite data

ДИСКРИМІНАЦІ//Я

національна/ расова ~

~йний

~йні заходи

DISCRIMINATION

national/ race discrimination

discriminatory

discriminatory measures

ПОСАД//А

почесна ~

стати на ~у

обіймати ~у

призначати на ~у

звільнити з (відсторонити від) ~и

~ова особа

JOB; OFFICE; POST

honorary office

take (enter upon; come into) office

be in office; hold a post (office); fill a post (position)

appoint smb to a post

dismiss (remove) smb; relieve smb of his post

functionary; official; holder of an office

ВИБОР//ЕЦЬ

мн. збірн. ~ці (одного округу)

складати список ~ців

вносити до списку ~ців

вносити своє ім'я до списку ~ців

ELECTOR; VOTER; CONSTITUENT

the electorate; constituency

compile (make) electoral registers

enter in the voting (voters) list

register oneself on the voting list

ВИБОРЧ//ИЙ

~ бюлетень

~ округ

~а дільниця

~ закон

~ ценз

~а кампанія/ система

~а урна

всезагальне, рівне і пряме ~е право

при таємному голосуванні

обмежене/ нерівне ~е право

надання/ позбавлення ~ого права

використання ~ого права

ELECTORAL

ballot (voting) paper

constituency

polling station

electoral law

electoral qualification (voting restrictions)

~ (election) campaign/ system

ballot-box

universal, equal and direct suffrage

by (with) secret ballot

limited (restricted)/ unequal suffrage

enfranchisement/ disfranchisement/

deprivation of suffrage (of the right to vote)

use of suffrage

мати ~е право
надати ~і права
позбавити ~их прав

be eligible (have the right) to vote
enfranchise smb
disfranchise smb

ОБИРАТИ

безпосередньо/ таємним голосуванням
~ когось голосуванням до комісії
право ~ та бути обраним

ELECT; VOTE

elect by direct/ secret ballot (vote)
vote smb into a committee
right to vote and be elected

ОБРАН//НЯ

порядок ~
~ий
знову ~ий орган/ рада

ELECTION

electoral procedure
elected
newly elected body (organ)/ council

ІНТЕГРАЦІЯ

економічна ~

INTEGRATION

economic ~

ІНФОРМАЦІ//Я

достовірна/ офіційна/ таємна ~

INFORMATION; NEWS

adequate (reliable)/ official/ classified
(secret) ~

друкована/ усна/ поточна ~

press news (reports)/ verbal ~/ current news

кіно-/ радіо-/ теле- ~

cinema (movie)/ radio/ TV news

бюро ~ї

information bureau

збір ~ї

collection of ~

укриття ~ї

concealment (suppression) of ~

витік ~ї

information drain

обмін ~єю

news exchange

засоби масової ~ї

mass media

надавати необхідну/ відповідну ~ю

give (turn in) the necessary/ relevant ~

~йний бюлетень

information bulletin

~йне повідомлення

information (news report)

ВИКЛЮЧЕННЯ

~ з договору

~ з організації

виняток

за винятком

EXCLUSION; EXCEPTION

exclusion from a treaty

expulsion from an organization

exception (to)

with the exception of

ВИКОНАНН//Я

~: про роботу, наказ

~: про обов'язки

~: про бажання, наказ і т.п.

перевірка ~

у (на) ~

при ~і своїх обов'язків

здійснювати

приступати до ~ своїх обов'язків

повернутись до ~ своїх обов'язків

execution

discharge

fulfillment

verification (control of execution)

in fulfillment of

when (while) on duty

execute; carry out

enter upon one's duties

return to one's duties

ВИКОНАВЧ//ИЙ

~ комітет/ орган

~а влада

EXECUTIVE

~ committee/ body (organ)

~ power

КАНДИДАТУР//А

висунення ~и

зняття своєї ~

висувати ~у

висунути свою ~у

зняти свою ~у (на користь когось)

підтримати ~у

CANDIDACY; CANDIDATURE

nomination (for election)

withdrawal of one's candidature

nominate smb for election

nominate oneself for election

withdraw one's candidature (for the benefit of smb)

second (support) a nomination

КОМІСІЯ

мандатна/ ревізійна ~
постійна/ змішана/ погоджувальна ~
слідча ~ (у розслідуванні)
~ добрих послуг
~ з іноземних справ/ прав людини/ у
справах роззброєння

COMMISSION; COMMITTEE

credentials (mandatory)/ auditing ~
standing/ joint (mixed)/ conciliatory ~
~ of inquiry
good offices commission
Foreign Affairs Committee/ Commission
on Human Rights¹/ Disarmament
Committee

КОМІТЕТ

під~
адміністративний/ генеральний/
головний ~
розпорядчий/ керівний ~
тимчасовий/ постійний/ спеціальний ~
консультативний/ координаційний/
організаційний ~
розпорядчий/ редакційний ~
державний ~
бюджетний/ фінансовий/ економічний ~
юридичний/ змішаний (спільний) ~
~ зв'язку/ захисту миру
~ з питань кадрів/ перевірки
повноважень/ резолюцій
~ з питань прийому нових членів
~ з питань роззброєння
~ у правилах внутрішнього розпорядку
призначити/ заснувати/ розпустити ~
скликати засідання ~у

COMMITTEE; COMMISSION

sub-committee
administrative/ general/ main ~
selection/ steering ~
interim/ standing/ ad hoc (special) ~
advisory (consultative)/ coordinating/
organizing ~
preparatory/ drafting ~
state ~
budget/ finance/ economic ~
~ on legal questions/ mixed (joint) ~
liaison/ peace ~
staff/ credentials/ resolution(s) ~
~ on the admission of new members
Disarmament ~
Standing Orders/ Rules ~
appoint/ set up/ dissolve a ~
convene a session of the ~

¹ Resolution adopted by the General Assembly on 3 April 2006 decided to establish the **Human Rights Council**, based in Geneva, in replacement of the **Commission on Human Rights**, as a subsidiary organ of the General Assembly.

передати питання до ~у

передати до відповідного ~у

assign a task to a ~; entrust a ~ with a task

remit to the appropriate ~

Section 2

представництво	торговий
рекомендація	тупик
попередження	притулок
наступність	поступка
припинення	засновувати
прибуток	засновник
прибічник	пошкодження
референдум	фактор
сегрегація	мета/ціль
сепаратизм	член
сила	економіка
торгівля	ескалація

ПРЕСТАВНИЦТВО

дипломатичне ~

консульське ~

~ в міжнародних відносинах

MISSION; REPRESENTATION

diplomatic mission

consular representation

representation in international relations

РЕКОМЕНДАЦІ//Я

за ~єю

RECOMMENDATION

on the ~ (of)

ПОПЕРЕДЖЕННЯ (запобігання)

~ агресії

без ~

робити ~

NOTIFICATION; WARNING

(prevention)

prevention of aggression

without notification (warning)

issue (give; make) a warning

НАСТУПНІСТЬ

~ ідей/ принципів/ політики

CONTINUITY; SUCCESSION

~ of the ideas/ principles/ policy

зберігати ~

preserve the ~ (of)

ПРИПИН//ЕННЯ

END; CESSATION; STOPPING

~ військових дій/ вогню

cessation of hostilities/ cease-fire

~ стану війни

termination of the state of war

~ випробувань/ виробництва ядерної зброї

cessation of nuclear tests/ halting (stoppage) of the production of nuclear weapons

~ дебатів

closure of the debate

~ЯТИ

end; cease; discontinue; stop; terminate; put an end to

ПРИБУТОК

PROFIT

над~

superprofit

валовий/ середній/ чистий ~

gross/ average/ net ~

витягати (отримувати)/ приносити ~

profit by; get (derive, receive)/ bring ~

ПРИБІЧНИК (послідовник)

ADHERENT (follower)

ПРИХИЛЬНІСТЬ

ADHERENCE

~ (відданість)

devotion; fidelity

відданість справі миру/ політичному

adherence (devotion) to the cause of

курсу/ принципам

peace/ policy/ principles

відданий

devoted; loyal

РЕФЕРЕНДУМ

REFERENDUM

проводити ~

hold a ~

вносити на ~

submit to ~

СЕГРЕГАЦІЯ

SEGREGATION

расова ~

race ~

СЕПАРАТ//ІЗМ

~НИЙ

~ний договір/ ~а змова

~ні дії

SEPARATISM

SEPARATE

separate treaty/ collusion

one-sided actions

СИЛ//А

ведуча/ головна/ рушійна/ ударна ~

законна/ юридична ~

збройні ~и

продуктивні ~и

багатосторонні ядерні ~и

надзвичайні ~и ООН

~и з підтримки миру

(не)застосування ~и

рівновага/ розміщення/

співвідношення ~

погроза ~ою

відмова від застосування ~и

політика з позиції ~и

в ~у угоди

мати обов'язкову/ однакову/

переважальну ~у

мати ~у закону

вступати в законну ~у

нарошувати (збройні) ~и

FORCE; STRENGTH

leading/ main/ driving (motive)/ striking force

validity/ legal validity

armed forces

productive forces

multilateral nuclear forces

the UN Emergency Force

peace-keeping force

(non)use of (recourse to) force

balance/ alignment/ correlation of forces

threat of force

renunciation of the use of force

position-of-strength policy

by virtue of a treaty

be binding/ have the same force/ prevail

have the force of a law

enter into force

build up (military) force

ТОРГІВЛ//Я

зовнішня ~

розвиток/ розширення ~і

COMMERCE; TRADE

foreign trade

development/ extension of ~

ТОРГОВ//ІЙ

~ договір/ представник/ радник

~ флот

~а компанія/ палата/ політика

~є представництво/ ~а угода

~і відносини/ зв'язки

COMMERCIAL; TRADE

trade treaty/ representative/ commercial
counselor

mercantile marine (merchant fleet)

trade company/ Chamber of Commerce/
trade policy

trade mission/ agreement

~ relations/ contacts (ties)

ТУПИК; ГЛУХИЙ КУТ

завести (переговори) у ~

вийти з ~а

вивести з ~а

**DEADLOCK; CUL-DE-SAC;
IMPASSE**

bring (negotiations) to a ~

break (resolve) a ~

help out of a ~

ПРИТУЛОК

просити/ надати політичний ~

ASYLUM; REFUGE; SANCTUARY

ask for/ grant political asylum

ПОСТУПК//А

~ (за угодою)

шляхом взаємних поступок

йти на ~и

CONCESSION

cession

by mutual concession

make concessions (compromise)

ЗАСНОВУВАТИ**УСТАНОВА**

спеціалізована ~

ESTABLISH; FOUND; INSTITUTE**ESTABLISHMENT; INSTITUTION**

specialized ~

ЗАСНОВНИК**FOUNDER****ПОШКОДЖЕННЯ****DAMAGE; DETRIMENT; LOSS**

відшкодування ~	compensation for damage
наносити ~	do smb damage/ be detrimental to smb
ЧИННИК (ФАКТОР)	FACTOR
важливий/ вирішальний/ постійно діючий ~	important/ decisive/ permanent ~
~ стримання	deterrent ~
об'єктивний/ суб'єктивний ~	objective/ subjective ~
МЕТ//А/ ЦІЛ//Ь	AIM; GOAL; END; OBJECT(IVE); PURPOSE; TARGET
цілі та принципи ООН	purposes and principles of the UN
в мирних/ військових ~ях	for peaceful/ military purposes
виключно для цивільних (громадських) ~ей	exclusively for civilian purposes
для досягнення мети	for this end
з метою	with the aim (object, purposes) of / with a view to
з корисливою метою	for avaricious purposes
з метою особистої наживи	for personal gain
поставити/ переслідувати ~	have for (set oneself as) an object/ pursue one's aim
добиватися/ досягати ~	achieve (gain, obtain) one's aim
ЧЛЕН (організації)	MEMBER
члени-засновники ООН	founding (original) -s of the UN

постійні -и ООН

permanent -s of the UN

ЕКОНОМІ//КА

ECONOMICS; ECONOMY

розвинута ~

advanced economy

~ надлишку (*товарів і послуг*)

surplus society; excess economy

~ перехідного періоду (*журнал ЄБРР*)

The Economics of Transition [EBRD]

~, орієнтована на ринок

market-oriented/ market economy

~, що не реєструється (тіньова ~)

underground/ grey/ shadow/ second/
unofficial economy

~, що трансформується

transition economy; emerging market

-ЧНИЙ

ECONOMIC

-чний спад

~ recession

ЕСКАЛАЦІЯ

ESCALATION

~ військових дій

~ of hostilities (military operations)

Section 3

анексія	законодавство
арбітраж	законопроект
вакансія	інфляція
відання	компетенція
вето	контроль
віза	копія
воєнізований	особа
військовий	право (2)
справа (1, 2)	правовий
денонсація	правопорушення
скарга	правопорядок
закон	правопридатність
законність	правосуддя
законний	примус
законодавчий	

АНЕКС//ІЯ
насильна ~
~увати територію

ANNEXATION
forcible annexation
annex a territory

АРБІТРАЖ
державний ~
міжнародний ~
~ ний (третейський) суд

ARBITRATION
state arbitration
international arbitration
arbitration tribunal/ court of arbitration

ВАКАНСІ//Я
відкрити ~ю
заповнити ~ю

VACANCY
open a ~
fill a ~

ВІДАНН//Я

бути (знаходитись) у ~і
відноситись до ~
передавати до ~

ВЕТО

право ~
накладати ~
зняти ~
скористатися правом ~

ВІЗ//А

(не)дійсна ~
~ на в'їзд/ виїзд
видавати ~у
звернутися із запитом про ~у
подовжити ~у
відмовити у ~і
~увати паспорти

ВОЄНІЗОВАН//ИЙ

~і організації/ поселення

ВІЙСЬКОВ//ИЙ

~ аташе
~ переворот/ об'єкт
~ злочинець/ трибунал
~а авантюра

JURISDICTION; COMPETENCE; PURVIEW

be under one's ~
come within one's ~
bring under one's ~

VETO

right of ~ (~ power)
veto; put/ impose a ~ on
lift the ~
use/ exercise the ~

VISA; PERMIT

(in)valid visa
entry/ exit visa
grant/ issue a ~
apply for a ~
prolong (extend) the validity of a ~
deny/ refuse a ~
visa a passport/ affix a ~

PARA-MILITARY; MILITARIZED

~ organizations/ settlements

MILITARY

~ attache
military coup (takeover)/ target
war criminal/ court-martial (military tribunal)
~ adventure

~а база/ блокада/ необхідність

~а істерія/ небезпека/ провокація

~ий стан/ сутичка

~і асигнування/ витрати

~і дії

~і приготування/ навчання

~о-промисловий потенціал

у ~их цілях

СПРАВ//А

цивільна/ карна ~

слухання ~и

перегляд ~и

сторона у ~і

викласти/ слухати/ вирішити ~у

порушити ~у проти когось

СПРАВА (предмет, мета)

благородна/ велика ~

справедлива ~

~ миру

ситуація, що склалася

ДЕНОНС//АЦІЯ

~увати угоду

~ base/ blockade/ necessity (exigency) of war

war hysteria/ peril/ provocation

martial law/ military (armed) conflict (clash)

~ allocations (appropriations)/ expenditures (spending)

~ operations (hostilities)

~ (war) buildup/ exercise

~ and industrial potential for ~ purposes

CASE

civil/ criminal case

hearing of the case

retrial

side (party) to the case

present/ hear (consider, try)/ decide (resolve) a case

bring an action (take proceedings) against smb

CAUSE

good (noble)/ great cause

just cause

the cause of peace

status quo (the existing state of affairs)

DENUNCIATION

denounce a treaty

СКАРГ//А

апеляційна (касаційна) ~

приватна ~

подати ~у

подати апеляційну ~у

розглянути апеляційну ~у

відхилити апеляційну ~у

задовольнити апеляційну ~у

ЗАКОН

чинний ~

виборчий ~

основний/ надзвичайний ~

~ про громадянство

гарантований ~ом

під охороною ~у

передбачений ~ом

встановлений ~ом

караний за ~ом

стаття/ тлумачення ~у

галузь застосування ~у

кодекс ~одавства

набуття ~ом чинності/ введення ~у в життя

в силу/ на виконання ~у

за ~ом

всупереч ~у

відповідно до ~у

у встановленому ~ом порядку

COMPLAINT

(a writ of) appeal

private complaint

make a complaint to (about)/ lodge a complaint with smb (against smth)

appeal

examine (consider) an appeal

reject an appeal

grant an appeal

LAW

existing law

election law

fundamental/ emergency law

citizenship law

guaranteed by law

protected by law

prescribed (provided for) by law

established by law

punishable by law (under the law)

article/ interpretation of the law

sphere of application of the law

code of laws

enforcement/ execution of a law

in virtue (by operation) of a law/ in pursuance of a law

by law (under the law)

against (contrary to) the law

in conformity with the law

in the manner prescribed by law

видати/ вводити/ оприлюднити ~
 ухвалити ~
 проводити ~
 дотримуватись ~у
 порушити ~
 обійти ~
 відмінити ~
 мати силу ~у
 продовжити дію ~у
 вилучати з галузі дії ~у
 підкорятися ~ам

issue/ enact/ promulgate a law
 adopt (pass) a law
 enforce (execute) a law
 keep (observe) a law
 break (contravene, violate) a law
 evade a law
 abrogate (repeal, revoke) a law
 have the validity of law
 extend (prolong) the validity of law
 except from the operation of the law
 be subject to the law

ЗАКОНН//ІСТЬ

підтримання ~ості та порядку
 на основі ~ості
 дотримуватись ~ості
 порушувати ~

LAW; LEGALITY; LEGITIMACY
 maintenance of law and order
 on the basis of legality
 observe law
 violate/ defy (trample upon) law (legality)

ЗАКОНН//ІЙ

~а сила
 ~і інтереси
 ~і права
 ~і претензії/ вимоги
 той, що має ~у силу
 на ~ій основі/ на підставі ~у
 без ~их підстав

LAWFUL; LEGAL; LEGITIMATE
 validity
 legitimate (lawful) interests
 legitimate (vested) rights
 lawful (well-grounded) claims/ demands
 valid
 on legal grounds
 without legal grounds

ЗАКОНОДАВЧ//ІЙ

~ акт
 ~ орган
 ~а влада

LEGISLATIVE; LEGAL
 legislative act (legal enactment)
 legislature (legislative body)
 legislature (legislative power)

~а сила

legal force

~е вирішення

legislative solution

~і заходи

legislative measures

ЗАКОНОДАВСТВ//О

LEGISLATION

чинне ~

current legislation

конституційне ~

constitutional legislation

податкове ~

tax legislation

трудове ~

labour legislation

карне ~

criminal (penal) legislation

федеральне ~

federal legislation

надзвичайне ~

emergency laws

основи ~а

fundamentals of legislation

передбачений ~ом

prescribed (provided for) by legislation

вимога, передбачена ~ом

statutory requirement

згідно з чинним ~ом

under current legislation

ЗАКОНОПРОЕКТ

BILL

внести/ обговорювати ~

introduce/ debate a bill

ухвалити/ провести ~

adopt (approve)/ pass a bill

відхилити ~

reject (turn down) a bill

ІНФЛЯЦІ//Я

INFLATION

нестримна ~

runaway (galloping) ~

стримувати ~ю

curb (restrain) ~

КОМПЕТЕНЦІ//Я

COMPETENCE; JURISDICTION;

TERMS OF REFERENCE

внутрішня ~

domestic jurisdiction

~ міжнародного суду

jurisdiction of the International Court of
Justice

поза/ в межах ~ї

входити до ~ї

оспорювати ~ю

beyond/ within (the scope of) jurisdiction

cover the terms of reference; fall within

one's competence (province)

challenge one's competence

КОНТРОЛЬ

державний/ міжнародний/ народний ~

повсюдний/ повний ~

суворий ~

~ за роззброєнням

~ за виконанням рішення

CONTROL

state/ international/ people's control

universal/ complete control

strict control

control of (over) disarmament

supervision of the implementation of a decision

встановити/здійснювати ~

set up (establish, institute)/ exercise control

ефективний міжнародний ~

effective international control

взяти під ~

take under the control

КОПІЯ

належним чином завірена ~

завірити ~ю

COPY

duly certified ~

attest (certify) a ~

ОСОБА

довірена ~/ посадовець/ уповноважена ~

приватна/офіційна ~

юридична ~

PERSON; PERSONALITY

confidential person (agent)/ functionary

(official)/ commissioner (authorized agent)

private/ official person

legal personality (entity, unit)/ juridical

person (party)

displaced persons

stateless persons

accompanying persons

переміщені ~и

~и без громадянства

супроводжувальні ~и

в ~і когось

in smb's person (in the person of)

від чийогось імені

in smb's name (on behalf of)

перед лицем небезпеки

in the face of danger

незважаючи на осіб

without respect of persons

ПРАВ//О² (узаконена можливість)

RIGHT

громадські/ особисті/ на власність/

civil/ personal/ property/ family rights

сімейні ~а

законні/ невід'ємні/ рівні/ суверенні ~а

legitimate/ inalienable/ equal/ sovereign rights

головні ~а і обов'язки громадян

the basic rights and duties of citizens

~ голосу

suffrage (the right to vote)

~ вето/ законодавчої ініціативи

the right of veto/ to initiate legislation

~ успадкування особистої власності

the right to inherit personal property

~ захисту своїх громадян/ політичного притулку

the right to protect citizens/ to political asylum

~ вільного виходу із федерації

the right to freely secede from the federation

~ оскарження

the right of appeal

~ обирати і бути обраним

the right to vote and be elected

~ брати участь в управлінні державними та громадськими справами

the right to take part in the management and administration of state and public affairs

~ об'єднуватися в громадські організації

the right to associate in public organizations

~ оскаржити дії посадових осіб, державних та громадських органів

the right to lodge a complaint

~ використовувати будь-яку релігію або не використовувати жодної

the right to profess or not to profess any religion

~ відправляти релігійні культу

the right to conduct religious worship

~ вступати в стосунки з іноземними державами

the right to enter into relations with other states

~ на працю/ житло/ відпочинок

the right to work/housing/rest and leisure

~ на охорону здоров'я/ матеріальне забезпечення на старість, у випадку хвороби	the right to health protection/ maintenance in old age in sickness
~ на освіту/ вибір професії, роду занять та роботи/ використання досягнень культури	the right to education/ to choose one's trade or profession, type of job and work/ to enjoy cultural benefits
~ на судовий захист/ відшкодування пошкоджень	the right to protection by the courts/to compensation for damage
~ націй на самовизначення порушення/ обмеження/ призупинення прав	the right of nations to self-determination violation/ limitation/ suspension of rights
охорона/ поважання (дотримання) прав людини	protection of/respect for human rights
поразка в ~ах	disfranchisement
на підставі загального, рівноправного та прямого виборчого ~а при таємному голосуванні	on the basis of universal, equal, and direct suffrage by secret ballot
мати/ отримувати/ здійснювати/ надавати право на	have/ obtain/ exercise/ grant a right to
пред'явити/ залишати (резервувати) за собою	claim/ reserve the right
порушувати/ посягати на чийсь/ відстоювати свої права	violate/ infringe upon smb's/ assert one's rights
позбавляти законних прав	deprive smb of his rights
відновити права/ в правах	restore the right/ smb to his right
ПРАВОВ//ИЙ	LEGAL
~ документ/ статус/ характер	legal document/ status/ nature
~ захист/ допомога/ обов'язок	legal protection/ aid/ duty
~а основа/ система	legal foundation/ system
~є закріплення/ зобов'язання	legal confirmation/obligation

~е положення іноземців	the legal status of foreigners
~е регулювання міжнародних відносин	legal principles of governing international relations
~і норми/ стосунки/ засоби	legal rules/ relations/ means
~і наслідки	legal effects (implications)
ПРАВОПОРУШЕННЯ	OFFENCE; DELINQUENCY; BREACH OF LAW
дрібне ~	minor offence
серйозне ~ (злочин)	crime/ serious offense
ПРАВОПОРУШНИК (злочинець)	DELINQUENT; OFFENDER; CRIMINAL
ПРАВОПОРЯДОК	LAW AND ORDER; LEGAL ORDER
забезпечувати/ дотримуватись ~	ensure/observe law and order
підтримувати/ зміцнювати ~	maintain/consolidate law and order
порушувати/ попірати ~	violate/ defy (trample upon) law and order
ПРАВОПРИДАТНІСТЬ	LEGAL CAPACITY
договірна ~	treaty-making capacity; capacity to conclude treaties
~ИЙ	CAPABLE
право- і дієздатність	legal capacity and exercise
ПРАВОСУДДЯ	JUSTICE
здійснення ~	administration of justice
здійснювати ~	administer justice
уникнути ~	escape (evade) justice
ПРИМУС	COERCION; CONSTRAINT; COMPULSION
акт ~у	act of compulsion

під ~ом

без ~у

робити щось під ~ом

under ~

without any ~

do smth under duress

Section 4

примусовий	стаття
виробництво	сторона
свавілля	суд
прокурор	судовий
протокол (1, 2)	текст
процедура	тлумачення
розслідування	вимога
рішення	повідомлення
санкція	уповноважений
суперечка	статут
спірний	устрій
той, що сперечається	форма
середовище	функція
засоби	юридичний
статут	юрисдикція

ПРИМУСОВ//ИЙ
~ характер/ ~і заходи

COMPULSORY
~ nature/ measures

ВИРОБНИЦТВ//О
соціалістичний/ капіталістичний
спосіб ~а
~ засобів ~а
~ матеріальних благ/ споживчих
товарів
витрати ~а
застій/ спад ~а

MANUFACTURE; PRODUCTION
a socialist/capitalist mode of production

production of means of production
production of material values/
consumer goods
costs of production
depression (stagnation in production)/
recession

розширити/ скоротити/ збільшити ~	expand/ cut down (curtail, reduce)/ increase production
СВАВІЛЛЯ	ARBITRARY ACT (ACTION, RULE); LAWLESSNESS
політика ~ та насильства	policy of tyranny and violence
кинути на призволяще	leave to the mercy of fate
ПРОКУРОР	PUBLIC PROSECUTOR (PROCURATOR)
Генеральний П.	the Procurator-General; the Attorney General (US)
прокуратура	the Procurator's office
ПРОТОКОЛ ¹ (документ)	MINUTES; RECORD(S) OF PROCEEDINGS; PROTOCOL
додатковий/ заключний ~	additional/ final protocol
судовий ~	record of evidence
вести ~	draw up (keep record of) the minutes
внести до ~у	place on record; enter (record) in the minutes
виключити з ~у	strike off the record
ПРОТОКОЛ ² (дип.)	DECORUM; ETIQUETTE; PROTOCOL
завідуючий ~ом (~ьним відділом)	chief (head) of the protocol department
ПРОЦЕДУРА	PROCEDURE

конституційна ~	constitutional procedure
судова ~	court (legal) proceedings
правила ~и	rules of procedure
притримуватися ~и	adhere (keep) to the rules of procedure
порушити правила ~и	commit an infringement
ПРОЦЕДУРН//ИЙ	PROCEDURAL
~є питання	point of procedure
РОЗСЛІДУВАНН//Я	INQUIRY
попереднє ~	preliminary investigation
призначити/ проводити/ відновити ~	institute/hold (carry out)/ renew an inquiry (investigation)
РІШЕНН//Я	DECISION; RULING; SOLUTION
(не)прийнятнє/ справедливе ~	(un)acceptable/ fair (just) solution
своєчасне ~	timely (well-timed) decision
мирне ~	peace(ful) solution (settlement)
~ Міжнародного Суду	decision of the International Court of Justice
складати/ виконувати/ приймати ~	draft (work out)/ implement (carry out)/ take a decision
відкласти/ відхилити/ відмінити ~	adjourn (postpone, put off)/ reject (turn down)/ annul (cancel, rescind) a decision
оспорювати (піддавати сумніву) ~	challenge a decision
знаходити задовільне ~	find a satisfactory solution (to)
внести (кіцеве) рішення головуючого	give a (final) ruling
~	
просити головуючого внести ~	ask for a ruling
надати право головуючому внести ~	leave the matter to the chairman's decision

підкорятися ~ю / рішенню
головуючого
прийняти ~ без обговорення

obey the decision/ bow to the
chairman's decision
decide without any debate

САНКЦІЯ

каральні ~її
згідно з ~ією прокурора
застосовувати ~її
скасувати ~її

SANCTION

punitive sanctions
on the warrant of a procurator
attach/ apply (use) sanctions
call off (remit) sanctions

СУПЕРЕЧКА; СПІРКА
міжнародна/ місцева/ територіальна/
правова ~

CONTROVERSY; DISPUTE
international/ local/ territorial/ legal
dispute

предмет ~и

a point at issue

сторона в ~і

party to a dispute

мирне вирішення ~и

peace(ful) settlement of a dispute

вирішати ~ шляхом арбітражу /
переговорів/ примирення/ судового
розслідування

settle a dispute by arbitration/
negotiations/ conciliation/ judicial
inquiry

СПІРНІЙ

CONTROVERSIAL; DEBATABLE;
AT ISSUE

~ питання

controversial (debatable, vexed)
question (problem); moot point; point
at issue

~а територія

disputed territory

ТОЙ, ЩО СПЕРЕЧАЄТЬСЯ

CONTESTING

держави/ сторони, що сперечаються	~ states/ contestants
СЕРЕДОВИЩ//Е	ENVIRONMENT; MEDIUM
соціальне ~	social environment
охорона навколишнього -а (довкілля)	environmental protection
ЗАСОБИ	MEANS
основні ~ виробництва	basic means of production
~ масової інформації	mass media
~ і способи ведення війни	means and methods of warfare
~ мирного вирішення суперечок	means of peace(ful) settlement of disputes
СТАТУТ	STATUTE
~ Міжнародного суду	the S.of the International Court of Justice
СТАТТЯ (закону, договору)	ARTICLE; CLAUSE
заклучна ~	final article (clause)
СТОРОН//А (в суперечці, переговорах)	PARTY; SIDE
високі ~и, що домовляються	the High Contracting Parties
зацікавлені ~	interested parties (parties concerned)
~и, що підписали	signatories; parties to a treaty

нападаюча/ (ворожа) протилежна ~	attacking party (aggressor)/ adverse (opposite) party
~и, що воюють	belligerents
перейти на чийсь бік	take smb's part (side)/ come over to smb's side
СУД	COURT; COURT OF LAW (OF JUSTICE)
громадянський/ сімейний/ кримінальний ~	civil/ domestic (family)/ criminal court
народний/ товариський ~	people's/ comrade's court
погоджувальний (суд примирення)/ третейський ~	court of conciliation/ of arbitration
військово-польовий ~ (трибунал)	court martial
вищий ~	higher court
Высокий/ Верховний ~	High/ Supreme Court
Міжнародний ~	International Court of Justice
~ першої інстанції	court of first instance (of primary jurisdiction)
зал ~у	court-room
засідання ~у	sitting of the court
рішення ~а присяжних	verdict
неповага до ~у	contempt to court
за рішенням/ приговором ~у	by a court decision/ by the sentence of a court
бути під ~ом	be under trial
викликати до ~	summon/ subpoena
передавати до ~у	prosecute
подати на когось до ~у	bring an action against smb
СУДОВ//ИЙ	JUDICIAL; LEGAL

~ імунітет	legal immunity
~ орган/ процес	judicial body/ legal process
~а діяльність (здійснення правосуддя)	administration of justice
~а медицина	forensic medicine
~а помилка	miscarriage of justice
~а справа	case
~є рішення	decision; order; decree; judgment
~ий розгляд	legal proceedings/ hearing of a case
~є слідство (розслідування)	judicial inquiry (investigation)/ investigation in court
ТЕКСТ	TEXT
автентичний ~	authentic ~
повний ~ угоди	full (complete) ~ of a treaty
ТЛУМАЧ//ЕННЯ	INTERPRETATION
~ угоди/ закону/ статті	~ (construction) of a treaty/ law/ clause
~ити правила процедури	interpret the rules of procedure
ВИМОГ//А	DEMAND
справедлива/ незаконна/ ультимативна ~	just (justified)/ unjustified/ ultimatum demand
висувати/відхиляти ~и	advance (put forward)/reject (turn down) demands
задовільняти ~и	meet (satisfy) ~s
ПОВІДОМЛ//ЕННЯ	NOTICE; NOTIFICATION

попереднє ~	preliminary ~
~ЯТИ заздалегідь	notify in advance
УПОВНОВАЖЕН//ИЙ	AUTHORIZED
~і особи	~ persons
УПОВНОВАЖУВАТИ	AUTHORIZE
СТАТУТ	RULES; STATUTE; CHARTER
військовий ~	regulations
~ ООН/ ЮНЕСКО	UN Charter/ Unesco Constitution
УСТРІЙ	STRUCTURE
національно-державний ~	national state ~
ФОРМ//А	FORM
в належній ~і	in appropriate ~
в необхідній ~і та належному порядку	in good and due ~
в письмовій/ усній ~і	in writing/ in oral ~ (orally)
у ~і ультиматума	in terms of an ultimatum
за ~ою та суттю	in ~ and content
ФУНКЦІ//Я	FUNCTION
основні ~ї держави	fundamental ~s of a state

виконувати/ покласти -ї (на)	perform the duties (of)/ entrust smb with the -s
ЮРИДИЧН//ИЙ	JURIDICAL; LEGAL
~ акт	legal act
~ захист (правові гарантії)	legal safeguards
~а допомога/ практика/ санкція	legal aid (assistance)/ practice/ sanction
~а сила	legal effect (force, validity)
~а особа	legal personality (entity, unit)/ juridical person (party)
~е значення/~ий обов'язок/~а основа	legal value/ obligation/ ground
~а рівність	legal equality
~і документи/ тонкощі/ обмеження/	legal papers/ niceties/ restraints and restrictions
~і науки	law; jurisprudence
сукупність -их норм	an aggregate of legal norms
мати/ однакову/ вищу -у силу	have equal/ supreme legal force
~о дійсний/ обов'язковий	legally valid/ binding
ЮРИСДИКЦІ//Я	JURISDICTION
громадянська/ консульська/ судова/ кримінальна ~	civil/ consular/ judicial/ criminal jurisdiction
сумарна ~	summary jurisdiction
той, хто знаходиться під національною ~єю	under national jurisdiction

здійснювати/ розповсюджувати ~ (на)	exercise/ extend the jurisdiction (over)
підлягати ~ї	be under the jurisdiction (of)

Section 5

безпілотний літальний апарат/дрон	кордон
війна	мир
вогонь	напад
ворожий	нерозміщення
ворожнеча	оборона
гарантія	окупація
диверсія	перемір'я
ескалація	ракета
загроза	сумісність
захист	угруповання
захоплення	фронт
контрибуція	

БЕЗПІЛОТНИЙ ЛІТАЛЬНИЙ АПАРAT (БПЛА)/ДРОН	UNMANNED AERIAL VEHICLE (UAV)/DRONE
дрон-камікадзе	loitering munition, kamikaze drone
ударний дрон	attack/strike/combat drone

ВІЙН//А	WAR; WARFARE
атомна ~	atomic war/ warfare
бактеріологічна ~	germ (bacteriological) war/ warfare
холодна/ ядерная/ агресивна ~	cold/ nuclear/ aggressive war
загарбницька (грабіжницька) ~	predatory war
кровопролитна/ руйнівна ~	bloody/ destructive war
громадянська/ локальна ~	civil/ local war
міжусобна/ партизанська ~	internecine war/ partisan (guerrilla) warfare
(не)справедлива/ визвольна ~	(un)just war/ liberation war
Велика Вітчизняна ~	the Great Patriotic War

світова/ тотальна ~	world (global) war/ all-out (total) war
раптова/ блискавична ~	surprise war/ blitzkrieg
~ не на життя, а на смерть	war to the death/ life and death war
осередок/ розпалювач ~и	hotbed of war/ war-monger
стан ~и	belligerency/ state of war
закони та звичаї ведення ~и	laws and customs of war
на межі ~и	on the brink of war
вихід з ~и	withdrawal from a war
оголосити/ розв'язати/ вести ~у	declare/ unleash/ wage (fight) a war
запобігти ~і	avert/ prevent a war
вступити/ втягувати у ~у	enter into/ involve smb in a war
призвести до ~и	lead to a war
підбурювати до ~и	incite/ instigate to a war
вийти з ~и	withdraw from a war
заборонити пропаганду та заклики до ~и	ban war propaganda and incitement (instigation) to war
усунути ~у з життя суспільства	exclude war from the life of society
оголосити ~у поза законом	outlaw war

ВОГОНЬ

~ за розкладом	FIRE
~ на велику відстань	scheduled fire
~ на ураження	long-range fire
ближній ~	lethal fire
	close-range fire

ВОРОЖ//ИЙ

~і дії	HOSTILE
займати ~у позицію	hostile actions
	take a hostile attitude (stand)

ВОРОЖНЕЧ//А

ENMITY; HOSTILITY

розпалювати національну ~у	inflare (foment, stir up) national enmity (hostility)
покласти кінець національній ~і	do away with (have done with) national enmity (hostility)
ГАРАНТ//ІЯ	GUARANTEE; SAFEGUARD
абсолютні ~ії	absolute (full proof) guarantees
міжнародно-правові ~ії	international legal guarantees
~ міцного миру	guarantee (safeguard) of a lasting peace
ефективна система ~ій	effective system of guarantees
~ійна угода	treaty of guarantee
ДИВЕРС//ІЯ	SABOTAGE
~ ант	saboteur
ЕСКАЛАЦІЯ	ESCALATION
~ військових дій	~ of hostilities (military operations)
ЗАГРОЗ//А	DANGER; MENACE; PERIL; THREAT
серйозна ~	grave danger
під/ поза ~ою	in/ out of danger
уникнути ~и	avoid (keep out of) danger
попередити/ ліквідувати ~у	avert (prevent)/ eliminate (remove) the danger (menace, threat)
ставити під ~у	endanger; jeopardize; expose to danger
позбавити світ від ~и ядерної війни	rid the world of the danger of nuclear war
ЗАХИС//Т	DEFENCE; PROTECTION
правовий ~	legal protection/ legal safeguard
~ державних інтересів	defence of the state (national) interests
~ батьківщини	defence of the Motherland

~ довкілля	environment(al) protection
~ культурних цінностей	protection of cultural monuments
~ національних меншин	protection of national minorities
~ прав і свобод громадян	protection of citizens' rights and freedoms
право на ~	right to legal assistance (protection by the court)
на ~ когось	in defence of
в інтересах ~у	in the interests of defence
під ~ом держави	protected by (under the protection of) the state
адвокат	defence counsel
ЗАХОПЛЕННЯ: влади	SEIZURE OF POWER
~ чужих територій	forcible acquisition (seizure) of alien (foreign) territories
КОНТРИБУЦІ//Я	CONTRIBUTION; INDEMNITY
накласти ~ю	impose an indemnity (on); lay under contribution
КОРДОН	BORDER; BOUNDARY; FRONTIER
~и, що історично склалися	historically established borders
визнані ~и	recognized frontiers (borders)
демаркація ~ів	demarcation of a boundary
зміна ~ів	revision of frontiers
непорушність ~ів	inviolability of frontiers
визначення державних ~ів	determination of the state frontiers(boundaries)
охорона державних ~ів	safeguarding the state frontiers(boundaries)
МИР (згода, відсутність ворожечі)	PEACE

загальний/ сепаратний ~	world (universal)/ separate peace
тривалий/ міцний/ справедливий ~	lasting/ durable (stable)/ just peace
~ у всьому світі	world (international, universal) peace/ peace all over the word (throughout the world)
справа/ оплот ~у	cause/ bulwark of peace
~ посланець/ прибічник ~у	envoy/ defender (supporter)/ opponent of peace
~ досягнення/ підтримання/ збереження/ зміцнення (укріплення) ~у	attainment/ maintenance/ preservation/ consolidation of (strengthening) peace
відновлення/ порушення ~у	restoration/ breach of peace
Всесвітня Рада ~у	the World Peace Council
боротьба/ борець за ~	fight/ fighter for (champion of) peace/ peace champion (fighter)
всесвітній рух за ~	the word peace movement
у захист ~у	in defence of peace
загроза справі ~у	threat to the cause of peace
заклучити ~	conclude peace
берегти/ захищати/ підтримувати ~	cherish/ defend/ maintain peace
зберігати/ зміцнювати ~	safeguard (preserve)/ consolidate (strengthen) peace
порушити ~	commit breach of peace
загрожувати ~у	endanger (imperil, threaten) peace
прагнути до ~у	strive for peace
жити у ~і	live in peace
виступати за ~	stand for peace
НАПАД//	ATTACK
віроломний/ раптовий/ збройний ~	perfidious (treacherous)/ surprise/ armed attack

здійснити/ відбити ~	attack/ rebuff an attack
попередити можливість раптового ~у	guard against the possibility of a surprise attack
НЕРОЗМІЩЕННЯ ядерної зброї	NON-DEPLOYMENT (non-stationing) of nuclear arms (weapons)
ОБОРОНА	DEFENSE
~ний	defensive
само~	self-defense
добре організована ~	coherent defense
кругова ~	all-around/circular/perimeter defense
противодронна ~	counter-drone defense
протиповітряна та протиракетна ~ (ППО)	air defense/air and missile defense (AMD)
ОКУПАЦІ//Я	OCCUPATION
~ЙНИЙ режим	regime of occupation
окупаційна армія	occupation army
~йна влада/ війська	occupation authorities/ forces (troops)
ПЕРЕМИР'Я	ARMISTICE; TRUCE
безстрокове/ місцеве/ загальне ~	indefinite/ local/ general armistice (truce)
заклучити/ порушити ~	conclude (sign)/ break (disrupt) an armistice
РАКЕТА	MISSILE
авіаційна керована ~	air-launched guided missile
балістична ~	ballistic missile
зенітна ~	air defense missile
крилата ~	cruise missile

некерована ~

unguided missile

СУМІСНІСТЬ

INTEROPERABILITY

УГРУПУВАННЯ

ALIGNMENT

агресивне ~

aggressive ~

замкнуте військове ~

restricted (closed) military ~

політичне ~

political ~

ФРОНТ

FRONT, BATTLEFRONT

~альна атака

frontal assault/attack

~альний вогонь

front fire

лінія ~у

front line

вздовж ~у, по ~у

lateral

на лінії ~у

in the front line

оголяти ~

skin the front

сектори/ділянки ~у

sectors of the front

утримувати лінію ~у

hold the front line

Section 6

безпека

орган

бідність

охорона

відновлення

партнер

внесок

порядок денний

внутрішньо-переміщені особи

притулок

голод

проект

завдання/задача

розвиток

зацікавлені сторони

спільнота

зобов'язання

людство

суспільство

стійкість

БЕЗПЕКА

взаємна ~

внутрішня ~

державна ~

колективна ~

міжнародна ~

Рада Безпеки (ООН)

зміцнення всезагальної ~и

забезпечувати/ зміцнювати ~

SECURITY

mutual security

national security

state security

collective security

international security

the (UN) Security Council

the strengthening of universal
security

safeguard/ ensure/ strengthen
security

БІДНІСТЬ

межа ~ості

крайня ~

POVERTY

poverty line

extreme poverty

ВИКЛИК/ПРОБЛЕМА/ЗАДА ЧА

реагувати на проблему

приймати/прийняти ~

CHALLENGE

address the challenge

accept/take up the challenge

ВІДНОВЛЕННЯ

економічне ~

~ промисловості

RECOVERY/RECONSTRUCTI ON

economic recovery

reconstruction of industry

ВНЕСОК	CONTRIBUTION
благодійний ~	charitable contribution
важливий ~	important contribution
великий ~	major contribution
зробити ~	make contribution
ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНА ОСОБА	INTERNALLY DISPLACED PERSON
ГОЛОД	FAMINE
ЗАЦІКАВЛЕНІ СТОРОНИ	PARTIES CONCERNED/ STAKEHOLDERS
ЗОБОВ'ЯЗАН//НЯ	COMMITMENT; PLEDGE; OBLIGATION
взаємні ~	mutual commitments
договірні/ міжнародні ~	treaty (contractual) obligations/ international commitments (obligations)
передвиборчі ~	election pledges
союзницькі ~	allied commitments (obligations)
~, що витікають із договору	(obligations) under the treaty
~ згідно з міжнародним правом	commitments (obligations) under (the) international law
у виконання ~ь	in fulfilment of one's pledges (commitments, obligations)
брати на себе ~	pledge oneself (undertake) to do smth
дотримуватись взятих на себе ~ь	abide by (keep to) one's pledges (commitments, obligations)

виконати/ порушити ~	fulfil (carry out)/ violate one's pledge (commitments, obligations)
відмовитись від свого ~	deny (renounce, go back on) one's pledge (commitment, obligation)
ЛЮДСТВО//О	HUMANITY/MANKIND
злочини проти ~а	crimes against humanity
ОРГАН	BODY; ORGAN
авторитетний/ офіційний ~	authoritative/ official body (organ)
постійно діючий ~	permanent (standing) body (organ)
державний/ місцевий/ міжнародний ~	state/ local/ international body (organ)
законодавчий/ виконавчий/ судовий ~	legislative/ executive/ judicial body (organ)
контрольний/ підзвітний ~	control body/ body accountable to (smb, smth)
вищі/ місцеві ~и державної влади	the highest/ local bodies of state authority
~и масової інформації/ зовнішніх зносин	mass media bodies/ bodies for international relations
головні та допоміжні ~и ООН	the UN Main Organs and Subsidiary Bodies
місцеві ~и влади	local authorities/governments
ОХОРОНА	DEFENCE; GUARDING; PROTECTION

прикордонна ~
~ кордонів
~ чийхось інтересів
~ прав і свобод громадян
~ громадського порядку

ПАРТНЕР//

~ство
угода ~ів

border guards
guarding of borders
protection of smb's interests
protection of the rights and
freedoms of citizens
maintenance of public order

PARTNER

partnership
partnership agreement

ПОРЯД//ОК ДЕНН//ИЙ

бути на ~ку ~ому
включити/внести питання в ~
дотримуватися ~у ~ого
зняти з ~у ~ого

AGENDA

be on the agenda
place an item on the agenda
adhere to the agenda
remove from the agenda

ПРИТУЛОК

просити/ надати політичний ~

ASYLUM; REFUGE; SANCTUARY

ask for/ grant political asylum

ПРОЄКТ//

~ закону
інвестиційний ~
здійснювати ~
група управління ~ом

DRAFT/PROJECT

draft law/bill
Investment project
implement a project
project management group

РОЗВИТ//ОК

економічний ~
бурхливий ~
сталий ~

DEVELOPMENT

economic development
rapid development
sustainable development

план ~ку

development plan

СПІЛЬНОТА/ СПІЛЬНІСТЬ

COMMUNITY; UNANIMITY

нова історична ~

new historical community of
people

~ поглядів

unanimity of views (ideas)

~ інтересів

community of interests

СУСПІЛЬСТВО

SOCIETY

рабовласницьке/ феодальне ~

slave-owning/ feudal society

~ споживання

consumer's society

СТІЙКІСТЬ

RESILIENCE

Section 7

акція
активи
аналітичний центр
борг
витрати
власність
дієвість
дохід
зростання
інвестиції
облігація

АКЦІ//Я
звичайна ~
привілейована ~
ціна ~ї
випуск ~й
розміщення ~й
купівля ~й
зростання вартості ~й

АКТИВ//И
ліквідні ~
матеріальні ~
нематеріальні ~
володіти ~ами

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР

пенсія
пільги
податок
прибуток
продажі
прожитковий мінімум
рентабельність
ресурси
справа
ставка
стаж

SHARE; STOCK
common/ordinary ~
preferred ~
share/stock price
~ issuance
~ placement
stock purchase
rise in ~PIR prices

ASSETS
Liquid/quick ~
tangible ~
intangible ~
to hold ~

THINK TANK

БОРГ//

~ове навантаження

погасити ~

не виплатити борг

DEBT

~ burden/load

to pay off/to clear a debt

to default on a/debt

ВИТРАТИ

бюджетні ~

виробничі ~

загальні ~

нести ~

~ на обслуговування боргу

COSTS; EXPENSES; EXPENDITURES

budget/public expenditure

production costs

total costs

to incur costs

debt servicing costs/expenses

ВЛАСНІСТЬ

державна/ загальнонародна ~

особиста ~

приватна ~

виключна ~ держави

OWNERSHIP; PROPERTY

state/ public property

personal property

private property

exclusive property of the state

ДІЄВІСТЬ

~і заходи

EFFECTIVENESS

effective measures

ДОХІД

валовий ~

оподаткований ~

отримувати ~

збільшувати ~

INCOME

gross ~

taxable ~

to earn/to receive ~

to increase ~

ЗРОСТАННЯ

економічне ~

~ ВВП

~ цін

GROWTH; RISE; INCREASE

economic growth

GDP growth

price increase/growth

стримувати ~ цін
~ оплати праці

to curb price growth
wage growth

ІНВЕСТ//ІЦІЇ
прямі іноземні ~
залучати ~
диверсифікувати ~
~иційний клімат
~увати в економіку

INVESTMENT/INVESTMENTS
foreign direct investment
to attract investment
to diversify investments
investment climate
to invest in the economy

ОБЛІГАЦІ//Я
державна ~
~ внутрішньої державної позики
(ОВДП)
доходність ~ї
випуск ~й
розміщення ~й

BOND
government ~
domestic government ~

~ yield
~ issuance
~ placement

ПЕНСІ//Я
призначати ~ю
реформа ~йної системи

PENSION
to grant a pension
pension system reform

ПІЛЬГИ
податкові ~
~ для ветеранів
~ з оплати комунальних послуг

BENEFITS
tax ~
~ for veterans
utility subsidies

ПОДАТ//ОК
~ на додану вартість (ПДВ)
~ на майно
~ на прибуток

TAX
value-added tax (VAT)
property tax
corporate income tax (CIT)

~кове навантаження	tax burden
ухилятися від сплати ~ків	to evade taxes
збільшувати ~ки	to raise taxes
знижувати ~ки	to cut taxes
ПРИБУТОК	PROFIT
над-~	superprofit
валовий/ середній/ чистий ~	gross/ average/ net ~
витягати (отримувати)/ приносити ~	profit by; get (derive, receive)/ bring ~
ПРОДАЖИ//	SALES
обсяг ~в	~ volume
роздрібні ~	retail ~
оптові ~	wholesale ~
падіння/скорочення ~в	decline/drop in ~
стимулювати ~	to boost ~
ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ	SUBSISTENCE MINIMUM; SUBSISTENCE WAGE
РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ	PROFITABILITY
РЕСУРСИ	RESOURCES
людські ~	human ~
обмежені ~	limited/scarce ~
використовувати ~	to use/utilize ~
виснажувати ~	to deplete ~
відновлювати ~	to replenish/restore ~
перерозподіляти обмежені ~	to reallocate scarce ~
спрямовувати ~ (на щось)	to channel/direct ~ to/towards

СПРАВА//А (робота, заняття)

прибуткова ~

власна ~

сімейна ~

почати ~у

вести ~у

BUSINESS

profitable ~

one's own ~

family ~

to start a ~

to run a ~

СТАВКА//А

процентна ~

плаваюча ~

фіксована ~

підвищувати ~у

знижувати ~у

RATE

interest ~

floating/variable ~

fixed ~

to raise interest ~

to cut interest ~

СТАЖ

загальний ~

страховий ~

WORK EXPERIENCE; LENGTH OF
SERVICE

total length of service

insurance (pension) record

Section 8

викиди	енергоефективність
виркопні види палива	енергонезалежність
відновлювана енергетика	зелена відбудова
відновлювані джерела енергії (ВДЕ)	клімат
воднева економіка	котельня
глобальне кліматичне врядування	механізм прикордонного вуглецевого коригування
глобальне потепління	незахищеність
декарбонізована економіка	опалення
дорожня карта	постачання
електромережа	тепловий насос
енергія	

ВИКИД/И; ЕМІСІЯ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ	EMISSIONS; GREENHOUSE EMISSIONS
нейтральний рівень ~ів	carbon neutral
торгівля ~ами	~ trading
скорочення ~ів	emission reduction
ВИКОПНІ ВИДИ ПАЛИВА	FOSSIL FUELS
ВІДНОВЛЮВАНА ЕНЕРГЕТИКА	RENEWABLE ENERGY
ВІДНОВЛЮВАНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ (ВДЕ)	RENEWABLE ENERGY SOURCES
ВОДНЕВА ЕКОНОМІКА	HYDROGEN ECONOMY

ВУГЛЕЦЬ/Ь	CARBON
~евий податок	~ tax
~евий ринок	~ market
~евий слід	~ footprint
низько~еві технології	low-carbon technology
двоокис ~ю; вуглекислий газ	~ dioxide (CO ₂)
ГЛОБАЛЬНЕ КЛІМАТИЧНЕ ВРЯДУВАННЯ	GLOBAL CLIMATE GOVERNANCE
ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ	GLOBAL WARMING
ДЕКАРБОНІЗОВАНА ЕКОНОМІКА	DECARBONISED ECONOMY
ДОРОЖНЯ КАРТА	ROAD MAP
стратегічна ~	strategic ~
~ зеленої відбудови	green recovery ~
ЕЛЕКТРОМЕРЕЖА	POWER GRID; ELECTRICITY GRID
інтелектуальна ~	smart grid
ЕНЕРГІ//Я	ENERGY
~я біомаси	biomass ~
геотермальна ~я	geothermal ~
сонячна ~я	solar ~
вітрова ~я	wind ~
припливна ~я	tidal ~
~я хвиль	wave ~
накопичення ~ї	~ storage
система акумулювання ~ї	battery storage system
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ	ENERGY (USE) EFFICIENCY

ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ

~ий будинок

~а громада

ENERGY-INDEPENDENCE; ENERGY SELF-SUFFICIENCY

energy-independence house;

energy-self-sufficient house

energy-independent community

ЗЕЛЕНА ВІДБУДОВА

~є відновлення

~а модернізація

~ий перехід

~а енергетична стійкість

~ий кліматичний фонд

GREEN RECONSTRUCTION

green recovery

green modernization

green transition

green resilience

Green Climate Fund

КЛІМАТ//

зміна ~у

вразливість до зміни ~у

запобігання зміні ~у

політика у сфері зміни ~у

наслідки зміни ~у

адаптація до зміни ~у

CLIMATE

~ change

vulnerability to ~ change

~ change mitigation

~ change policy

~ change impacts/effect of ~ change

~ adaptation

КОТЕЛЬНЯ

BOILER HOUSE

МЕХАНІЗМ ПРИКОРДОННОГО ВУГЛЕЦЕВОГО КОРИГУВАННЯ

CARBON BORDER ADJUSTMENT MECHANISM (CBAM)

НЕЗАХИЩЕНІСТЬ

EXPOSURE

ОПАЛЕННЯ

HEATING

система ~

~ system

централізована система ~

децентралізована система ~

ПОСТАЧАННЯ

гаряче водо~

тепло~

децентралізоване тепло~

ТЕПЛОВИЙ НАСОС

centralised/district ~ system

decentralised ~ system

BUSINESS

profitable ~

one's own ~

to start a ~

HEAT PUMP

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Словники та довідкова література

1. Deardorff Alan V. Deardorff's Glossary of International Economics / A.V. Deardorff.
<http://www-personal.umich.edu/~alandear/glossary>
2. Киричук Л. М., Ковальчук Л. В., Літкович Ю. В. Fundamentals of translation :
конспект лекцій та практичні завдання з курсу «Теорія і практика
перекладу» (для студентів факультету іноземної філології). Луцьк : Вежа-
Друк, 2022. 60 с.
3. Longman Dictionary of Contemporary English / 4th ed. by Della Summers. –
London: Pearson Education (Longman), 2006. – 1949 с.
4. MacMillan Dictionary <https://www.macmillandictionary.com>
5. Merriam Webster <https://www.merriam-webster.com/>
6. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English / Edited by Sally
Wehmeier: Oxford University Press, 2000. - 956 p.
7. Sapir, E. (1929). The status of Linguistics as a science. Language, 5, 207-214.

Інформаційні ресурси

1. Bloomberg website <https://www.bloomberg.com/>
2. Економічна правда online <https://epravda.com.ua/>
3. Financial Times <https://www.ft.com/>
4. Forbes Ukraine <https://forbes.ua/money/velika-ekonomichna-perebudova-25082023-15642>
5. Militarny <https://mil.in.ua/uk/news/nimechchyna-ta-frantsiya-stvoryly-kompaniyu-yaka-rozrobyt-perspektyvnyj-tank-mgcs/>
6. Суспільне новини online <https://suspilne.media/929395-rozgortanna-vijsk-na-pivdni-ssa-smertna-kara-viznanna-lise-dvoh-statej-zmi-diznalis-pro-persi-ukazi-trampa/>
Юридична газета online <https://yur-gazeta.com/golovna/ukrayina-mozhe-priednatis-do-rinku-vuglecyu-es-protyagom-12-rokiv-yakshcho-vrahovuvatime-dosvid-es.html>

REFERENCES

1. Bloomberg website.
<https://www.bloomberg.com/professional/products/indices/commodities/>
2. Britannica. <https://www.britannica.com>
3. Cambridge network.
<https://www.cambridgenetwork.co.uk/directories/companies/7122>
4. <https://www.ft.com>
5. Gov.UK. <https://www.gov.uk/>
6. <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/relations-with-ukraine>
7. <https://www.rada.gov.ua/>
8. <https://www.sharing4good.org/article/government-canada-global-carbon-pricing-challenge>
9. <https://www.theguardian.com/europe>
10. UNFCCC website. <https://unfccc.int/>
11. Wikidata. <https://www.wikidata.org/>
12. Wikipedia. <https://en.wikipedia.org/>